

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:

Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:

Főszerkesztő és kiadásért felelős: **Rubinek Gyula** az OMGE. igazgatója.

Felelős szerkesztő: **Buday Barna**.

Társzerkesztő: **Konkoly Thege Sándor dr.**

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEL.

Gyűlések a Közteleken.

1914. május 11. d. e. 11 órákor. Műtrágyázási kísérleteket ellenőrző bizottság gyűlése.
1914. " 11. d. u. 4 órákor. Földművelési és növénytermelési szakosztály gyűlése.
1914. " 11. d. u. 4 órákor. Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének gyűlése.
1914. " 15. d. u. 4 órákor. Állattenyésztési és állategészségügyi szakosztály gyűlése.
1914. " 16. d. e. 10 órákor. Számvizsgáló bizottság gyűlése.

Gazdasági tanulmányut Franciaországba.

(Felhívás a részvételre.)

Az OMGE. folyó évi június hó 7—27. napjain gazdasági társas tanulmányuti kirándulást rendez *Szárjeon keresztül Franciaországba*. A tanulmányut célja a francia köztársaság mezőgazdasági viszonyainak és intézményeinek közvetlen szemlélet alapján, szakszertű utbaigazítások mellett való megismerése, továbbá a berni és lyoni kiállítások, a párisi tenyészállatvásár és luxuslővásár beható megtekintése. A részletes tervezet megállapítása a francia földművelésügyi kormány lekötendő előzetes engedéllyel megadott tanácsai alapján történt; az egyes részletek kiegészítésének vagy esetleges módosításának jogát fenntartja a rendezőség.

A tanulmányuton csak az OMGE. tagjai s ezek női családtagjai vehetnek részt. A résztvevők száma — a vasuti díjkedvezmények és külön kocsik elnyerhetése szempontjából — legalább 50 kell hogy legyen, de semmi esetben nem haladhatja meg a 60-at. *Mivel a tanulmányut*

csak kellő számú jelentkezés esetén tartható meg s a társaság legkisebb létszámára nézve a rendezőségnek jóelőre szavatosságot kell vállalnia, nagyon kérjük mindama tisztelt tagtársainkat, akik e felte érdekesnek és tanulságosnak ítélték tanulmányuton részt szándékoznak venni, hogy mielőbb szíveskedjenek az OMGE. titkári hivatalánál írásban vagy szóval jelentkezni.

A tanulmányut részvételi költsége személyenként, Budapestről kiindulva vissza Budapestig, II. osztályú kedvezményes, csak csoportos utazásra szóló (gyorsvonati) menetdíjat, elsőrendű szállókban harmadrésben egyenként, kétharmadrésben párosával való elszállásolást, elsőrendű ellátást (reggeli, villásreggeli és ebéd, a franciaországi szállókban borral együtt), a pályaudvaroktól a szállókig és vissza való szállítást, személyenként két darab kézi poggyászt szállítását és kezelését, együttes kirándulásokon és városzemlék alkalmával a kocsik, autók és vezetők költségeit, utikönyvet, tagsági jelvényt, két-két darab poggyászsámot, utimarsall és kézi poggyász kezelő költségeit, közös borralátokat, kiállítási belépődíjakat és az előkészítési költségeket beleértve — a husz napi utazás egész tartamára — 900 (kilencszáz) korona.

Az írásbeli jelentkezés-el egyidejűleg — amelynek tartalmaznia kell a jelentkező tag teljes nevét (franciául is), foglalkozását, címét, lakóhelyét, postáját, az egyenként vagy páros elszállásolásra vonatkozó és a vezetőség által lehetőség szerint figyelembe veendő kívánságokat, valamint azt is, hogy az illető a MÁV. vonalain élvez-e és minő díjengedményt — a részvételi díj első részlete fejében 200 (kettőszáz) korona fizetendő be az OMGE. pénztárába legkésőbb május hó 16-ig. Tanulmányuti szabályzatunk értelmében a jelentkezés csak az előleg lefizetésének megtörténtével tekinthető véglegesnek s a vezetőség a jelentkezéseket az előlegek beküldése sorrendjében fogja figyelembe venni. A részvételi díj második részlete, 700 (hét száz) korona pedig legkésőbb május hó 30-ig fizetendő be az OMGE. pénztárába s aki részvételi díját e határidőig be nem küldi, visszaléptetnek tekintetik, befizetett előlegének visszatérítésére azonban csak a tanul-

mányuti számadások lezárása után s csakis az általa okozott készkiadások (szállókban foglalók, előkészítési költségek) levonása után esetleg fennmaradó rész erejéig tarthat igényt. A létszám betöltése után érkező esetleges jelentkezések ellogadásáról a vezetőség szabadon határoz.

A vezetőség minden lehető el fog követni, hogy a társaság részére az egész uton külön vasuti kocsiszakaszok tartassanak fenn, kirándulások alkalmával pedig kocsikon hármassával, automobilon négyesével fognak a résztvevők elhelyeztetni. A társaság minden tagja csak két-két darab kézipoggyászt vihet magával, amelyek a résztvevőknek kiosztandó sorszámmal lesznek ellátandók. A vasuti személykocsikban el nem helyezhető poggyászdarabok kezelésére a vezetőség nem vállalkozik.

Az ut terv vázlat:

- Június 7. (vasárnap) d. e. 11 órákor ismerkedési összejövetel a Közteleken, a jelvények, utikönyvek és poggyászsámok kiosztása, a vezetőség harmadik tagjának megválasztása stb. D. u. 2 órákor indulás *Budapest* nyugati pályaudvarról, Wien Westbahnhofra, este 7⁵⁰-kor továbbutazás Bern felé.
- Június 8. (hétfő) reggeli és villásreggeli a vonaton, érkezés Bernbe este 6⁰⁰, elszállásolás, séta a városban.
- Június 9. (kedd) a mezőgazdasági kiállítás együttes megtekintése, d. u. 4²²-kor elutazás Franciaország felé, érkezés Lyonba 10²², elszállásolás.
- Június 10. (szerda) d. e. a város és a kiállítás megtekintése, d. u. selyemtenyésztési, kertészeti és gyümölcsészeti kirándulás a város környékére.
- Június 11. (csütörtök) indulás Lyonból 9⁵⁰, villásreggeli és ebéd utközben, érkezés *Bordeauxba* este 10¹⁵, elszállásolás.
- Június 12. (péntek) a város megtekintése, szőlészeti és borászati kirándulás, este 8²⁴ elutazás, érkezés Angoulêmebe 9³³, elszállásolás.

Legelőnyösebb beszerzési forrás!!

Olajok, kenőcsök. BIZOMÁNYI SERTÉSHIZLALÁS.
Éleplési szenek, Fűkaszálok :: Aratógépek :: Répakapák.
szákok, ponyvák. Védő- és oltóanyagok (lépfene és sertésorbánc stb.)
Tenyészállatok. Sinapin vadrepcse irtásra Clorbarium répabogár irtásra
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 29. szám

- Junius 13.** (szombat) indulás 8¹²-kor, érkezés Cognacba 9⁵¹, szőlészeti kirándulás, szeszgyári üzem megtekintése, indulás vissza 7²³, érkezés Angoulêmebe 8⁵⁵.
- Junius 14.** (vasárnap) indulás 7⁵⁵, délben Le Mansban cukorrépa-termesztés és gazdasági cukorgyár tanulmányozása, érkezés este Argentanba, elszállásolás.
- Junius 15.** (hétfő) kocsikirándulás a pini állami ménésbe, az állami ménésbirtok megtekintése, kocsit Surdon állomásra, indulás este 6⁰⁰, érkezés 11¹² Rouenba, elszállásolás.
- Junius 16.** (kedd) a város megtekintése, kocsikirándulás valamely környékbeli gazdaságba, ló- és normandiai szarvasmarhatenyésztés tanulmányozása.
- Junius 17.** (szerda) indulás 9¹⁸, érkezés Mottevilleba 9⁴⁹, kocsikirándulás a Base aux Moines gazdaságba, egy mintautem és a legfejlettebb normandiai szarvasmarhatenyésztés tanulmányozása, kocsin vissza Mottevilleba, indulás 5⁰³, érkezés Párisba 7⁴⁴, elszállásolás.
- Junius 18—23.** (csütörtök—kedd) tartózkodás Párisban két pihenőnappal, közben a város, a tenyészállatvásár és luxuló város megtekintése, gazdasági kirándulások Grignonba, Versaillesbe, Fontaineblaubá, Verrièrele Buissonba, az Institut Pasteur, az Institut national agronomique, a mezőgazdasági főiskola, a francia gazdasági egyesület székházának megtekintése stb. Lesage Maurice, a francia földművelésügyi minisztérium osztályfőnökének és az általa felkért francia szakferfiak kalauzolása mellett, továbbá egy később megállapítandó fél napi kirándulás a percheron lótenyésztés tanulmányozására.
- Junius 24.** (szerda) reggel indulás Epernayba, a Moët et Chandon-féle világhírű pezsgőgyár és egyes champagne-i szőlőtelepek megtekintése, este továbbutazás Reimsbe, elszállásolás.
- Junius 25.** (csütörtök) szőlőgazdasági kirándulás és alsófoku gazdasági szakoktatás, esetleg szövetkezeti intézmények tanulmányozása Reims környékén.
- Junius 26.** (péntek) reggel indulás Reimsból Baselon és Zürichen át, esetleg rövid időzessel az előbbi helyen, hazafelé.
- Junius 27.** (szombat) délután érkezés Budapestre.

A végleges tervezet kidolgozása a francia földművelésügyi kormányfővel egyetértőleg most van folyamatban s az esetleges változások idejekorán közölni fogunk. Jelentkezések a 200 K.-ás első részlettel együtt legkésőbb f. hó 16-ig küldendők be az OMGE. titkári hivatalához, ahol Mutschbacher Emil dr. rendező-titkár szolgál minden közelebbi felvilágosítással.

Egyről-másról.

(Gabonapiaci szemle. — A nemzetközi tejjaciról. — Pénz- és záloglevegélcünk. — Teleszky pénzügyminiszter pénzügyi problémáinkról. — Vissza a földnek, ami a földből vétetett. — Új állategészségügyi törvény.)

A földművelésügyi miniszter múlt szombati hivatalos vetésjelentéséről véleményünket elmondottuk a „Köztelek” szerdai számában és a hivatalos jelentés által nyújtott képet kiegészítettük egyúttal tudósítónk értesítésével. Így ezúttal csak azt vesszük szemügyre, hogy a hivatalos jelentés mily hatással volt a tőzsdére. Ezúttal a hivatalos jelentés nem keltette azt a hatást, amelyet tartalmánál fogva méltán kelthetett volna és pedig azért, mert közbejött a szombat, illetve vasárnap éjjeli fagy és ez a jelenség vette át azt a szerepet, amelyet különben a hivatalos vetésjelentés töltött volna be. Hétfőn, a tőzsde megnyitása után közvetlenül rohamos hős fejlődött ki. A spekuláció nem várva be az alaposabb tájékoztatást, a legrosszabbra volt elkészülve és így a fedezeti vételek, a további spekulációs vásárlások nagymértékben fejlődtek ki és közel egykoronás emelkedést ért el a májusi és októberi buza, természetesen nem a zárlati jegyzést, hanem az üzleti idő alatt előfordult kötésekért. A hétfői viharos forgalom, később csökkent, miután a tőzsdén is lassan tudatára ébredtek annak, hogy alaptalanul kiáltottak tüzet. Igaz, hogy a fagy a szőlőben és gyümölcsben kárt okozott, de a vetésekre nem mondható ez. A kívánt csapadék különben bekövetkezett és ma az a helyzet, hogy valamivel kedvezőbb kilátásaink lehetnek a gabonatermést illetően, mint a hivatalos vetésjelentés kibocsátásakor. Végeredményben a májusi buza 88 fillérrel, az októberi 50 fillérrel emelkedett, a multheti jegyzéshez képest, míg az októberi zab 6 fillérrel, a májusi tengeri 8 fillérrel csökkent. A tőzsde e heti általános szilárdsága különben nemcsak a vetések állapotára és a beállott fagyra való tekintettel maradt továbbra is uralkodó, hanem a kontinentális tőzsdék magatartása miatt is. Berlin, Páris, London mind szilárd volt. Németországban a készáru nagyfokú hiánya idézte elő a szilárdságot, amely olymértékű, hogy számos malom korlátozta vagy beszüntette üzemét. Tehát nemcsak nálunk van készáruhiány, de Németországban is, dacára annak, hogy esetről-esetre még ma is történik roszkivitel Oroszországba, Ausztriába, Franciaországba, amely utóbbi helyen a silány minőségű multévi termés kevés őrlésre alkalmas anyagot szolgáltatott. Egyedül az amerikai tőzsdék lanyhultak el kissé, tekintettel az őszi vetések kitünő állására, amelynek alapján ott rekordtermést várnak.

A svájci gazdaszövetség tejjárjegyző irodája Svájcban kívül hazánkból, Ausztriából, Franciaországból, Olaszországból, Németországból, Svédországból, Dániából, Norvégiából, Belgiumból, Hollandiából, Angliából, Kanadából és az Egyesült-Államokból részint hivatalosan, részint egyes gazdaszövetségi testületek útján beszerzett ada-

tok nyomán most számol be a nemzetközi tejjaciról a folyó év első negyedében. Az általános gazdasági és pénzügyi helyzet lassu, de mégis észrevehető javulásától a tej és tejtermékek fogyasztásának fokozatos fellendülését várja a jelentés, aminek az első negyedben csak halvány előjelei mutatkoztak. Az abrakarmányneműek és a széna ára általában emelkedő irányzatot mutat s az utóbbi hónapok időjárási viszonyából következtetve valószínűleg megtartja ezt a második évnegyedben is. A tejtermelés a múlt év első negyedéhez képest mennyiségileg erősen emelkedett Svájcban, Németországban, Ausztriában és Hollandiában, csekély emelkedés mutatkozott Magyarországon, Olaszországban, Svédországban, Franciaország keleti részén és az Egyesült-Államokban, míg egyebütt alig mutat lényegesebb eltérést. Ezzel párhuzamos a tejárak általában esőkkenő irányzata, amely alól csak a közvetlen fogyasztásra kerülő tej ára kivétel Magyarországon, Franciaországban, Svájcban, Belgiumban és Norvégiában. A sajt piacon, leszámítva az Egyesült-Államokat, lanyha és inkább hanyatló volt az irányzat, a második évnegyedre azonban a jelentés sokhelyütt javulást remél. A vajárak a múlt évhez viszonyítva csak Franciaországban és Olaszországban emelkedtek. A növényi és mesterseges zsiradékok fogyasztásának elterjedése meglehetősen nyomasztólag hat a vajpiacra, amelyen a tavaszi hónapokra mindamellett némi fellendülés várható az árak számbavehető emelkedése nélkül. A jelentés megállapítja végül, hogy a rosszabbodott kereseti viszonyok hatása világszerte érezhetővé válik a középosztály és az alsóbb néposztályok élelmiszer fogyasztásának korlátozásában vagy legalább a megszokott élelmiszerek minőségi színvonalának leszállításában. Ez a jelenség mutatkozik és érvényesül a tej és tejtermékek áralakulásánál is, amelynek lényeges és állandó javulása tehát csak általános gazdasági fellendülés nyomán várható.

Amennyire örvendates az az ellenállóképeség, amelyet kisgazdáink hitelszövetkezeti szervezetei a hosszantartó válság legsúlyosabb napjaiban tanúsítottak, éppen annyira sajnálatos, hogy a pénzügyi válság beállott, annyi ideje sóvárogva várt megkönnyebbülés jelzőjeitőlünk csak alig érezte hatását. Pedig a beruházásokra, belterjesebb gazdálkodásra szorult föld úgy áhítja az olcsó és könnyű hitelt, akár a jótékony májusi esőt. S a mi hitelviszonyaink között, ahol intézményileg sem a gazda személyi hiteléről, a credit agricoleréről, sem az ingójelzáloghitelről nincsen — ismételt sürgetéseink és javaslataink dacára — gondoskodás, a jelzáloghitel jóformán az egyetlen forrás, amely a középbirtok rendelkezésére áll. Ha ez is bedugul, honnan vegye a mezőgazdasági termelés azt az erőfelfrissítést, amelyre annál égetőbb szüksége van, minél jobban sújtják rossz termések, természeti csapások és kedvezőtlen értékesítési viszonyok.

Zálogleveleink árfolyama azonban még mindig oly alacsony, a kamatláb pedig oly magas

CASE 40 HP szántótraktor

nem gyorsjáratu automobil-motorral, hanem lassujáratu, tehát tartós fekvő motorral bir. Ennélfogva

olcsó motorbenzint és olcsó motorolajat

használ. A galántai bemutató legolcsóbb üzemű és legolcsóbb árú motorja volt. "

Vezérköp.: HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest, Üllői-ut 52 K.

s a kölcsönengedélyezés oly nehézkes, hogy a legelő gazda vagy egyáltalában nem, vagy csak kevés terhes feltételek mellett juthat kölcsönre. A drága kölcsönök konverziója pedig csaknem teljesen az ábrándok világába tartozik. A Magyar Földhitelintézet elismerésreméltó készsége sietett az év első hónapjaiban mintegy hatmilliónyi kölcsön folyósításával mezőgazdaságunk segítségére, de mi ez a felmerült szükséglethez képest. Ujabbán különben itt is, ott is nagyobb jelzálogintézetünknel is fennállás állott be, mert új zálogleveleket alig-alig lehet az állami címletekkel tulterhelni piacra vinni. Illetékes szakfértak abban bizakodnak, hogy — kivált kedvező termsé esetén — öszre fordulat áll be a jelzáloghitel terén, de vajjon nem tarolja-e le addig ismét az állam a hitelintézetünk fáján nehezen érő gyümölcsöket?

A felhatalmazási javaslatban bejelentett újabb négyszáz millió koronás államkölcsön, amely javarészen megint rendkívüli hadügyi terhek fedezésére van szánva, közvetlenül a legutóbbi ötszáz millió koronás és ugyancsak drága államkölcsön nyomában nem valami örvendetes meglepetés és legkevésbé sem biztató előjel a jövőre. Kivált ha figyelembe vesszük, hogy jövő évi június 1-én 150 millió névértékű ötödfélszázalekos kincstári utalványunk lesz esedékes s az újabbán már megszokottá vált gazdálkodás szerint előreláthatólag ezt az adósságot megint újabb adóssággal kell majd, úgy ahogy, fedeznünk. Meg hogy ugyanakkor Ausztria is legalább negyedmilliárdos újabb kölcsönigénnyel lesz kénytelen a pénzpiacra reánk verni a pénz amugy is magas árát. A hitel megtermékenyítő esőcsöppjeire szomjuhozó magyar földnek tehát vajmi szomorúak a kilátásai, amíg gyereken bugyogó hitelforrásából az állam ilyen feneketlen hordóval merít, hogy a tengerre hordja millióinkat — óriáshajókra és kanári-szigeti hajójaratok fenntartására...

Könnyen érthető ily körülmények között, ha Teleszky János pénzügyminiszter azon panaszkodik, hogy Magyarországon sok a takarékbetét s ezek egyrészt állandó kamatozású állami papirokba szeretné fektetni. Alapjában véve teljesen igazat kell neki adnunk, hiszen ugyanazt mi is már ismételtlen hangsúlyoztuk. A közönség megszokása, kényelemszeretete teszi, hogy megtakarított filléreit inkább „takaréka” hordja, semhogy állami járadékot vagy záloglevelet vásárolna rajta, holott ezen a réven magasabb kamatot biztosíthatna magának. Teleszky statisztikája szerint Magyarországon 1820 pénzintézet van. Köztük tizenegy, amelyeknek alaptőkéje több mint 25 millió. A fennmaradó 1809 intézet közül 481 volt olyan, amelyeknek tárcájában egyáltalában nem volt értékpapír. A többinél a betétek 16%-a — 500 millió — volt értékpapírba fektetve, de az ötszázmilliónyi értékpapír közül csak 300 millió értékű volt szabott kamatozású. Ez helytelen, de még ugyancsak adat, hogy 1280 olyan intézet volt, amelynek saját tőkéje a betétek egytizedét sem érte el.

A pénzügyminiszter tehát ezekből a hatalmas, a nemzeti takarékoság felhalmozta tőkékből hányra legalább egy részt államhitelünk csator-

nába átömleszteti. Alkalmassint úgy, hogy törvény útján kötelezné a takarékbetétüzlettel foglalkozó pénzintézeteket betétállományuk egy részének állami papirokba való fektetésére. Mert hiszen a közönség körében a járadékok közvetlen vásárlásának híveket szerezni már a postatakarékpénztár útján is megpróbálták, de — sajnos — kevés eredménnyel. A teljes igazság azonban szerintünk az volna, hogy a megtakarítások lehetőség szerint azok javára gyümölcsöző befektetéseket tápláljanak, akiknek szorgos munkája ezeket a gyümölcsöket megérlelte. Ebből a magasabb közgazdasági szempontból helytelennítettük, hogy takarékoskodó közönségünk pusztán csak a betéti kamatláb nagyságával törődik, de arra semmi figyelmet nem fordít, minő célokra gyümölcsöztetik tőkéjét egyes pénzintézetek.

Pedig elemi igazság, hogy a földtől elvett termőerőt ugyanannak a földnek vissza is kell adnunk, ha el akarjuk kerülni kizsárolását. Annak a tőkeerőnek, amelyet a magyar föld őseire és művelőinek verejtékes munkája segített létrehozni, végeredményben vissza kell adatnia ennek a földnek, tehát a föld jövedelmezőségét fokozó állami beruházásokra és jelzáloghitelünk fejlesztésére kell szolgálnia. Ily értelmű, valóban üdvös pénzügyi reformra gazdátársadalmi testületeink készséggel ajánlják fel minden erejüket és segítségüket s éppen szövetkezeti intézményeink virágzása bizonyítja legjobban, mennyit lehet ezen az uton öntudatos társadalmi munkával is elérni. Teleszky pénzügyminiszter nem körvonalozta világosan, minő módon és milyen eszközökkel óhajtaná a szerintünk is kívánatos, de csak a fentebb vázolt értelemben kívánatos célt megközelíteni. A lelkünkben leledzett eszme visszhangját természetesen legnagyobb örömmel halljuk a fórumon. Mi örülünk rajta legjobban, ha a népünk takarékoságából felhalmozódott milliók jobban és eredményesebben szolgálhatnák állami és földhitelünk megszilárdulását. Ha sikerülne megtalálni a módot a külfölddel szemben való eladósodás csökkentésére; ha az újabb gazdaság- és vámpolitikai korszakban örvendetesen meggyarapodott tőkeerőnk helyes irányu felhasználása nemcsak fizetési mérlegünk megjavítását mozdítaná elő, hanem arra is megadná a módot, hogy anyagi erőnk szétforgácsolása helyett az anyaföld javára gyümölcsözők tovább, ami ebből a földből fakadt és gyarapodott.

A földművelésügyi miniszter költségvetési beszédében bejelentette, hogy gondoskodni fog egy új állategészségügyi törvényről. A miniszternek ez az ígérete a földművelésügyi minisztérium egyik régi és súlyos mulasztását hozza helyre, mert valóban tarthatatlan állapot, hogy az állatorvosi tudomány negyedszázados nagyarányu haladása után is még mindig 1888-ban készült törvény szabályozza állategészségügyünket. A gazdaközönség ismételtlen kérte és sürgette az állategészségügyi rendszert korszerű rendezését, azonban egyesületünknek ismételt állásfoglalása mindezeidig nem vezetett eredményre. Most azonban reméljük, hogy a miniszter ígérete mielőbb testet ölt.

A régi elavult állategészségügyi törvény az

állati járványok ellen való sikeres küzdelmet ugyancsak nehezé teszi és ezáltal mérhetetlen károkat okoz állattenyésztésünknek. Emiatt aztán külkereskedelmi forgalmunknak küszöbön álló új szabályozása alkalmával ugyancsak kedvezőtlen képet nyújt állategészségügyünk helyzete. Ezért ha sürgősen nem történik gondoskodás egy új és korszerű állategészségügyi törvény életbeléptetéséről, akkor állatkivitelünk érdekeit biztosító új állategészségügyi egyezmények kötése nem számíthatunk.

Elavult állategészségügyi törvényünk miatt helyzetünk valóban egyre tarthatatlanabbá és hátrányosabbá válik. Hiszen — nem is szólva Ausztriáról és Németországról — már az elmaradottnak tartott Balkán-államok közül Romániának is új és nagyon korszerű állategészségügyi törvénye van. E törvény intézkedései közül különös figyelmet érdemel az, hogy Románia területére szarvasmarhákat tuberkulinozás, lovakat malleinozás nélkül bevinni nem szabad. Ime, Románia ilyen szigoruan védekezik még a gümőkór és takonykór ellen is! Hogyha csak a Balkán-államok példáját akarjuk követni, a legteljesebb szigorral kell védekeznünk azoknak az államoknak a behozatalával szemben, amelyeknek területén vagy szomszédságában állandóan pusztítanak az összes járványos betegségek, sőt még a keleti marhavész is.

NÖVÉNYTERMESZTÉS

ÉS MÜTRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A cukorrépa legmegfelelőbb tenyésztőterülete.

Már az 1903. évben végeztem a cukorrépa legmegfelelőbb tenyésztőterületének megállapítására vonatkozó kísérleteket, több éven át folytatva arra a következtetésre jutottam, hogy a cukorgyárak által legnagyobb mérték gyanánt előírt 720 cm² (= 103 □-hüvelyk) tenyésztőterület a csorvási televényben gazdag vályogtalajon és az ott uralkodó időjárás viszonyok között átlagban akkor felel meg legjobban, ha az a lehető legegyszerűbben oszlik el.

Kezdetben a cukorrépat 42 cm. (= 16") sortávolságra vetettük, azt a sorokban 17 cm.-re (= 6 1/2"-re) ritkítottuk és így igyekeztünk ezt a tenyésztőterületet megközelíteni. Azt tapasztaltuk azonban, hogy így egyes répák nagyon nagyra fejlődtek és valóban mind igen csekély cukortartalommal bírtak, ugyanígy, hogy elsőbbsen is a cukorgyár maga volt azon, hogy a sortávolságot szűkítsük, a növénytávolságot pedig nagyobbítsuk. Így tértünk át előbb a 37 cm. (= 14") és azután a 32 cm. (= 12"), majd pedig a 26.5 cm. (= 10") sortávolságra. És miután az idevonatkozó kísérletek arról győzték meg, hogy ezáltal nemcsak a cukorgyár, hanem még inkább saját érdekeinket szolgáljuk, mert így értünk el eddig legnagyobb terméseket, a tenyésztőterületnek illetően elosztását a lehetőség általánosítottuk.

KEMNA FORRÓGÓZEKÉI SCHMIDT
 szabadalmazott
 minden más nedvesgőz-, compound- vagy compound-tulhevített rendszerben mesze felülmúlhat és lényegesen kevesebb szénfelhasználással.
 KEMNA J. BUDAPEST, VI. KER., VÁCI-KÖRUT 51.
 Sörgyőzők: KEMNA, BUDAPEST. Tel.: 61-62.

E tekintetben főleg a Laass-féle többsorú fogatoskapalógépek megismerése és beszerzése által jutottunk oda, hogy a tenyészterületet a lehetőségig egyenletesen oszthattuk el és a répa-termelés költségeit a rendes mederben voltunk képesek tartani a kézierő folytonos drágulása ellenére is. Kézenfekvő dolog ugyanis, hogy a szűkebb sorköz alkalmazása folytán több sor esett a terület egységére s így a vele járó munka is megszorodott. Továbbá azt is tudjuk, hogy a nálunk fellépő rendkívül sok rovarellenség, meg azután a talajművelés is, olyan akadályképpen gördül a legelőkeletesebben működő fészekbe vető gépek elé, hogy ezek ma még szóba sem jöhetnek. Így a Laass-féle kapák megfelelő igénybevételével oldottuk meg ezt a kérdést a lehető legjobb eredménnyel. Egyezés előtt ugyanis ezeket a gépeket a 26,5 cm. (= 10") távolságra vetett répasorokon keresztben vezetve, azokat így átvágtuk. E célból úgy állítottuk e gépeket be, hogy a kések a sorból 26,5 cm. (= 10") hosszú darabot kivágtak, ugyanannyit pedig érintetlenül hagytak. Az egyelő munkás azután minden ilyen át nem vágott sorrészből a két szélső répát hagyja meg. Hézagos répában megcsiklik ugyan, hogy az át nem vágott részen közvetlenül az átvágás mellett nincsen répa, de az, hogy a rendszeren kikelt répában ily hosszúságban teljesen hiányozna a növény, csak igen kivételesen fordul elő, hanem ez esetben legfeljebb az egyik két répa egymáshoz közelebb, a másik kettő pedig egymástól távolabb lesz. Hisz jól tudjuk, hogy a gyakorlatban tökéletesség csak megközelíthető, de soha el nem érhető; azért itt is a növények ilyenén egyenletes elosztásával meg lehetünk elégedve akkor, mikor kellő utánjárás mellett általában egy négyszögöl területen körülbelül egyenlő számú növény maradt. *Az átvágás megkönnyíti, gyorsabbá és így olcsóbbá teszi az egyezési munkát és ami nem kiesnielendő, annak szabatosabb keresztvételére ad alapot, ezenkívül pedig a talajt éppen ott műveli meg gyökeresen, ahol ezt kézzel végezni igen lassu és drága s amellet mondhatom, hogy az sohasem ilyen alapos munka!* A kész vetés, ha répabogár nincsen nagyszámban, amint 4-6 kifejldött levéllel bír, átvágható, az ilyen állapotú répában végzi a gép a legszebb és legjobb munkát. Ha a répa már erősebb a kések könnyen megtorcolnak s a munka nagy felügyeletet kíván, hogy pontosságából ne veszítsen. Ilyen esetben néha a 26,5 cm. (= 10") sorköz szűknek mutatkozik, mivel a kivágott répa azon nem fér el. Ez az eset nálunk, hol a bogárjárás majdnem minden évben ijesztő mértékben fenyeget és amiatt az átvágást, elég korán nem végezhetjük, igen gyakran előfordul, miért is a tenyészterületnek azt az elosztását találtam megfelelőbbnek, ahol a sor 29 cm. (= 11") és rajt az átvágás 24,8 cm. (= 9,4") történik. Ilyen esetek eltérésnek a termésre való hátrányos befolyását nem tapasztaltam. Ezek szerint termeltem már 6 év óta évenként 300-350 kat. holdon répát, holdankénti legkevesebb 197 q (1909. évben) és 286 q legmagasabb átlagterméssel (1912. és 1913. években). Ilyen elosztás mellett az 1 kat. holdon lévő répák száma, ha azok mértani pontossággal volnának ültetve

és egy sem hiányozna, kerekén 80.000 vagyis négyszögölenként 50 darab lenne, ezzel szemben, többszöri számlálás eredményeképpen csak 50.000-56.000 (vagyis négyszögölenként csak 31-35) darabot találtam a különböző képpen beállított táblákon, eszerint a befejezett 1 répa súlya a fenti legkisebb 197 q termés esetén kerekén 400 gramm, illetve a legnagyobb 286 q-s terméskor 510 gramm volt.

Amióta keskeny sorközben e módon műveltem a répát, annak nemcsak mennyisége, de minősége is javult. Eza módszer tehát teljesen nálunk bevált, amit a mi sajátos talaj- és csapadékviszonyaink magyaráznak meg. Ugyanis az október 1-től március 31-ig lecső csapadékunk ritkán több 200 mm.-nél, a tenyészlet alatt április 1-től szeptember 30-ig pedig csak néha van 300 millimétert meghaladó csapadékban részünk s ez az utóbbi 6 év átlagában 324,9 mm.-t tett ki, amiből egy csapadékos napra 61 mm. esik. (A 6 év átlagában erre az időszakra 53 csapadékos nap esik, mindig csak a megmérhető csapadékot véve figyelembe.) E mennyiségtől pedig a mi porhanyóan tartott felületű talajunk csak 1-2 centiméter mélységre képes beázni s az, legfeljebb 3-4 cm. mélységre tud beszivárogni. Kétszeres fontossággal bír tehát nálunk a téli nedvesség, amelynek a növényen kívül való elpárolgását a lehető egyenletességgel elosztott, megengedhető legnagyobb számú növény a talajnak hamarabb bekövetkező beárnyékolása folytán, inkább képes megakadályozni, mint az egyenetlenül elhelyezett kevesebb palánta. A viszonylag több répa pedig ezt a megfelelő nedvességet előbb hasznára tudja fordítani s ezáltal azután más uton való elvesztéstől megmenteni.

A tenyészidő alatt rosszul elosztott, aránylag csekély csapadék kihasználására a répa-növény sajátos alkotásánál fogva kiválóan képes. A sugár irányban elterülő levelei segítségével ugyanis a beárnyékolat egész területéről felfogja a csapadékot s ezt a levelek saját központjukba, a répa gyökeréhez vezetik. Ily módon összegyűjtve a csapadékot, annak nemcsak mennyisége szaporodik, hanem hatása is fokozott mértékben érvényesül. Már most minél több a középpont, vagyis bizonyos határon belül minél több a lehető egyenletesen elosztott répa a terület egységén, annál hamarabb és tökéletesebben beárnyékolja az a talajt és annál nagyobb mértékben lesz képes a csapadékot felfogni és azt mondhatni, teljes egészében hasznosítani; vagyis ez esetben kétségtelenül kevesebb víz megy a növényen kívül való elpárolgás által, tehát kihasználatlanul veszendőbe, mint akkor, ha a répa tenyészterülete nagyobb és egyenetlenül elosztott, sőt nem ritkán a be nem árnyékolat foltok is napirenden vannak. Mivel a viszonylag több répa gyorsabban hasznosítja a nedvességet, az előbb is fog beérni. Ebben látom én a minőség javulásának okát. A korábban kifejldött répának ugyanis több ideje van a cukorképződésre, mint annak, amelyik fejlődését később fejezi be. Utóbbira pedig a nagyobb és egyenetlenül elosztott tenyészterülettel bíró répa hajlamosabb, amint arról számos vizsgálódásaim alapján meggyőződtem.

Az elmondottakban látom a répa zártságának nagy fontosságát, ami a legmegfelelőbb tenyész-

területnek lehető egyenletes elosztása miatt a leggyorsabban és legelőkeletesebben érhető el.

Megemlítem még a többsorú fogatos kapalógépek beállítására vonatkozólag azt is, hogy azokat a kapálásnál teljesen annak a gépnek a nyomára kell beigazítani, amelylyel a répa vetődött. Hogy pedig az egyes gépnemek a táblán könnyen és biztosan feltalálható legyenek, már a vetést úgy végeztem, hogy a csatlakozó menetek közei egy hüvelykkel bővebbek voltak a használt sortávolságnál (pl. ha 11" sortávolságra vettem a répát, a csatlakozó köz 12" volt). Igaz, hogy ez a szándékos vetés hiába a hozzá nem értő szemét szurta, de nem a szakértőt, mert így a hozzáértő munkásnak biztos támaszpontot adtam a hibátlan elgazdálásra, miáltal a munka kifogástalanul volt végezhető. Mondhatom, hogy az 500 hold répámon nem volt található évenként 1 négyszögöl olyan terület, melyen a kapalógép e címen répát vágott volna ki. De megjegyzem, hogy a géppel dolgozó munkásaim megfelelő jutalomban részesültek. A jutalmazási rendszert mind azoknak a gazdátársaimnak melegen ajánlom, akik a gépek munkájával megfelelő eredményt is óhajtanak elérni. A géptől kifogástalan munkát csak a vele bánó és a gépet szerető munkás tud kicsikarni és valóban nagy tévedésben van az, aki a kézi munkát minden téren tökéletesebbnek tartja, mint a gép munkáját. E véleménynek oka a legtöbb esetben a gépmunkások felületességére vezethető vissza. Ami különösen a kapalógépeket illeti, mondhatom, hogy ezeknek munkája a kézi munkát messze tulszárnyalja. Szeretném azt a munkást látni, ma*, aki csak egy óra hosszán át is képes volna olyan egyenletes munkát végezni, mint a gép, amely csak ott szorul a kézi erő által való kisegítésre, ahol, bármi okból, nem dolgozhat és itt látjuk csak igazán meg a két munka közötti óriás különbséget, de sohasem a kézi erő javára.

E sorok írása közben olvastam *Sporzon* Pál ismertetéseit többek között a *Simonek*-féle egyezőgépről is. E gép munkáját bár nem ismerem, mert csak magát a gépet láttam az 1913. évi tenyészállatvásár alkalmával rendezett gépkiallításán, de hiszem, hogyha ez úgy alakították át, hogy a 26,5-32 cm. (= 10-12") sortávolságra vetett répában is [mert azt írja 42-63 centiméter (= 16-24") állítható] használható lesz, talán (?) még inkább szolgálmi fogja ezt a célt, mint az átvágás. Habár minden esetre figyelembe veendő, hogy az átvágásnál a már meglévő kapalógép jobb kihasználásáról van szó — mert hiszen ma már nélkülül répa-termelő gazdát elképzelni sem tudok — míg az egyezőgép beszerzése újabb beruházást jelent akkor, mikor mezőgazdaságunk általában folytonosan tökehiánnyal küzdve, sajnos, semmi téren sem tud megfelelő módon előre haladni. Ajánlom, hogy az elhatározást — mint ahogy mindig kellene — úgy es esetben is az alapos összehasonlító kísérletek előzzék meg. A kézi erő nagymérvű megdrágulása — de meg olykor annak teljes hiánya — és főleg megbízhatatlansága következtében ugyanis minden répa-termelő gazda ugyyszólván kénytelen a gépek munkáját igénybe venni, nemcsak a répa-termelésnél különlegesen, hanem a gazdaság minden téren is és így bizony

Ha ön meg akarja ismerni a legújabb
eredeti „Kalmár“-rostát

sziveskedjék árjegyzéket kérni, amelylyel több oldalú anyagi és technikai előnyöket fog biztosítani gazdasága részére.

KALMÁR ZS. és TÁRSA gépgyára Hódmezővásárhely

Vezérkönyvtár: A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRŐGYŰKÖSÉGE, BUDAPEST, V., VÁCZI-KORUT 32.

gépkezelési állomásunk érdemes vezetője nagy szorgalmat tesz a gazdaközönségnek mindenkoron az újabb gépeket gyakorlatilag kipróbáltatni a különféleket egymással összehasonlítva és a mi viszonyainknak megfelelőket idejekorán ajánlani.

E kérdés után még meg kell jegyeznem, hogy az említett módon művelt nagyon nagy levelű répánál az 1912 év őszen nálunk is jelentkező munkahiány folytán részben répakiemelőgépekkel akartam kiszedetni. Ezek kifogástalanul is működtek akkor, ha a répa levele nem volt nagyon vizes és a talaj nem volt sáros. De mert az év szeptemberében 77 mm., októberében pedig 45 mm. esőben volt részünk, amiből majdnem minden napra jutott, ezekkel a gépekkel csak igen kevésre, majdnem semmire sem voltunk képesek haladni. Ezen kudarc hatása alatt gondoltam arra, hogy a kiszedésnél segédkező gépek működési terét biztosítandó, a váltakozó sortávolságu vetéssel fogok kísérletet tenni olyképpen, hogy a 42 cm. (=16") széles közt egy 26,5 cm. (=10") széles közt váltás fel s ezután ez a sorrend ismétlődik a vázlat szerint 26,5, 42, 26,5, 42, 26,5, 42, 26,5 cm. Így a széles sorköz a legnagyobb levelzetű répában is láthatóvá teszi a sort, azon a talaj könnyebben felszikkadhat és a fogatos kiemelő munkáját is lehetne tartom. A tenyésztéssel egyenes elosztása is megközelíthető, ha annak mérete $21 \times 34,5$ cm. (=8" x 13") lenne. A vázolt előnyök egy részétől azonban (gyors és teljes beárnyékolástól) elesnénk, bár a tenyésztéssel a régi maradt is. Sajnos azonban, ezt még különféle okokból ki nem próbálhattam.

(Csorvás.) Váradi Szabó János.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Hegyi Dezső.

Hozzászólás a rozsdakérdéshez.

XIV.

1000-tól kezdve hosszabb időn keresztül Fejér megyében egy nagyobb uradalomban gazdálkodtam, ahol évente 1000 holdon termelt őszi buza. A termelt buzafeleség tiszavidéki és mezőhegyesi buza volt. Mind a kettő évről-évre erősen megdült és a rozsdá iránt igen érzékeny volt. Ez a körülmény arra indította az uradalmi vezetőséget, hogy kísérletezés útján olyan buzafeleség termelését vezesse be, mely a megdülés veszélyeinek kevésbé van kitéve és a rozsdának is ellentáll. Kísérletezett az uradalom több buzafeleséggel, melyek közül az orosz donvidéki buza nagyban való termelésre a legmegfelelőbbnek mutatkozott úgy, hogy az uradalom 800—1000 holdon termelte és termeli még ma is ezt a buzát kitűnő eredménnyel.

Az orosz don buza — mely a mienknél jóval mosonháti éghajlati és talajviszonyokról került hozzánk — általában tünt ki, hogy a szárképződés és levelzet sokkal erősebb volt, mint egyéb féle-

segeknél és a rozsdának annyira ellent áll, hogy a legerősebb rozsdá évjáratokban is alig volt rajta rozsdá észlelhető. Szalmatermése 20—30 cm.-rel magasabb volt, mint a többi féleségé és szemtermésben is 150—200 kg.-mal nagyobb termést adott magyar holdanként, mint a kísérleti féleségek bármelyike, vagy az előzőleg termelt féleségek. A kisgazdák, mikor látták a különbözetet, a vetőmag beszerzése végett az uradalomhoz fordultak s a kísérlet náluk is eredménnyel járt ugyanígyra, hogy a környékbeli falvak kisgazdáinak buzafelesége rövid pár év alatt kevés kivétellel mind don buza volt. Ha jól emlékszem, az 1903. év igen rozsdás volt, amikor is a rozsdá sok kárt okozott az egész országban. Ezidőtájtban a falu határában a kisgazdáknak tekintélyes része már don buzát termelt. A község lakossága igen szorgalmas és tanulékony volt, igen sok jó dolgot elsajátított az uradalomtól és azt kis gazdaságában haszonnal értékesítette.

A község javított háromnyomású gazdálkodást üzött, ugyanis fekete ugart már nem hagytak, annak helyét kisebb részben trágyás kapások, tulnyomó részben pedig takarmánynövények, főleg baltacim foglalta el. Ezen rendszerrel fogva a buzák mind egy dűlőbe kerültek, 2000—2500 katasztrális hold ugyszólván egy tagba, mely igazán szép látványt nyújt a vérbeli gazda számára. Az említett rozsdás évben tünt ki leginkább a don buza a rozsdával szemben való ellenállóképessége által. A don buzát az egyes parcellákon már messziről meg lehetett különböztetni a kisgazdák által korábban és mintegy fele részben még az említett évben is termelt közönséges magyar buzafeleségektől. Szárképződése erősebb és magasabb volt, levelzete dus és haragoszöld, míg a közvetlen mellette lévő közönséges magyar buza levelzete már a rozsdá által tönkre volt téve. Megjegyzem, hogy az uradalmi buza rozsdakárt alig szenvedett. Ez a körülmény azt mutatja, hogy a védekezést a buzafeleségek megválasztásában kell keresnünk.

Ha ködös évjáratok vannak, legyen a talaj sovány, vagy teljesen termőerőben lévő, alacsony- vagy magasfekvésű, a buza sűrűn- vagy ritkánvetett, a rozsdá a mi magyar buzáinknál, legyen az somogyi, tiszavidéki, mezőhegyesi vagy diószegi, mindenhol és mindegyik féleségnél fel fog lépni.

Igaz, hogy a don buza egy-két évig, amíg meg nem honosul, 2—3 nappal későbbben érik a mi magyar buzáinknál, melynek fogva a megszorulás veszélyeinek, különösen az Alföld szélsőséges és szeszélyes éghajlata alatt, jobban ki van téve, de sohasem tapasztaltam még a legkésőbbi vetéseknél sem, hogy megszorult volna.

Ez a többévi tapasztalatom és idevonatkozó megfigyeléseim indítanak arra, hogy kísérletező gazdátársaim figyelmét felhívjam arra, hogy a többféle hazai buzafeleségeink kísérletezése mellett az orosz donvidéki buza is megérdemli a helyet.

(Tápiószéle, Ujmajor.)

Szabó Ferenc
urad. intéző.

GAZDASÁGI ÉPÍTÉSZET.

Rovatvezető: Grefits Gábor.

Elevátoros kukoricagórék.

A kukoricatermes betakarítása alkalmával a kukoricát a göréba néhol zsákkal, de legtöbb helyen kosárral hordják be. Bármiként hordják be, ezen munkához elsőrendű munkaerőre van szükség, ennél emberkinzőbb munka nincsen a gazdasági munkák között. Ha a gazda elkerülheti a kosarazás embernyuzó munkáját, akkor a sok gondot és körültekintést okozó kukoricatörést könnyen elvégezheti másodrendű munkásokkal is.

A kukoricatörés és göréba rakás közben füllemhez ért sok panasz érlelte meg bennem azt a gondolatot, hogy munkásainkat igen könnyen megkímélhetjük ettől a nehéz munkától és ha ezt megteszszük, akkor magunkon is igen sokat segítünk.

A kukoricát ugyanis igen könnyen be lehet hordatni a göréba egy ló által mozgásba hozott kukoricalevélváltóval is. Ha lehetséges elevátorral szállítani követ, kőszent, csontot, forgácsot, szemes terményeket, zsákokat, ládákat és hordókat, miért ne lehetne csöves kukoricát is szállítani? A leggazdaságosabb eljárás tehát az, hogy az emberi kéz csak egyszer érintse a kukoricát a törés alkalmával és pedig csak akkor, amikor elkerülhetetlenül szükséges: azaz a letörés alkalmával. Ezután zsákba teszik a munkások a kukoricát, a zsákból a kocsióra öntik, a kocsi elviszi a göréhoz, ott megáll a kocsi, a göréhoz épített elevátor tölesérénel a kocsis leszáll a kocsióról, leveti a lónak hámsztrángjait, a kocsitengelyek végeire ráakasztja a fordítókötél karikáit és egy ember a daru segítségével lefordítja, illetve belefördítja az egész kocsit kukoricát az elevátor garatjába. A garatnál egy vagy két gyermek az elevátorba csusztatja a csöveket, miközben az éretlen csöveket kiválogatják, illetve kidobálják. Az elevátor felviszi a csöveket a göré tetejébe és onnan teleönti a görét. Legfeljebb a göré csucsába kell kevés kukoricát felhányni, amely munkát egy gyermek könnyen végezhet. A kukoricát a kocsióról eddig is mindig lefordítottuk a behordás alkalmával a földre, azért, mert a kukoricacsöveket könnyebben és rövidebb idő alatt lehet felszedni a földről, mint a kocsiból és a kocsi sem mulaszt sok időt. Attól nem kell tartani, hogy a kocsinak a lefordítás alkalmával baja történik. Természetesen itt is szükséges a gyakorlott körültekintő óvatosság. Ezelőtt egy olyan kocsit lefordításához, amelynek oldalai két öl hosszúak és 10—14 q terhet fogadnak be, 7—8 ember volt szükséges.

Az első országos kukoricakiállításán bemutatam az ismert elvek alapján készített két kukoricagóréát a természetes nagyság $\frac{1}{10}$ részének megfelelő méretben. Góréim terveit nem szabadalmaztattam és így e minták után mindenki készíthet magának górékat.

A 147. ábra mutatja az én kettős góréim látképet előlről nézve. A 148. ábra mutatja

Takarmánykamrák, malmok meghajtására, kastélyok, tanyák villamos világítására, szivattyúk és cséplőgépek hajtására. „Ipartelepek számára a legmegbízhatóbb és legtökéletesebb üzemgép a

BRONS MOTOR

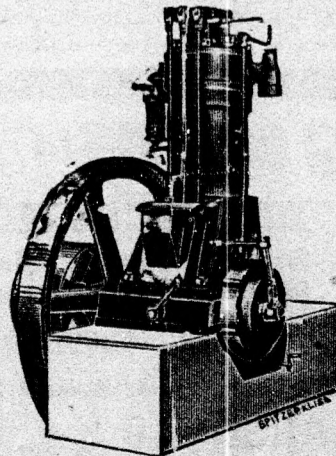
a legújabb Diesel-rendszerű magasnyomású nyersolajmotor. 4 HP-től kezdve minden nagyságban készül.

Magyar Maschinenbau A.-G. (vornals Ruston, Bromovsky u. Ringhoffer)

bronsmotorgyárának gyártmánya!

FARAGÓ ANDOR OKL. GÉPÉSZMÉRNŐK MŰSZAKI IRODÁJA

BUDAPEST, V. KERULET, VÉCSEY-UTCZA 2. SZAM. TELEFON 120-70.

Legegyszerűbb szerkezet.

Nincs előmelegítő lámpa.

Nincs gyújtógyertya, sem gyújtócső.

Nincs villamos gyújtó.

Nincs vízbefecskendezés.

Nincs légszivattyú.

Nincs nyersolajszivattyú.

Nincs füst- és koromképződés.

Nincs hatósági ellenőrzés.

Nincs robbanás vagy tűzveszély.

Nincs elpiszkolódás.

Nincs üzemzavar.

Legolcsóbb üzem.

Legkevesebb fogyasztás.

Minden pillanatban indul.

Mindig üzembiztos.

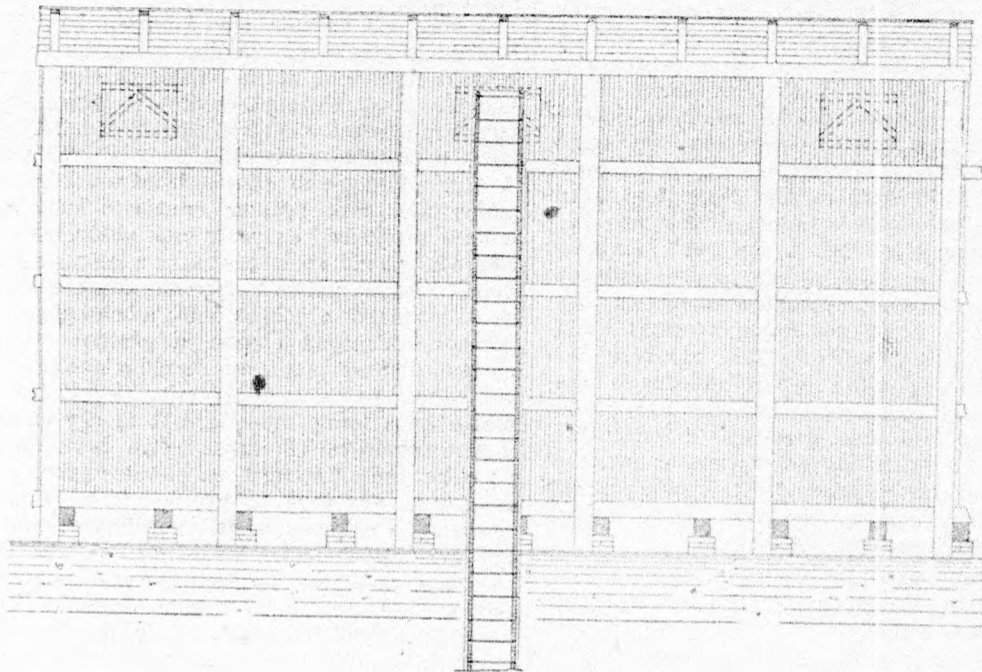
Bárki kezelheti.

ugyanazon göré keresztmetszetét az elevátor metszetével együtt.

Azelőtt nékem is egyes göréim voltak egy öl belső szélességgel. Mintegy husz év előtt megokaltam azt a kárt, amely évenként azáltal állott elő, hogy a padlásokra öntött éretlen kukorica kihányás minden évben megpenészedett. Akkor egy kis görét, mely egy öl széles volt, hosszában kétfelé rekesztettem úgy, hogy a rekeszték közepén véges-végig, a padlótól a lécmagasságig 10 cm. széles légesatornát csináltam lécből és azóta az éretlen, kihányt kukoricacsöveket ebbe a görébe öntetem és azt tapasztaltam, hogy az az éretlen, nyers kukorica ezen keskeny görében nem penészedik meg. Ezen tapasztalatomon okulva, 1902. év őszén, amidőn a kései érésű kukoricát a korai dér megcsipte, a későn érő kukoricámat az előbbi módon kettéválasztott görébe öntöttem. Akkor mindenki forgatta, sőt kefével keféltette a későn érő kukoricáját, mert agyonpené-

az elképzelhető legkevesebb költséggel jár és béresekkal is megépíthetők.

1905. évben történt, hogy több kukoricát vettem, mint rendesen vetni szoktam. Ez évben a kukoricatermesem is várakozásomon felül jól sikerült. Csak a termés betakarítása alkalmával láttam, hogy termésemet a meglévő kukoricagöréim be nem fogadják. A szükség találatkonnyá tett. Az udvarom szélén volt két sor 20 éves akácfaültetvény, egy öl sortávolban és egy öl növénytávolban ültetve. A szükségben jöttem reá, hogy ez az ültetvény véletlenül egyenesen arra a célra lett általam ültetve, hogy görét csináljak belőle. Én tehát levágtattam a fák koronáját a föld felett 2 öl és egy láb magasságban. Több fának kettős ága is volt, de az ma sem baj. Minden fél öl távolságban keresztben rakattam három-három sor magas téglapadkát szárazon a föld tetejére, ezekre reáfekttettem 6"-es fűrészelt fonyófákat, ezek

147. ábra. Kettős elevátoros kukoricagöré előlről nézve.

szedett, az én kukoricám pedig fényesen kiszáradt a keskeny görében.

Az 1912. év termésének betakarítása alkalmával ismét gyanusnak találtam a kukoricát és az összes, egy öl széles göréimat elválasztottam légesatornával kétfelé úgy, hogy most összes göréim fél-félöl, illetve csak 90 cm. szélesek. Az 1912. évi termésnél is azt tapasztaltam, hogy az én kukoricám szépen kiszáradt és a penészedésnek semmi nyomát sem mutatta, míg azoknál, akik egy öl széles görékben tartották kukoricáikat, ritka kivétellel maradt egészséges. Ezen tapasztalaton okulva, a válaszfalakat a göréimben állandóan bent hagyom és ezt az eljárást mindenkinek melegen ajánlom.

A 147. ábrán látható kettős göréimat amerikai görének neveztem el azért, mert e göré készítésére a szükség tanított meg engemet. E görékat az olesó jelzővel is jelölhetném, mert építésük

tetejét a faszor között leszögeztetem egy hüvelykes deszkákkal és így készen volt a göré feke. Ezután mindkét akácfasor belső felére és hosszára egyszerűen odaszögeztetem 4-4 sor fűrészelt 4/4"-es fenyőgerendát, ezekhez lettek aztán odaszögezve a 2 öles 1/2 hüvelykes cseréplécek függőlegesen és készen volt a göré oldala. Ezután megcsináltuk a tető favázat, melyre háromszoros nádszegést tettem. Most már nádam nem terem, tehát a görékat, a 148. ábra szerint, tetőfedőlemezekkel ajánlom fedetni, de befedhetők bármely rendelkezésre álló fedőanyaggal is.

A görékat úgy ajánlom elhelyezni, hogy hosszukra, kelet-nyugati irányban szabad szélnek kitett helyen álljanak. A magasabb oszlopsor dél felől legyen. Ha nem volna elég hosszú oszlopsorunk, a déli oldalt, a tető alatt, toldással is meg lehet csinálni. Így a görét az

északnyugati és déli erősebb szelek dékban érik. Az esőt hozó nyugati szél hátulról találja és a magas és nyitott déli oldalt a nap egész nap süti. A kukorica jobban kiszárad ebben a görében, amelyet az uralkodó szelek dékban érnek. A göré közepén megszakítás nélkül végigvezetett választólecezet légüregre ne legyen 8-10 cm-nél szélesebb. Az ily keskeny légesatornában mindig élénk a levegő mozgása. Legjobb példa erre az orosz kémények erős léghuzata.

Ilyen görét azóta már többet is építettem úgy, hogy a tövestől együtt kivett akácfa-törzseket minden faragás, csapolás és változás nélkül egy-egy öles sor- és oszloptávolságban a földre ástattam. Ahol az akácfaoszlopok ki voltak hajolva, oda a vízszintes gerendák és az oszlopok közé megfelelő vastag fapárnát tettem. Ezen görékben éppen olyan jól eláll és kiszárad a kukorica, mint a legdrágább, faragott és fűrészelt fából épített görékben. Szükséges azonban az átellenes oszlopokat lent és fent 15 mm. átméretű gömbölyű vasból készített csavarokkal összefűzni és legalább egy oldalról, hátulról, rézsutos támaszokkal minden harmadik oszlopnál ellátni.

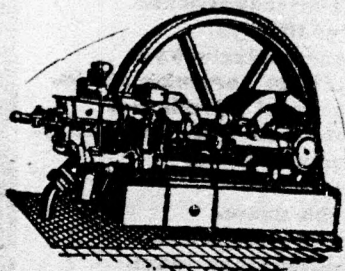
Az építkezés olesóságát jelentősen biztosítjuk azzal, hogy a göré alacsonyabb oldalfalait 2 öl, vagyis 4 méter magas lécezzel lécezzük. Így a tető több kukoricát takar, mintha a görét alacsonyabb oldalakkal készítenék. Ilyen görék folyóméterenként 25 métermázsa morzsolt kukoricát adnak ki.

E görék megtöltésére célszerű külön elevátort alkalmazni; könnyen átalakíthatók és felhasználhatók e célra azonban a cséplőgépek szalmahordó elevátorai is. A 149. ábrán látható hármaselevátoros kukoricagörét is bemutattam a kukoricakiállítás 1/10 nagyságu mintában. E görének és elevátorának keresztmetszetét mutatja a 150. ábra.

E göré 220 cm. magas téglafalra, faragott és fűrészelt fából van építve. A falak által bezárt alsó rész magtárul szolgál, melybe minden termény raktározható. Szükséges azonban az alját betonréteggel ellátni és a téglafal belső oldalát portlandcementvakolattal ellátni. Ugy a feké, mint az oldalfalak csak durván simítandók és fluáttal vízmentesítendőek, melynek megszáradása után az izzadás teljes és biztos elkerülése szempontjából a falak és a padozat is forró kátránnyal, mely aszfaltbitumennel kövértetett, bemázolni, valamint ezen mázolatot a simaság megszüntetése végett száraz homokkal beszórni szükséges. Ha a cementezés jól van csinálva és az ajtót vasbádoggal bevonjuk, a görét biztosítjuk az egér és a patkányok kártételei ellen. A felső rész 3 egymás mellé elhelyezett és 8 cm. széles légesatornákkal elválasztott, egyenként 95 cm. belső szélességű görékből áll.

E görékbe a kukoricát elevátor hordja be és a görékből a kukoricát a kukoricamorzsolóra szintén elevátor viszi el. Vagy ha éppen véletlenül szüksége mutatkoznék annak, hogy a görékben a kukoricát meg kell fordítani, akkor a kukorica átforgatását is elevátorral lehet elvégezteni.

Ezeket a hármaselevátort 40 méter hossz-

„GNOM“ a legjobb motor!

DIESEL-MOTOROK.

Stabil-benzinmotorok. Motorcséplőkészletek. Magánjáró és szivógázmotorok. Kétütemű nyersolajmotorok.

A beálló reparációra ajánlunk **benzin-mozdonyokat**, melyek cséplésre is alkalmasak.

Referenciákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

OBERURSELI MOTORTÁRSASÁG k. f., WIEN, VI/I., Gumpendorferstrasse 72/K.

37. S
szura ter
hosszuság
A 40 méter
oldalán e
a göré fel
hosszában
elevátorra
a görét a
teltséghez
előre toljú
telt. Ezut
kezdjük m
Ezután a
melyben a
helyezve,
görét a kő
által okoz
ben elvise
szabpra é
szállítjuk

távolságba
szintes elev
milyen hos
fölt a viz
a felső tet
oda kézzel
utolsó 20 m
nem tölthet
Takarékos
hosszuságu
azt, amenny
és székapes
göré tetejéb
megtárurbe
el és ekkor
szállíthatjuk
kukoricamor
A középső
deszka nincs
gerenda köz
hosszu és el
lás alkalmáv
megfelelő so
ségiendő me
elevátorra.

SZI

szűk tervezem, de szükség esetén több ily hosszúság fölötté előnyösen építhető egybe. A 40 méter hosszú göré derekán annak egyik oldalán egy elevátor emeli a kukoricacsöveket a göré felső tetőzete alatt elhelyezett és a göré hosszában előre-hátra mozgatható vízszintes elevátorra. Ezen vízszintes elevátor segítségével a görét a közepén kezdjük megtölteni. A megtöltéshez képest az elevátort lépésről-lépésre előre toljuk, míg a göré egyik vége meg nem telt. Ezután a göré másik 20 m-es végét kezdjük megtölteni szintén a közepén kezdve. Ezután a göré első felének kimagasló része, melyben a vízszintes elevátor pályája van elhelyezve, szintén teletölthető. Azért kell a görét a közepén kezdve tölni, hogy az elevátor által okozott rázkódásokat a telt göré könnyebben elviselhesse. Az esetre, ha a görét hosszabbra építjük, akkor az emelőelevátort átszállítjuk a következő és az elsőtől 20 méter

kosarazás. A göré szélső részeiből a választófalak alatt levő nyíláson át lapáttal turható át a kukorica a középső részbe, illetve az elevátorra.

Fontos, hogy a göré kiürítését a megtöltés fordított sorrendjében eszközöljük. A kiürítést mindig ott kezdjük meg, ahol a megtöltést befejeztük: mert a kiürítéshez szükséges szabályos csuszását a kukoricacsöveknek csakis így érhetjük el. Ha ott kezdjük a görét kiüríteni, ahol a töltést megkezdjük, akkor a kukoricacsövek nem csuszának szabályosan és a morzsoló táplálása csak readetlenül történhet.

(Pa-Zabnatica, Bács m.)

Kiss Lajos,
földbirtokos.

SERTÉSTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

Hozzászólás a hussertésenyésztés kérdéséhez.

X.

A breznóbányai hegyvidéki földművesiskola-hoz néhány év előtt hoztunk a rimaszombati földművesiskolától egy igen szép mangolica kant, volt azonban yorkshirei kanunk is. A környék kiscgazdái és iparosai nagy előszeretettel hajtották kocáikat iskolánkhoz bugatás végett. Boldogok voltak, ha megengedtük kocáikat yorkshirei kanunkkal bebugni, míg a mangolica nem kellett senkinek. A végeredmény az lett, hogy a szép mangolicakant kiheréltettük, mert magunk is, de a környék kiscgazdái is — bár állattenyésztési viszonyaink inkább mondhatók kül-

nélkülözük leginkább, holott pontos üzemi számítások nélkül nemcsak a kiscgazdák, de a nagyobb gazdaságok is csak tapogatózhatnak. Eppen ezért igen kívánatos volna, hogy az OMGE. által kezdeményezett üzemi számítások minél előbb és minél nagyobb mértékben terti hódítanak, hogy a vitatkozásoknál, amelyek egyes kérdések megvilágítására annyira alkalmasak, az eddigiéknél pontosabb adatok álljanak segítségünkre.

(Komárom.)

Szöke Mihály,
g. tanár.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

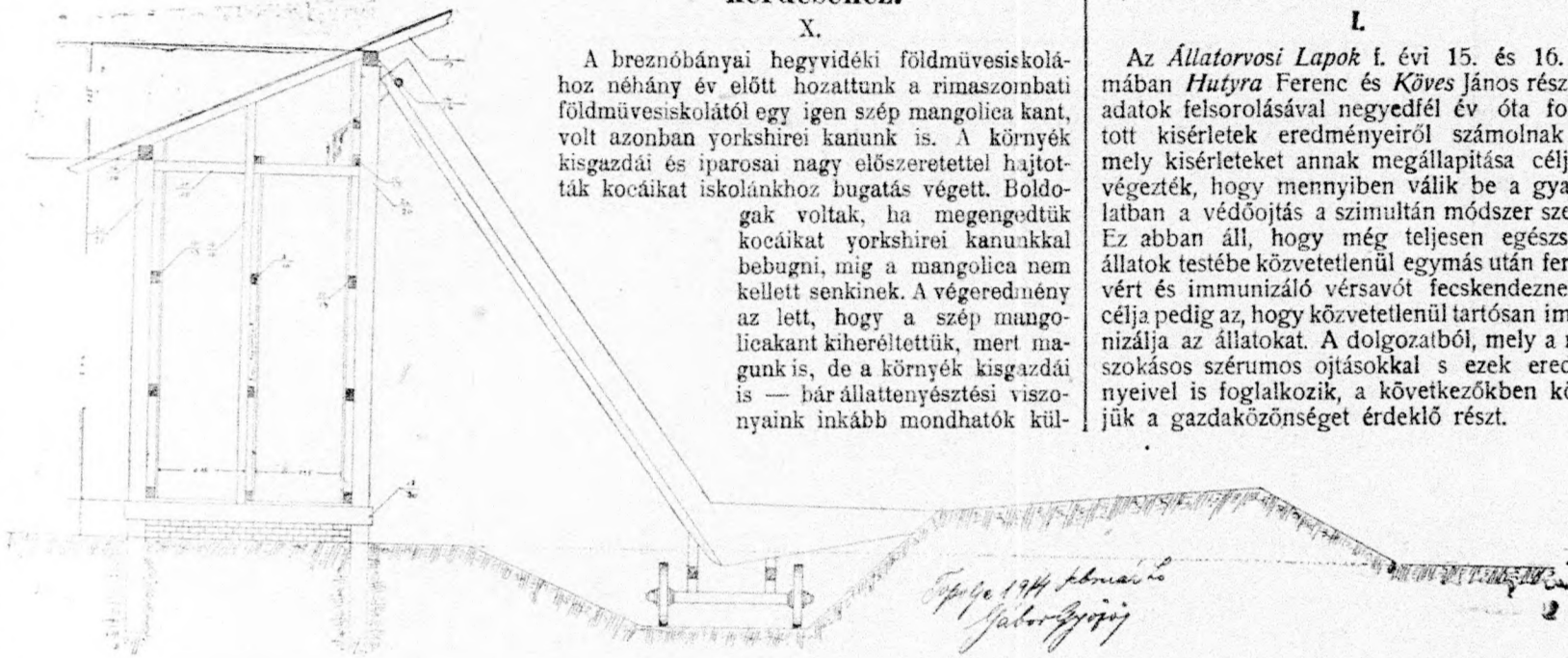
Rovatvezető: Hutyra Ferenc dr.

Ujabb kísérletek a sertéspestis elleni védőoltásokkal.

(Védőoltások a szimultán módszer szerint.)

L.

Az *Állatorvosi Lapok* I. évi 15. és 16. számában Hutyra Ferenc és Köves János részletes adatok felsorolásával negyedfél év óta folytatott kísérletek eredményeiről számolnak be, mely kísérleteket annak megállapítása céljából végeztek, hogy mennyiben válik be a gyakorlatban a védőoltás a szimultán módszer szerint. Ez abban áll, hogy még teljesen egészséges állatok testébe közvetlenül egymás után fertőző vért és immunizáló vérsavót fecskendeznek; a célja pedig az, hogy közvetlenül tartósan immunizálja az állatokat. A dolgozatból, mely a most szokásos szérumos ojtásokkal s ezek eredményeivel is foglalkozik, a következőkben közöljük a gazdaközönséget érdeklő részt.

148. ábra. Kettős elevátoros kukoricagöré keresztmetszete.

távolságba készített emelőnyíláshoz. A felső vízszintes elevátor a pályáján tovább gördül, bármilyen hosszú is a göré. A megtelt alsó rész fölött a vízszintes elevátor pályáuregét egész a felső tetőélig megtölthetjük, természetesen oda kézzel kell felhányni a kukoricát. A legutolsó 20 méter pályáur, ahol az elevátor áll, nem tölthető tele.

Takarékosság esetén, ha csak egy 20 méter hosszúságú vízszintes elevátort építünk, akkor azt, amennyiben 5 darab 4—4 méter hosszú és szétkapcsolható darabokból is készíthet, a göré tetejéből levehetjük és a göré alá, a magtárba szerelt vízszintes pályára helyezzük el és ekkor ugyanazon vízszintes elevátorral szállítjuk el a göréből a kukoricacsöveket a kucoromorzsolóra is.

A középső göré közepén végigfutó fenékdészelel nincsen leszögezve és minden alsó keresztgerendén közepén el van vágva, tehát 95 cm. hosszú és elmozdítható darabokból áll. Morzsolás alkalmával ezeket a deszkákat a szükséges megvilágítás sorban eltávolítva, a kukoricát a szükséges mennyiségben bocsátjuk a vízszintes elevátorra. Tehát a morzsolásnál is elmarad a

terjeseknek — inkább lelkesedtünk a yorkshireiért.

Komáromban ennek éppen ellenkezőjét tapasztalom. Szép malacaink vannak úgy mangolicákból, mint yorkshireiekből, illetve mangolica X yorkshirei keresztezésekből. Eppen kezeimben van egy levél, melyben Nagy András udvardi esküdt nagyon sajnálkozik afelett, hogy neki és társainak nem jutott a magyar malacokból és csak kényszerűségről folyomodik a kesékhöz, mert ők a magyart szokták meg és nekik hizónak kell a malac, nem anyának. „Anyának jó a kesedisznó, de egyéneknem”, szokták mondani az itteni kiscgazdák.

Tehát a kiscgazdák körében is nagy az eltérés abban, hogy melyik sertés alkalmasabb a tenyésztésre. Abban talán nincs kétség, hogy ha minden tekintetét figyelmen kívül hagyunk, úgy a legjobb sertés a yorkshirei. De hogy mégis ezt vagy más tenyészszűnk-e, vagy a sok más közül éppen melyiket, erre nézve határozott feleletet csak akkor adhatnánk, ha e kérdés megvilágításához pontos üzemi számítások állnának rendelkezésünkre. De sajnos, itt is, mint mezőgazdaságunk annyi más ágánál, éppen ezeket

Altalában ismeretes már, hogy sertéspestisben beteg sertések vérével ismételtén kezelt s ezzel magas fokra immunizált sertések vére egészséges sertések testébe fecskendezve fokozza ellenállásukat, úgy a természetes, mint a mesterséges fertőzéssel szemben. A valóságban az ilyen vér vagy vérsavó nem védi meg a vele beoított állatokat a fertőzés ellen olyan értelemben, hogy a pestis ragálya egyáltalában nem támadhatná meg a szervezetüket, hanem a szérumos (vérsavós) ojtás védő hatása csak abban áll, hogy a legközelebbi hetek folyamán netalán bekövetkező fertőzés esetén a vírus megbetegítő hatását immunizáló értékével arányban gyöngíti. Ha ugyanis a szérummal beoított állatokat azonnal vagy rövid idővel később kitesztjük a természetes fertőzésnek, pl. olyan módon, hogy betegek közé vagy fertőzött helyre állítjuk, akkor azt tapasztaljuk, hogy körülbelül egy hét múlva hőmérsékletük emelkedik és körülbelül egy héten keresztül 40—41 C° körül ingadozik, azután pedig ismét alászáll a normális magaslatra. A lázas állapot közben az állatok látszólag egészségesek lehetnek, az esetek egy részében azonban ez

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
GARVENSWERKE,
WIEN, II., Handelsquai No. 130.
Mistaraktár: I., Schwarzenbergstrasse No. 6

idő alatt enyhe rosszullét jelei vehetők rajtuk észre, u. m. rosszabb étvágy, kevésbé élénk mozgás s esetleg mérsékelt kötőhártyahurut is. Ugyanezt tapasztaljuk akkor, ha a szérummal együtt 1—2 kcm. fertőző vért is fecskendezünk az állat bőre alá, vagyis mindkét esetben az állat, habár csak mulékonyan, mégis megbetegszik, jeléül annak, hogy a pestis ragálya a testben egyideig szaporodik és ki is fejt a megbetegítő hatását, csak hogy a szervezet a szérum védelme alatt, ritka esetektől eltekintve, ezt a megbetegítő hatást leküzdí és a mulékony megbetegedést különösebb ártalom nélkül kiállja.

Lényegében véve tehát a szérummal beoított sertések hasonló módon viselkednek, mint azok, melyek be nem oított falkákban természetes ellenállóképességüknel fogva dacolnak a természetes fertőzéssel s mialatt társaik kisebb-nagyobb részben áldozatul estek a betegségnek, életben maradnak. Egy részükről meg lehet állapítani, hogy időközben nyilvánvalóan bete-

ben igazolták ennek a föltevésnek helyességét. Ebben a körülményben, vagyis abban, hogy szérummal beoított sertések, ha egyidejűleg vagy kevéssel később ki vannak téve a természetes fertőzésnek, közvetve tartós vagyis *aktív* immunitásra tesznek szert, rejlik a szérumos védőoítások nagy gyakorlati értéke, mert különben a szérumos oításnak, minthogy egy-magában csak néhány hétre terjedő *passzív* immunitást létesít, kevés jelentősége volna a betegség elleni védekezés szempontjából.

Ugyanez a körülmény szabja meg a szérumos védőoítások föltételeit, melyek között a legfontosabb az, hogy csak a *természetes fertőzés veszélyének közvetlenül kitett állatokat ajánlatos ilyen módon beoítani* s hogy azután is *ajánlatos őket legalább egyideig a fertőzött helyen meghagyni*. Vagyis a védőoítás akkor vezet jó eredményekre, ha azt a *pestisjárvány kezdetén* foganatosítják, amidőn az állatok még egyáltalában nem vagy még csak rövid idő óta

falka valóban pestissel legyen fertőzve, egy-szóval az *egészen határozott és biztos diagnózis*. A gyakorlatban azonban éppen ebben az irányban nem ritkán nagyok a nehézségek. Egészen el is tekintve a megfelelő körülkintéssel könnyen elkerülhető diagnosztikai (védekeztől,*) valamint attól, hogy a védőoításra nem egyszer csak akkor gondolnak, amidőn a járvány már hetek óta benne van a falkában és már sok elhullást is okozott, úgy hogy a többi állatok is már hosszú idő óta fertőzöttek s többé-kevésbé már betegek is, nagynehezséget okoz az a körülmény, hogy a pestises járványok kezdetén a legelső betegekben és hullákban a lelet annyira kevéssé jellemző, hogy a betegség felismerése és főképven megkülönböztetése az orbáncotól még az óvatossá kellően tájékozott szakembert is nehéz feladat elé állítja. Ezenkívül fiatal malacokban más természetű bélgnyulladások nagy hasonlatossága a pestises bélmegebetegedéshez szintén adhat okot téves körjelzésre.

Ezek a körülmények eléggé értelmezik azt a tapasztalatot, hogy a szérumos védőoításoknak nem mindenütt és nem minden esetben egyformán kedvezők az eredményeik, annak ellenére, hogy a helyes módon előállított szérumnak egészen kétségtelen a védő hatása. A Magyarországon termelt szérum ugyanis csak védőértékének előzetes megállapítása után kerül forgalomba, a kipróbálás módjáról és ennek eredményéről pedig példaképpen a következő táblázat tájékoztat.

I. A sertéspestis elleni szérum hatékonyságának kipróbálása.

Kísérleti állatok: 104 drb kb. 1/2 éves mangolicamalac, 29 kg. átlagos testsúlyban.
Érkeztek: 1913. október 14-én.
Beoítottak: 1913. október 15-én.

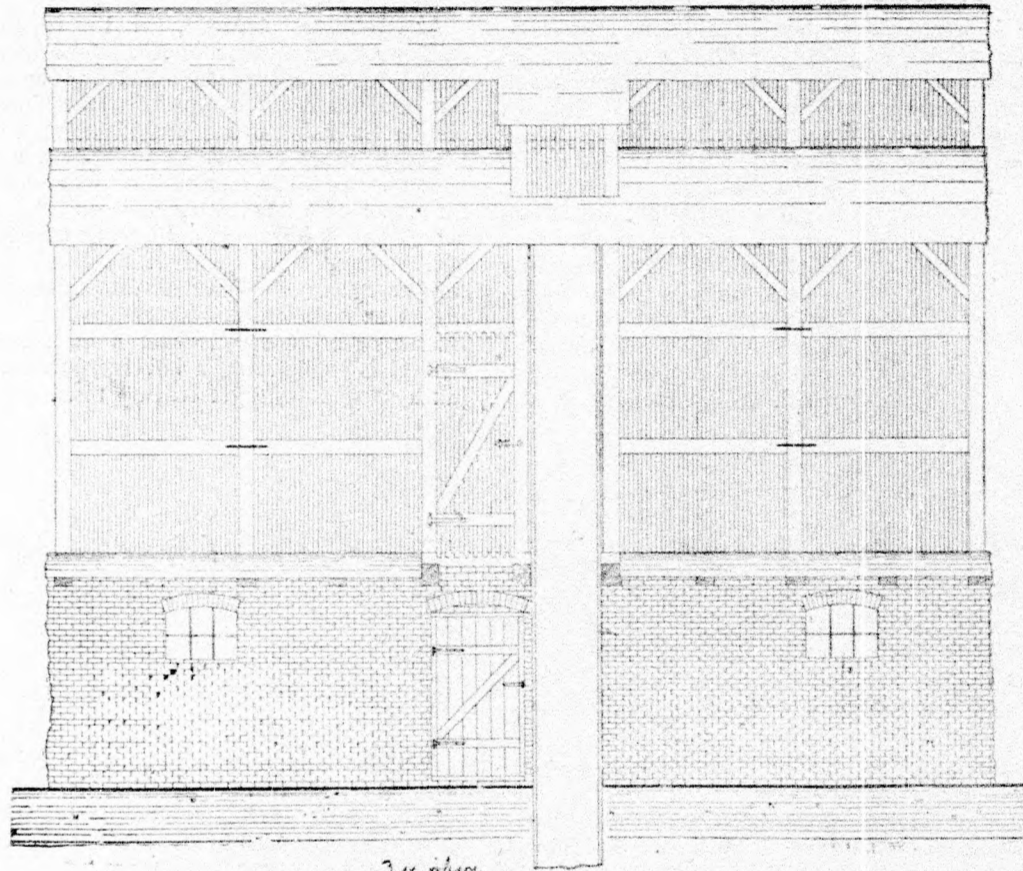
A vírus mennyisége kcm.	A szérum		Az állatok száma	Pestisben elhullott	
	jelzése	termelésének időpontja		darab	%
—	Kontról állatok	—	8	8	100.0
2.0	—	—	8	8	100.0
		Összesen	16	16	100.0
	Beoított állatok	1913. évben			
2.0	12.0 3/913.	I. 21. — II. 27.	8	1	12.5
2.0	12.0 11/913.	VI. 10. — VII. 11.	8	—	—
2.0	12.0 12/913.	VI. 18. — VII. 16.	8	—	—
2.0	12.0 13/913.	VI. 20. — VII. 31.	8	1	12.5
2.0	12.0 14/913.	VI. 30. — VIII. 9.	8	—	—
2.0	12.0 15/913.	VII. 10. — VIII. 18.	8	—	—
2.0	12.0 16/913.	VII. 15. — IX. 1.	8	—	—
2.0	12.0 17/913.	VIII. 2. — IX. 11.	8	—	—
2.0	12.0 18/913.	VIII. 22. — X. 13.	8	—	—
2.0	12.0 19/913.	IX. 12. — X. 8.	8	—	—
2.0	12.0 20/913.	X. 19. — X. 14.	8	1	12.5
		Összesen	88	3	3.4

Egy-egy termelési szám 200—400 liter kevert szérum mennyiségre vonatkozik.
Az állatok kezdettől fogva erősen fertőzött helyen állottak.

Ezek szerint különböző időben termelt tizenegyféle szérum, a malacok testsúlyával arányos mennyiségben egy-két kivétellel megvédte az állatokat az egyidejű mesterséges és természetes fertőzéssel szemben ugyanakkor, amikor a velük együtt tartott kontrólállatok mind elpusztultak pestisben.

A kísérleti kipróbálásnak ilyen eredmény mellett bátran mondhatni, hogy ha a szérumos

*) Voltak esetek, amidőn megbetegedések rühösségben angolkórbán, hurutos tüdőgyulladásban, illetve himlőben szolgáltattak okot a pestis elleni szérumos védőoításra.

149. ábra. Hármasszintes kukoricagöré előlről nézve.

gek voltak, míg más részük az egész idő alatt látszólag egészséges volt, de a pontos észlelés kimutatja, hogy ezeknek hőmérséklete is a látszólag zavartalan egészség ellenére napokon keresztül lázas volt.

Két évtized egybehangzó tapasztalatai szerint az olyan-sertések, melyek erősebben fertőzött falkákban a járvány lezajlása után életben maradtak, később a fertőzésre kedvező viszonyok között sem szoktak többé megbetegedni, kétségkívül azért, mert a járvány folyamán szintén ki voltak téve a természetes fertőzésnek s ennek következtében mulékonyan betegek voltak. Az előbb mondottak szerint joggal föl lehetett tételteni, hogy a szérummal beoított sertések hasonló tartós immunitásra tesznek szert, ha az alatt az idő alatt, amíg a szérum védőhatása tart, ki voltak téve a természetes fertőzésnek és a szérumos oításokra vonatkozó, most már nagyon kiterjedt tapasztalatok teljes mérték-

vannak fertőzve, mert ilyenkor remélhető, hogy a szérum gyöngíteni fogja a ragály megbetegítő hatását s ezzel megakadályozza a súlyos betegség kifejlődését. Szabatos kísérletek eredményei s ezzel egyező gyakorlati tapasztalatok szerint a szérum ezt a védő hatását akkor is kifejti, ha az állat már fertőzve van ugyan, de még nem látszik betegnek, vagyis a betegség lappangási szakában is.

A szérumos védőoításnak előnye az, hogy teljesen ártalmatlan s hogy azonnal kifejti a védő hatását, viszont hátránya, hogy, legalább megfelelő haszonnal, nem alkalmazható bármely tetszésszerű időben, hanem csak akkor, ha a fertőzés veszélye közvetlenül fenyeget, illetve már beállott, hogy továbbá az utóbbi esetben minden késedelem nélkül kell azt végrehajtani.

A sikernek szükségszerű, elengedhetetlen föltétele természetesen az, hogy valóban pestises fertőzés fenyegetse az állatokat, illetve, hogy a

Hízott sertéseket,
levágásra való húsértéseket a bécsi vásáron legelőnyösebben értékesít

SCHLEIFFELDER és TÁRSAI
:: **Wion, St.-Marx.** ::

A szállítás és eladás módjaitól felül díjmentesen megbízható és gyors felvilágosításal szolgál. Magyar levelezés.

37. SZÁM 24-İK ÉVFOLYAM.
védoítás r...
ményre, ug...
őzve, vagy...
módon, leg...
ságban azo...
éppenséggel...
nem gyako...
rendelkezési...
zolják. Az a...
állatról szó...
sajnos, már...
kimutatások...
lehet tetelez...
sonló módo...

II. A sertés

(1909. évi április)

A beoított állományok száma	az összes állományok %-a
408	48.8
156	18.7
75	9.0
81	9.7
720	86.2
37	4.4
46	5.5
33	3.9

836

Ez adatok s...
összes beo...
járvány a be...
kül megszű...
összes áll...
ak 3789 ser...
állott el az...
elősebb, m...
fertőzött állom...
ortás előtt m...
voit.

védőoltás nem vezet a kellő kedvező eredményre, úgy vagy nem volt a falka pestissel fertőzött, vagy pedig a védőoltást nem helyes módon leggyakrabban alkalmazzák. A valóságban azonban az ilyen kevésbé kedvező vagy éppen kedvezőtlen eredmények aránylag nem gyakoriak, amint ezt egyebek között a rendelkezésünkre álló statisztikai adatok is igazolják. Az adatok csak megközelítőleg százezer állományról szólnak ugyan, mert az utóbbi időben, sajnos, már csak nagyon elvétve érkeznek bejelentések az ojtások eredményeiről, de fel lehet tételezni, hogy a többi esetekben is hasonló módon alakultak a viszonyok.

II. A sertéspestis elleni szérumos védőoltások eredményei.

(1909. évi április hótól 1914. évi március hó 1-ig beérkezett jelentések alapján.)

A beoltott állományok		Az ojtott állatok		Veszteség az ojtott állományokban	Összes veszteség	
száma	az összes állományok %-a	száma	az összes ojtott állatok %-a		drb	%
408	48.8	35,738	32.4	0	0	0
156	18.7	32,734	29.7	0.1—5.0	667	2.0
75	9.0	12,176	11.1	5.1—10.0	886	7.3
81	9.7	14,096	12.8	10.1—20	2236	15.8
720	86.2	94,744	86.0		3789	4.0
37	4.4	5,410	4.9	20.1—30.0	1270	23.4
46	5.5	5,699	5.2	30.1—40.0	2140	37.5
33	3.9	4,345	3.9	40.1—	2905	66.4
836		110,198			10104	9.2

Kevésbé kedvező, sőt részben határozottan kedvezőtlen volt az eredmény 116 beoltott állományban, vagyis az összes állományok 13.8%-ában és itt mindenek szerint az előbb említett körülmények játszottak közre abban, hogy a szérumos ojtás nem fejthette ki a védőhatását. Kedvezőtlen eredményeket nevezetesen leggyakrabban ott észleltek, ahol az ojtás napjái az állatoknak már tetemes része elhullott, ahol tehát a szérum a mondottak szerint már nem védhette meg az állatokat.

A szérumos védőoltások értékének elbírálása ezeken kívül fontosak még azok a tüzetes adatok, melyeket Csáki Ferenc egy kőbányai hízalóban végzett védőoltások eredményeiről a *Köztelek* 1912. évi 33. és 34. számaiban közzétett.

Az esetek egy részében elmaradt megfelelő eredmény ellenére a szérumos védőoltás az elmult öt év folyamán nagyon értékes eszköznek bizonyult a sertéspestis okozta veszteségek csökkentésére. Az előbb már említett nehézségek, melyek a védőoltás időpontjának helyes megválasztásával szemben a gyakorlatban sokszor érvényesülnek, mégis megokolttá tették a kísérletezést a *közvetlen aktív immunizálással*. Ezt a módszert, mely lényegében fertőző vér és immunizáló vérsavó egyidejű vagy egymást közvetlenül követő bőr alá fecskendezésében áll, Észak-Amerikában több év óta alkalmazzák ugyan, a róla szóló közlemények azonban rendszerint csak a — többnyire kedvező — közvetlen eredmények számszerű közlésére szorítkoznak, míg sok, szintén fontos részletkérdés s nevezetesen az így beoltott állatok későbbi sorsa felől alig tájékoztatnak. Ezenfelül a sertésfajták eltérő volta is szükségessé tette a módszer külön kipróbálását és pontosabb tapasztalatok gyűjtését.

Hogy fertőző vér és védőszérum egyidejű befecskendezésével mangolicasertések aktíve immunizálhatók, azt már az a sok száza menő laboratóriumi kísérlet is igazolta, melyekben a termelt szérum kipróbálása végett sertéseket ilyen módon kezeltünk, a midőn az életben maradt állatok később szérum termelésére felhasználhatók, nagymennyiségű virulens vér bőr alá fecskendezését minden baj nélkül elviselték. Joggal föl lehetett tételezni, hogy hasonló módon

érvényesülnek, melyeket lehetetlen előre látni és már eleve számításba venni. Ezek a tapasztalatok újból arra tanítanak, hogy a laboratóriumban bizonyos, előre pontosan megszabott terv szerint végrehajtott kísérletek eredményeit nem szabad közvetlenül és fenntartás nélkül a gyakorlatba átvinni, hanem hogy főképpen védőoltási módszerek gyakorlati értékét csak magában a gyakorlati életben, lehetőleg nagyszámban végzett tapasztalatok alapján lehet elbírálni.

Az 1910. év tavasza óta Magyarországon végzett kísérletek folyamán a szimultán védőoltás rendszerint 1—2.0 kcm. fertőző vérnek és az állatok testsúlyához mérten 10—20 kcm. immunizáló vérsavó bőr alá fecskendezésében állott.

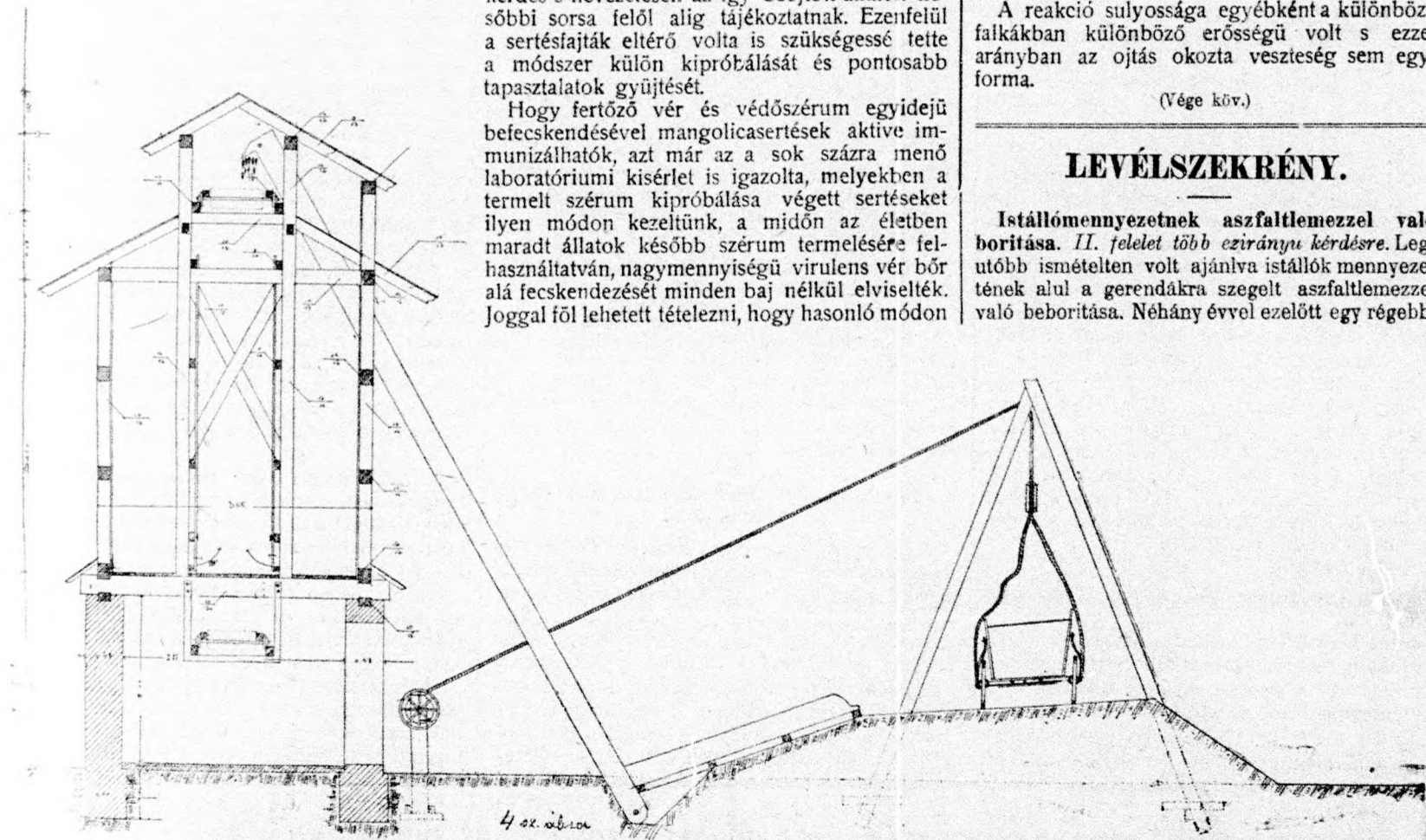
A kettős ojtás hatása az esetek többségében abban nyilvánult, hogy 8—10 nappal az ojtás után a falkákban tömegesen jelentkeztek megbetegedések kevésbé jó étvágy és bágyadság alakjában. Ezek a kóros tünetek azonban rendszerint csak egy-két napig tartottak s azután a falka, néhány súlyos betegről eltekintve, ismét felélénkült és ettől kezdve egészséges is maradt. Ez a mulékony rosszullet a szimultán ojtásra beállott reakciót jelzi és alig szenved kétséget, hogy a tömeges reakciók idején a többi állatoknak hőmérséklete is pár napon keresztül magas volt, csak hogy lázas állapotuk nem nyilvánult magatartásuk észrevehető megváltozásában. Egyébként a szóban levő lázas reakció az enyhe *átvészelést* jelenti s mint ilyennek nagy a jelentősége az utána kifejlődő immunizálás szempontjából.

A reakció súlyossága egyébként a különböző falkákban különböző erősségű volt s ezzel arányban az ojtás okozta veszteség sem egyforma.

(Vége köv.)

LEVÉLSZEKRÉNY.

Istállómennyezetnek aszfaltlemezzel való beborítása. II. felelet több ezirányú kérdésre. Legutóbb ismételt volt ajánlva istállók mennyezetének alul a gerendákra szegelt aszfaltlemezzel való beborítása. Néhány évvel ezelőtt egy régebbi

150. ábra. Hároms. elevátoros kukoricagóré keresztmetszete.

Ezen adatok szerint 408 állományban, vagyis az összes állományok 48.8%-ában a szérumos ojtás után további veszteségek nélkül maradtak, míg 312 állományban, vagyis az összes állományok 37.4%-ában mindössze néhány állományban, vagyis a beoltottak 6.4%-a elhullott az ojtás után. Ez az eredmény annál is inkább meglepő, mert mondhatni kivétel nélkül már az előbbi állományokról volt szó, melyekben az ojtás után már több-kevesebb állat elhullott volt.

végzett szimultán védőoltás a gyakorlatban is egyrészt csak kivételesen okoz majd elhullásokat, másrészt tartósan immunizálni fogja az állatokat. Az utóbbi föltevés teljes mértékben bevált, az előbbi irányban azonban a legelső kísérletek csalódást hoztak, mert a beoltott állatok tetemes része nagyon súlyosan és részben halálosan is betegedett meg. Itt is, mint sok más alkalommal, tapasztaltuk, hogy a gyakorlati életben fölülte változatosan alakulnak a viszonyok és minduntalan olyan tényezők és esélyek

istálló átépítésénél magam is alkalmaztam ezt. Tapasztalataim alapján azonban egyáltalában nem ajánlhatom. Eredetileg a Szählender által ajánlott „óvárít“-ot akartam alkalmazni (a gerendákra rásegezett drótháló, cementrabitzburkolattal). Mivel azonban rendelkezésre álló legjobb kőműveseim is ebben gyakorlatlanok voltak, nagy anyag és munkapazarlást vittek véghez, különleges gyakorlattal bíró munkást pedig nem kaptam, csak egy kisebb takarmányos kamrát készítettem el így, az istálló mennyezetét pedig

aszfaltlemezzel burkoltattam. Ennél úgy jártam el, hogy a gerendákra alul léceket szegelttem, ezekre pedig aszfaltlemezeket, lehetőleg sűrű, jól záró szegeléssel. (A mennyezet a tetőszerkezettől különálló, csupán a széklábakat tartja, alul az istállóban két sor oszlop hordja a padlás terhet.) Az újítás azonban semmiképp sem vált be. A padlás ács munkája nem volt elég tökéletes, egyes nyílásokon át árpa hullott a deszkázat és az aszfaltlemezek között levő üres térbe, amelyhez nem lehetett hozzáférni, az valóságos egér-, patkány- és zsizsikanya lett. Az egerek és patkányok természetesen az aszfaltlemezt is sok helyen kirágták, úgy hogy az elszakadozott, azért elszigetelést nem nyújt, sőt talán rosszabb, mintha rajta se volna, mert a gőz nem egyenletesen száll föl, hanem egyes helyeken tódul föl nagyobb erővel. A padlásra levő gabona, többnyire árpa, gyakran megmelegedett, meg is zsizsikésedett, sőt a hézagok közt ki is csirázott. Meg vagyok győződve arról is, hogy a gerendák is többet szenvedtek, mintha nem lettek volna burkolva, mert kevésbé szellőzhettek. A padlásdeszkázatot és ezt a lemezborítást most le is akarom szedetni, mert így hasznavehetetlen. Hogy mi volna ilyen helyen a legcélszerűbb, az nagy kérdés. Talán még jobb az aszfaltlemezt a két sor deszka közé tenni. Igaz ugyan, hogy így a gerendák és az alsó réteg deszka sokat szenvednek a gőztől, de legalább a padlástér jobban el lesz szigetelve és gabona eltartására jobban használható. Ha pedig a gerendák elkorhadnak, vasbetonmennyezetet fogok alkalmazni. *D. F.*

Köles és búkköny együtt termelése takarmánynyerés végett. II. felelet a 85. sz. kérdésre. Néhány évvel ezelőtt kísérletet tettem a búkköny és kölesnek együttes vetésével takarmánynyerés végett, az eredmény azonban igen silány lett, mert a kedvező időjárásban a búkköny tulbuja lett és lerogyott, a köles pedig eltűnt. A múlt évben mégis csak vetnem kellett, de kényszerűségből. Május 9-én a kölest elvetettem kitünően megmunkált földbe, kat. holdanként 14 kg. maggal, május 27-én pedig keresztirányban sorvetőgéppel, a csoroszlyákat megélezve és erősen leterhelve rávettem 40 kg. búkkönyt. A gép után henger és tövisborona járt összekötvé, 2 ökörrrel vontatva. A júniusi esőzések az amugy is jól trágyázott földben mindkét növényt bámulatos növényes serkentették, jó eredményt értem el. A szénakészítés hasonló a zabbal vetett búkkönynyel. A tarlót a munkatorlás végett kihagytam zöldülni s a búkköny hajtása elérte a 15 cm. magasságot. Ekkor a szórógéppel adtam kat. holdanként 150 kg. szuperfoszfátot, egyes ekékkel nyomban leszántva, hengerelve és fogasolva, végül pedig a táblát október elején négyesekkel vető alá szántva, ma kitünő búzám van utána.

(Szabadszállás.)

H. M.

A szőlő porozása. 91. kérdés. Tanácsukat kérem, célszerű-e és mikor kell a porozást permetezés helyett vagy mellett alkalmazni? Melyik a gyakorlatban leginkább bevált por és porozó? Mint aránylik a porozás költsége a bordói lével való permetezéssel szemben? *ifj. I. L.*

Felelet a 91. sz. kérdésre. A peronoszpóra ellen a permetezés mellett és részben ahelyett

célszerűen és bizonyos előnyökkel alkalmazzuk a porozást, sőt a védekezés sikerének biztosítása kedvéért jó, ha minnkettől egyformán megteszszük. A porozásnak főbb előnye, hogy olcsóbb, mert egyrészt nem kell hozzá víz, ami sok esetben igen lényeges megkönnyítés, másrészt a munka könnyebb és szaporább s a munkások is könnyebben megtanulják. Emellett a fűrtperonoszpóra ellen a porozással könnyebben érünk el eredményt s a levél fonákán is jobban megmarad a por, mint a permetet. A permetezés és a porozás költsége annál kedvezőbb arányt mutat a porozás javára, minél drágább a napszám s minél költségesebb a permetezéshez szükséges víz megszerzése. Általános értékű számokat nehéz mondani, hozzávetőleg a porozás feleannyiba, sőt még kevesebbe kerülhet, mint a permetezés. A gyakorlatban jól bevált háti porozókészülék a Torpille, a porozóanyagok közül legáltalánosabban használják a rézkénport és a pulvazurót. Az előbbivel a peronoszpóra és oidium ellen egyesapásra védekezünk. *P.*

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Az OMGE. közleményei	1277
Egyről-másról	1278
Növénytermesztés és műtrágyázás.	
A cukorrépa legmegfelelőbb tenyésztése	1279
Gazdasági növénytan.	
Hozzászólás a rozsdakérdéshez	1281
Gazdasági építész.	
Elevátoros kukoricagörök	1281
Sertésenyésztés.	
Hozzászólás a hussertésenyésztés kérdéséhez	1283
Állategészségügy.	
Újabb kísérletek a sertéspestis elleni védő- oltásokkal	1283
Levélszekrény	1285
Vegyesek	1286
A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége be- számolója. — A „Köztelek“ mai melléklete. — Károly Rezső műgyememi magántanár. — Halálozás. — Magyar szakírók sikere külföldön. — Gazdasági jubileum. — Nem- zetközi tejjgazdasági kongresszus. — Munka- társaink a Bujanovics-internátusért. — A szabolcsi kivándorlás. — Tenyésztők napja Választ-Bonchidán. — Az Országos Magyar Ebtenyésztő Egyesület. — Nemzetközi tej és tejtermékpiac. — Új gazdakörök. — Keszthelyi gazdászok 20 éves találkozója	1288
Kereskedelem, tőzsde	1289
Szerkesztői hírek	1292

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége beszámolója.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége most adta ki 1913-ról működése hatodik esztendejéről szóló beszámolóját, amely arról tanuskodik, hogy a szövetség a különböző téren működő szövetkezeti hálózatokat összefűző szálak létrehozását és erősítését, valamint a szövetkezeti mozgalom egyes elkerülhetetlen körülményeinek orvoslását Karolyi Sándor gróf hagyományai értelmében hiven és eredményes munkássággal szolgálja. Örvedetesen kiemelkedik még a jelentés-

ből az a megállapítás, hogy a két évnél hosszabb ideig tartó és másfélszáz bankot összeroppantott pénzügyi szorultság dacára egyetlen mezőgazdasági szövetkezet sem bukott meg üzleti zavarok miatt. Eppen jól megalapozott szövetkezeteinknek köszönhető elsősorban, hogy a kétszázéves pénzügyi és hitelválság, amőrtől temérdek elemi csapás is járult, kiszgazdarsztályunkat a legsúlyosabb válságba nem döntötte. Nehéz tűzpróbát állottak ki szövetkezeteink, de emberül kiállottak és ismét bebizonyították ország-világ előtt, hogy a szövetkezeti intézmény olyan, mint az igazi hűség, jó barát, akire a legválságosabb időben is bizton számíthatunk.

A szövetség az immár lassanként oszladozó válság kettős tanulságát állapítja meg jelentésében. Az egyik az, hogy az ország gerincét alkotó kisebb termelőrétegeket oly hathatósan támogató szövetkezeteknek minél nagyobb pénzügyi ellátása az állam érdekében áll. A másik tanulság pedig az, hogy a földművelő népet minden alkalommal fel kell világosítani róla, mennyire szükséges hitelszövetkezeti intézményeinek saját megtakarított filléreivel való erősítése, mert hiszen így egy-egy tégladarabbal a maga kunyhóját, a maga várát segít a legkisebb is megépíteni. Valóban örvedetes, hogy a szövetkezeti eszme az elmúlt évben is újabb tért hódított, a szövetkezeti mozgalom szerte mindenfelé erősödött hazánkban. Kiváltképpen jelentős az állatbiztosító szövetkezetek ötven százalékos szaporodása, de kedvező fejlődés mutatkozik a fogyasztási és hitelszövetkezetek számának gyarapodásában is.

A jelentés további részében a szövetkezeti ellenőrző kötelék örvedetes térfoglalásáról, a szövetségnek a szövetkezetek adó- és bélyegügyeiben való segítő munkálkodásáról, a szövetkezeteknek a szociális munka, a közjótékonyosság, a birtokpolitika és a közélet tág mezejének egyéb részein kifejtett hasznos tevékenységéről, a szövetkezeti irodalom és oktatásügy előrehaladásáról s végül a szövetség belső ügyeiről számol be, majd áttekinthető statisztikáját adja a Magyarbirodalomban működő szövetkezeteknek, amelyből kitünik, hogy jelenleg működő szövetkezeink száma 8189, amiből 7020 Magyarországra és 1169 Horvát-Szlavonországra esik. A szövetség élén mint elnök *Majláth József* gróf, szövetkezeti mozgalmaink e nagytudású és fáradhatatlan előharcosa, mint ügyvezető alelnök pedig *Bernát István* áll, akiket *Horváth János* dr. igazgató és *Schandl Károly* dr. titkár mellett mezőgazdasági egyesületi és szövetkezeti intézményeink vezetőférfiainak egész gárdája támogat.

A „Köztelek“ mai melléklete.

Lapunk mai számának mellékletében a földművelésügyi tarca költségvetésének tárgyalása alkalmával elmondott képviselőházi beszédet bő kivonattal közöljük.

Károly Rezső műgyememi magántanár. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Károly Rezső* dr. gazdasági akadémiai igazgatónak a műgyememen a „mezőgazdasági növények és termékek“ című tárgykörből műgyememi magántanárként történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és nevezett ezen minőségében megerősítette. Szívesen üdvözöljük *Károly Rezsőt*

**Legjobb minőségű
tengerit**

MAUTHNER

és pedig: cinquantinot, putyit, fehér gyöngy, sárga lófogó, fehér lófogó, Elefánt és Protein fajokat,

továbbá legjobb minőségű

kölest és muharmagot ajánl

ÖDÖN

GS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33.

sikere alkalmával, melyre komoly munkássággal kétségtelenül rászolgált. Magántanári tevékenysége alighanem új hivatási kört fog szelvényre kijelölni a műegyetem most szervezett gazdasági tanfolyamán. *Károly Rezső* tudvaleg az OMGE. kebelében igen érdemes munkát végzett a mezőgazdasági főiskola létesítése érdekében, utóbb azonban a gazdasági tanfolyam védelmében fejtett ki nagy és elismerésreméltó buzgalmat.

Halálozás. *Gyapay Gusztáv* földbirtokos 72 éves korában f. hó 6-án *Léván* meghalt.

Magyar szakírók sikere külföldön. A magánéletben párját ritkító sikert értek el *Hudya Ferenc* dr. és *Marek József* dr., a budapesti állatorvosi főiskola tanárai *Spezielle Pathologie und Therapie der Haustiere (Állatorvosi bel-orvostan)* című nagyszabású tudományos munkájukkal. Az előbb három kötetben magyar nyelven megjelent munkát 1905-ben adták ki először német nyelven és a külföld tudományos körök, állatorvosok és emberorvosok egyaránt, olyan osztatlanul meleg elismeréssel fogadták, hogy már két év múlva egy második kiadás vált szükségessé, nemrég pedig, vagyis rövid nyolc év múlva, már a negyedik kiadása jelent meg, mindannyi *Fischer Gusztáv* jenai orvosi könyvkiadó-cég kiadásában. A nagyon diszes kiállítású könyv két vastag kötetben több mint kétezer oldalt foglal el és közel ötfélszáz szöveggel van illusztrálva, valamint sok színes melléklettel van illusztrálva. Az egybehangzó bírálatok szerint ma kétségkívül ez a legjobb állatorvosi belorvostani kézikönyv s különös érdemül tudjuk be, hogy minden újabb, megfelelően átdolgozott kiadása híven tükrözteti vissza az állatorvosi tudomány fejlődését és mindenkorai színvonalát. Nagy tudományos és gyakorlati értékét az a körülmény is igazolja, hogy időközben lefordították orosz, olasz és angol nyelvre, a spanyol kiadás pedig most van sajtó alatt. *Marek József* tanártól ezenkívül a közelmúltban még a *Belorvostani diagnosztika* kézikönyve is megjelent szintén német nyelven. Erről a könyvről is, mely ezer oldalra terjed és közel ötszáz szöveggel van illusztrálva, a külföldi bírálata a legnagyobb elismerés hangján szól, mint olyanról, mely messze föltötte áll a hasonló tárgygyal foglalkozó más munkáknak.

Gazdatiszti jubileum. Szász-Koburg-Gothai Fülöp herceg uradalmának gazdatisztjei f. hó 2-án *Bátor* Károly urad. főintéző 40 éves szolgálati jubileumát ünnepelték *Pusztavacsán*. Az ünnepi beszédet *Hahn Miksa* jószágigazgató mondta s a végén átnyújtotta az ünnepeltnek a fenséges birtokosnak gazdatisztjéhez intézett meleghangú elismerő sorait és a jószágfelügyelővé történt kinevezéséről szóló okmányt. *Bátor* Károly munkássága a gazdaközönség szélesebb körében ismert. Mi is őszinte tisztelettel csatlakozunk az ünnepelők sorához.

Nemzetközi tejgazdasági kongresszus. A június 8-10-ike között *Bernben* tartandó VI. nemzetközi tejgazdasági kongresszusra a svájci gazdasági tanács meghívására a mai napig ötöt állam jelentette be kiküldöttjeit, kik a kongresszusi tárgyalásokon részt fognak venni.

Munkatársaink a Bajánovics-internátusért. A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete által építendő Bajánovics-fuinternátus céljaira a „Köztelek” lap munkatársai közül sokan a megjelent cikkeikért járó írói tiszteletdíjait az idén is átengedték. A március és április hónapban ily címen befolyt összeg 8920 korona. Ehhez hozzájárultak: *Kiszel Zsigmond* intéző paradicsomi gazdaság, *Szűcs János* intéző *Högyész. ifj. Ottlik* Iván Délegyháza, *Schlagetter Mátyás* Felsőbogat, *Deme Gyula* intéző Pozsony-závod, *ifj. Faust Elek* ellenőr Jutas, *Robinson Gyula* intéző Füst, *Szász Ferenc* intéző Pusztakamarás, *Buding Antal* intéző Szentgellért-major, *Székács Elemér* jószágfelügyelő Árpádhalom.

A szabolcsi kivándorlás. Szabolcs vármegye alispánja most terjesztette elő jelentését Szabolcs vármegye múltévi állapotáról. Különösen szomorúak azok a sorok, amelyek a kivándorlási mozgalommal foglalkoznak, amelyek a szabolcsi nép nagy nyomorúságát tárják elénk. A szabolcsmezei nép az elmúlt évek folyamán több ízben tartott parcellázásokon sokszor erején felüli földvételekre vállalkozott; vízkárok és a kölesönpénzek kamatainak rendkívüli nagyságra történt felszökése következtében minden reményét abba vetette, hogy Amerikában nagyobb a kereset és gondolkodás nélkül indult az újvilágnak. Utlevélért 3917 egyén folyamodott; a kivándorlási biztosnak a m. kir. belügyminiszteriumhoz intézett jelentése szerint a kivándorlók száma 2919, míg a visszavándoroltak száma 623 volt. A folyó 1914-es év első negyede e téren nemhogy csökkenést, de jelentékeny növekedést tüntet fel, volt olyan hét, amikor negyszáznál többen kértek utlevelet. A megindult kivándorlási lavinát csaknem lehetetlenség feltartóztatni. Az alispán jelentését azzal végzi, hogy véleménye szerint addig, míg Szabolcsban állandó keresetet nyújtó ipartelepek nem létesülnek, semmi remény nem lehet arra, hogy a nép kivándorlási hajlama megszűnjék, illetőleg csökkenjen.

Tenyésztők napja Választ-Bonchidán. A választ-bonchidai cs. és kir. katonai eskótelepen április hó 26-án volt a „tenyésztők napja”. Erre az alkalomra megjelentek a tenyésztők közül *Bánffy Albert* báró, *Béldy Tivadar*, *Bethlen Béla* gróf, *Szentiványi József* dr. és *Teleki Artur* gróf. A jelenlévő és más nagyobb tenyésztők méneseiből származó lovakon kívül a cs. és kir. lovaglótanáriskolákhoz, a lovassághoz és a tüzérséghez beosztott pótlókat vezették elő, bemutatattak továbbá egy ménest az ellőlegelőn szabadjára eresztve, egy ménest az istállóban, azután a radautzi tenyészanyagot és az ott nevelt csikókat. Délután tartották meg a eskótelep altisztjeinek és csikósainak versenyét a következő eredménnyel: 1. Altisztje gátversenye: Táv. 3000 m. I. Legenda a. Boglár a. Lilla, II. Eros a. Eros, III. Pardon a. Pardon. 2. Csikósok versenye: Táv. 4000 m. I. Deres a. Souvenir, II. Dandár a. Dandár, III. Tódor a. Tódor, IV. Shagya a. Shagya.

Az Országos Magyar Ebtenyésztő Egyesület május 23-24-ik napjainak a Tattersal-telepen *József királyi* herceg védnökségével országos

ebkiállítást rendez. A nevezési határidőt május 12-ig meghosszabbították. A kiállításon minden fajta részt vehet. Program és nevezési iv kapható VII., Esterházy-utca 4. alatt a kiállítási irodánál. A kiállítók kitüntetésére újabban *Esterházy Miklós* herceg, *Szechenyi László* gróf, *Fülep Kálmán*, *Gosztony Aladár* és számos külföldi kinológiai egyesület értékes tiszteletdíjakat ajánlottak fel.

Nemzetközi tej és tejtermékpiac. A Preisberichtstelle des schweizer Bauernverbandes most adta ki 1914. első negyedéről szóló jelentését, mely többek között a következőket tartalmazza: A folyó év első negyedében a tejtermelés Ausztria, Németország, Svájc, Norvégia és Hollandiában jelentékenyen nagyobb volt, mint a múlt év első negyedében. Emelkedés mutatkozik Magyarországon, Olaszországon, Kelet-Franciaországon, Svédországon és az Északamerikai Egyesült-Államok tejtermelésénél. Változatlan a tejtermelés Észak-Franciaországban, Angliában és Kanadában. Galiciában, Észak-Magyarországon és Nyugat-Franciaországban valamivel kevesebb tej termeltetett, mint a múlt évben, általában véve azonban nagyobb a tejtermelés, mint a múlt év első negyedében. A tejárak általában esőkkenőben vannak, csupán Észak-Olaszországban, továbbá csekély mértékben Magyarországon, Belgiumban és Norvégiában van némi áremelkedés. Angolországban és az Északamerikai Egyesült-Államokban az árak nagyban is alatta állanak a tavalyiaknak, Kanadában, Dániában és Hollandiában változatlanok a tejárak. Áresőkkenés van azonban Ausztriában, Németországban, Svédországban és részben Norvégiában. Angolországban és az Északamerikai Egyesült-Államokban rendszeresen be szokott következni tavasszal a tejárak esőkkenése. A tejárak viszonyítva a múlt negyedhez általában esőkkenőben vannak. A bő tejtermelés és az ezáltal beállott nagy kínálat következtében a sajtárak nagy átlagban esőkkenetek az európai kontinensen, csupán Angolországban, Hollandiában és Franciaországban van némi áremelkedés, továbbá az Északamerikai Egyesült-Államokban is javultak az árak. A vajárak általában véve szintén esőkkenőben vannak, ugy a múlt negyed, mint a múlt év első évnegyedének áraival szemben. Az emelkedő vajtermelésen kívül még az is hozzájárult a vajárak esőkkenéséhez, hogy bő és olcsó a kínálat disznósírban és növényi zsiradékokban. A jövő hónapokban a tej és tejtermékek áralakulása nagyrészt a takarmányterméstől függ és a helyzet lényegesen változhat. Egyelőre azonban jó takarmánytermésre, tehát nagy tejtermelésre is van kilátás. A tejárak Észak- és Nyugat-Európában előreláthatólag esőkkenni fognak. Közép- és Kelet-Európában valószínűleg változatlanok maradnak, Dél-Európában pedig csekély árjavulás remélhető. A sajtáraknál nem várható lényeges változás, ellenben a vajáraknál tekintélyes esőkkenésre van kilátás.

Uj gazdakörök. A Gömörkishontvármegyei Gazdasági Egyesület kötelékében *Rimasimonyi* községben 77 taggal, *Gömörfűgén* 43 taggal új gazdakör alakult. Az alakuló közgyűléseken a gazdasági egyesület képviselőjében *Hajnik Géza* segédtitkár vett részt.

SVÁJCI TENYÉSZÁLLATKIVITELI TÁRSASÁG

Sürgőnycim: REPRODUKTOR

BUDAPEST

VAS LAJOS ÉS BLOCH CHARLES

BUDAPEST—COSSONAY (SVÁJC).

Telefon:

József 33-36.

Központi iroda: BUDAPEST, IX., BORÁROS-TÉR 2.

Tenyésztők és exportőrök! Alpeshérlők!

Magyar kiviteli telepünkön állandó **bő** készlet **legelsőrendű tejelő** leszármazású **tenyészbikákban** és **tehenekben**. **Állandó hozatal;** bármely vasutállomásra **hérmentes** szállítással. **A szükségelt tenyészanyag a helyszínen is kiválasztható!! Angol hussertés és kosimportunkra előjegyzéseket elfogadunk.**

Ársékelte árak! Legelsőrendű referenciák!

Felvétel baremfitenyésztési tanfolyamra. A gödöllői m. kir. baremfitenyésztő munkásnőket képző iskola állandó baremfitenyésztési tanfolyamot tart. A tanfolyam célja kizárólag nővéndékeknek a baremfitenyésztés minden ágában való kiképzése. Az oktatás gyakorlati és elméleti. A növendékek az iskola telepén előforduló és a baremfitenyésztéssel kapcsolatos összes munkákat, továbbá kertimunkát is kötelesek végezni. A felvétel iránt a kérvények az iskola vezetőségéhez címezve nyújtandók be. Felvételi feltételek: 1. 16 évet betöltött és 30 évet meg nem haladt életkornak igazolása (cselédkönyv). 2. Erős, egészséges testalkat igazolása (orvosi bizonyítvány). 3. A magyar nyelv tudása. 4. Annak igazolása, hogy a belépni óhajtó irni és olvasni tud (elemi iskolai bizonyítvány). 5. Kiskoruknál a szülők vagy a gyám beleegyezéséről szóló nyilatkozat is szükséges. Az iskolánál ezidőszerint 14 hely van rendszeresítve havi 50 korona fizetéssel. Ebből a növendékek teljes ellátására 35 korona esik, 15 koronát pedig a növendékek kézhöz kapnak.

Keszthelyi gazdászok 20 éves találkozója. Mudry János urad. intéző (Nagyhantos, Fejér m.) felkéri hallgatótársait, akikkel 1894-ben a keszthelyi gazd. tanintézetet végezte, hogy a f. év pünkösdi első napján Keszthelyen tartandó találkozásuk érdekében címüket vele közöljék.

Uj gazdakör. F. hó 3-án Kullódön megalakult a Bácsbodrogyvármegyei Gazdasági Egyesület kebelében a 69-ik községi gazdakör. Az alakuló gyűlésen Inhoff József egyesületi titkár a gazdasági egyesületek és gazdakörök hivatásáról előadást tartott. Elnöknek Keil Bernátot, alelnöknek Gatalinaer Antalt, jegyzőnek Fröhlich Józsefet választották meg.

Csapadékeloszlás és hőmérséklet.

(1914. május hó.)

Vidék	Normális havi csapadékösszeg V/1-31.	Tényleges csapadék V/1-6. milliméter	Csapadékos napok száma V/1-6.	Normális havi hőmérséklet C° IV/30-V/6.	Tényleges havi hőmérséklet C° IV/30-V/6.	A fagyos éjszék átlagos hőmérséklete	A fagyos éjszék száma
I. a	70	2	1	13.9	13.1	-2	2
I. b	73	1	1	14.5	13.6	-1	2
I. c	68	2	1	14.5	13.7	-1	1
I. d	68	4	1	15.1	14.0	0	1
II. a	70	9	2	13.5	12.6	-1	1
II. b	78	11	2	13.9	12.4	0	1
II. c	74	5	1	14.5	12.6	-1	2
II. d	82	13	2	14.5	13.2	0	1
II. e	92	5	2	15.0	14.0	-1	1
III. a	74	26	2	13.0	12.0	0	1
III. b	85	18	2	9.9	9.1	-3	2
III. c	70	4	1	13.5	12.3	-2	2
IV. a	74	30	2	9.7	9.6	-2	1
IV. b	90	11	2	9.9	9.7	-3	2
IV. c	72	7	1	13.4	12.5	0	1
IV. d	90	10	1	12.6	11.3	-2	1
V. a	67	5	1	13.9	12.3	-1	2
V. b	67	5	1	13.9	12.0	-1	2
V. c	70	6	1	13.9	13.1	-1	1
V. d	102	12	2	10.9	10.2	-1	2
VI. a	75	6	1	15.1	13.9	0	1
VI. b	83	3	1	15.0	13.6	0	1
VI. c	80	6	1	15.0	13.8	0	1
VII. a	86	4	2	12.4	10.7	-3	2
VII. b	86	6	2	10.4	9.6	-3	2
VII. c	80	4	2	14.4	11.8	-2	2
VII. d	91	3	2	14.6	11.3	0	2
VII. e	83	5	1	12.2	10.2	-2	2
VII. f	76	3	1	12.2	10.2	-3	2

Időjárás.

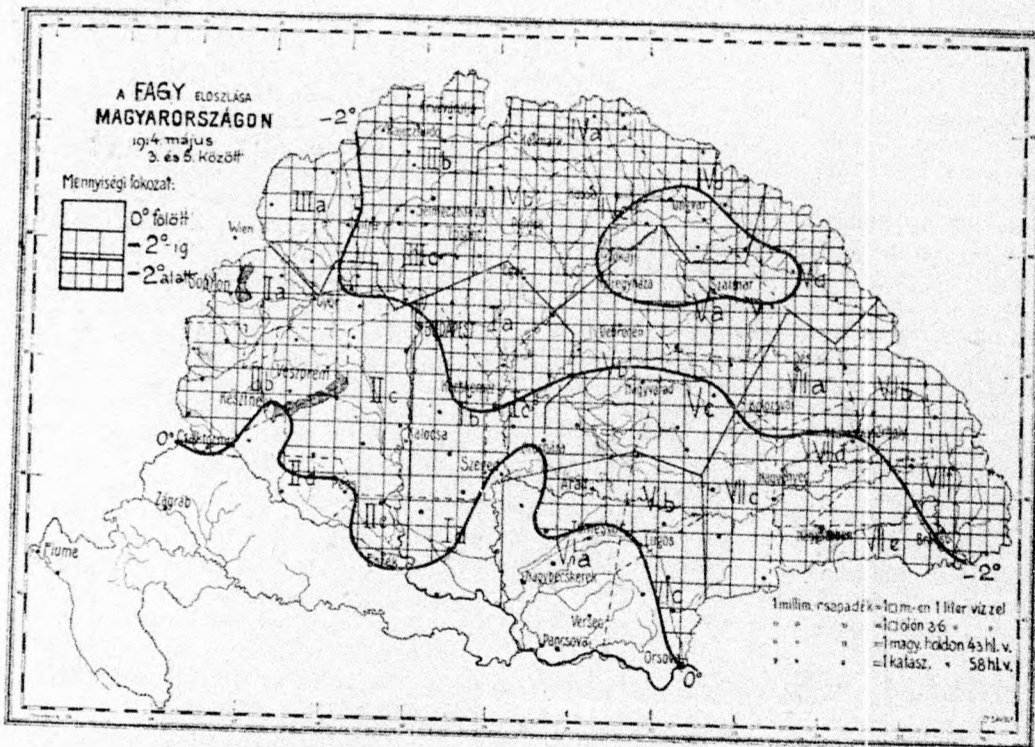
1914. május 6.

Amitől többé-kevésbé minden tavasz zal tartani kell és aminek egyik előmozdítója a tulhideg talajra, hogy nagyon is nagy mértékben meg van mostanában, már ismételtel rámutattam, bekövetkezett: meglehetősen erős fagy érte a magyar mezőgazdaságot. E szomorú tényről szemben az én tisztem, hogy amennyire az eddigi adatokból látnunk lehet, elmondjam hogyan történt, mi a terjedelme és erősségének foka?

A mai térkép a május 3, 4, 5-én volt legalacsonyabb hőfokokat mutatja be. Eszerint az egész országot érte fagy egészen a Csáktornya Orsovával összekötő 0° vonaláig. Ezen alul nem volt fagy és ha volt is, csak foltonként lehetett, mélyebb, völgyes fekvésekben és esakis kedvező helyi körülmények folytán erősebb mértékben. Ettől a 0° görbétől egészen a Nyitrát Brassóval összekötő -2° görbéig a fagy lényegesen erősebb mértékben pusztított, habár itt is mindenestre akadnak terjedelmes szigeteket, elsősorban a magas fekvésekben, amelyeket elkerült a baj. Alig-alig akad azonban megmenekedett vidék ettől a görbe vonaltól északra, amely vidéken a fagy erőssége egészen -5°-ig fokozódott (Rajecfürdő) és mindenestre akad itt mezőgazdaságiag érdekelte terület, amelyen még hidegebb volt, hiszen 2-án este Késmárkon keveset havazott. Sajátságosképpen ezen a terjedelmes nagy fagymezőn akad egy terjedelmes terület kisebb fagygyal, jölehet ez a terület Debrecen szomszédságába esik, ahol 3-án reggel 0°, 4-én -3°, 5-én -1°-ot mértek éjjeli legnagyobb lehülés gyanánt. Térképünkön kipontozott egyéb helyekről nincs három napos fagyról hiteles értesülés. Meg kell azonban jegyezni, hogy itt az egész országban egységesen mintegy 1.5 m. magasságban elhelyezett hőmérők adatai dolgoztattak fel, ebben a magasságban azonban sokszor lényegesen melegebb van, mint a talajmenti alacsony levegőrétegekben, amelyekben károsult természetményeink tulnyomó része tartózkodik. Sajnos, a pusztítás valódi képe és foka tehát valószínűen nagyobb annál, amit a mai térképünk és táblázatunk sejtet. Két külön rovat vidékenként is bemutatja a fagnak átlagos nagyságát és a fagyos éjszék számát.

A közeljövőben hűvös és esős időt várhatunk, a talaj tehát tovább hül, újabb fagy veszedelme még nem mult el.

Sávoly Ferenc dr.

A térkép felosztása vármegyék szerint:

(k. = kelet, ny. = nyugat, d. = dél, é. = észak.)

- I. Duna-Tisza köze: a) Hev., Szol. (Tisza jobbp.) — b) Pest. — c) Szol. (Tisza balp.), Csong. — d) Bács.
- II. Duna jobbp.: a) Mos., Sop., Vas k., Győr, Kom. — b) Vas ny., Zala, Veszpr. — c) Fehér, Tol. Som. é. — d) Som. d., Bar. ny. — e) Bar. k.
- III. Duna balp.: a) Pozs. é., Nyit. é. — b) Trencs., Tur., Ár., Lip., Zóly. — c) Pozs. d., Nyit. d., Bars, Hont, Nógr.
- IV. Tisza jobbp.: a) Szepl. Sár. — b) Göm. — c) Bors., Ab., Zemp. d., Ung. d., Ber. d. — d) Zemp. é., Ung. é., Ber. é.
- V. Tisza balp.: a) Szab., Szat. — b) Hajdu, Bék., Bih. k. — c) Bih. ny., Szil. k. — d) Márn.
- VI. Tisza-Maros szög: a) Csan., Ar. ny., Tor., Tem. — b) Ar. k., Kras. é. — c) Kras. d.
- VII. Királyhágón túl: a) Szol.-Dob., Kol. k. — b) B.-Nasz., M.-Tor. k., Ud. é. — c) Kol. ny., T.-Arany. ny., A.-Fehér ny., Huny. — d) T.-Ar. k., M.-Tor. ny., K.-Kük., A.-Fehér k. — e) Szab., Fog., Bras. — f) N.-Kük. Háromsz., Ud. d., Csik.

Renault-automobilok!

Zajtalan, biztos járás. Üzemzavar nincs.

MAGYAR RENAULT AUTOMOBIL A.-T.
Budapest, V., Gizella-tér 3. ■ Telefon 141—03., 77—94.

Form...
ragályos...
igazgató...
közlemé...
kaptuk...
mindig s...
ség igen...
kezelést...
Ezen kez...
istállónal...
töltetés...
1 kg. for...
helyezend...
sen ezen...
streptok...
állatokat...
használnu...
hogy a b...
sok alsó...
egészsége...
előtt foly...
második r...
áll. Ezek...
és a farok...
vizesoldat...
ilyen oltat...
ral történi...
kell tartan...
minél nag...
maradjon...
darabka va...
a hüvelybe...
illetve addi...
Az 1:400...
arra, hogy...
néhány nap...
A hüvely a...
zése közt l...
Ha a régi v...
azt előbb k...
a hüvely öb...
kezelés mell...
készséggel...
Formaldehy...
és minden...
chemische I...

PATKAN...
"RA...
PROSP...
RATIN...
BUDAPEST

Telivér...
vemhes...
vér linc...
arabonként 22...
malacozók ára...
200 K. A...
OVÁCSY B...
történelem...
Ugyanot...
érett lin...

Járvá...
JENI...
amelyekről több...
állandó, hog...

Formaldehid 40% Union gyógyyszer a tehenek hüvelyhurutja ellen. A Zbydniowi jószág-igazgatóságtól (igazgató Matouch O.) multkori közleményünk kiegészítésül az alábbi levelet küldtük. A tehenek ragályos hüvelyhurutjánál mindig szem előtt kell tartani, hogy ez a betegség igen hosszadalmas és megszakítás nélküli kezelést igényel, ha eredményt akarunk elérni. Ez a kezelés áll először is egy rendszeres, az állatoknak legalább is hetenként egyszeri fertőtlenítéséből formaldehyddel (300 liter vízre 1 kg. formaldehyd 40% Union). Különösen súlyos esetekben a trágyalécsatornákra, mert különösen ezen csatornáknak nagy lefolyásokban van a streptokokkusok, melyek még az egész fiatal állatokat is, melyeket még tenyésztésre nem használunk, megfertőzhetik. Ez okból ajánlatos, hogy a beteg állatokat mindig a trágyalécfolyások alsó végére állítsuk és pedig úgy, hogy az egészséges állatok trágyaleve a beteg állatok előtt folyjon el. A hüvelyhurut leküzdésének második része magában az állatok kezelésében áll. Ezeket naponta és pedig a tejtűkört, a hüvelyt és a farokgyökeret 1 kg. formaldehyd 400 liter vizesoldatával megmossuk és a hüvelyt ugyanilyen oldattal kiöblögtetjük. Az öblögtetés irrigátorral történik, melyet egy kevéssel magasabbra kell tartani, hogy a befeskendezendő folyadék minél nagyobb tömegben és hosszabb ideig maradjon a hüvelyben. Minden másodnap egy darabka vattát, jól bemártva a fenti oldatba, a hüvelybe helyezünk, hol hosszabb ideig hagyjuk, illetve addig, míg az állat azt maga kinyomja. Az 1:400 oldatot erősíthetjük, de vigyázni kell arra, hogy izgatást ne okozzon, ez esetben néhány napig tiszta vízzel öblögtetjük a hüvelyt. A hüvely alapos öblögtetése és a vatta behelyezése közt legalább 1—2 órának kell elmulni. Ha a régi vatta a hüvelyben még benn volna, azt előbb ki kell venni. A bikáknál a kezelés a hüvely öblögtetéséből áll, melyet a bika rendszeres kezelése mellett szívesen tűr. Kérdezősködéskor készséggel adunk felvilágosítást és utasítást a Formaldehyd 40% Union használati módjáról és minden egyéb tudnivalóról. Union A. G. für chemische Industrie, Wien, VI., Getreidemarkt 7.

NYILTTÉR.

8 naptalán foglalkozni nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Telivér lincolnshirei kantól vehetős 15 drb számfelletti félvér lincolnshirei koca eladó
darabként 225 és 200 koronáért. A júniusban megkezdett árak 225, az augusztus elején malacozók ára 200 K. A 15 darab ára együtt 3000 korona.
KÖRÖSSY BÉLA sertésnyésztése r.-t. Sárospusztá, u. p. Dorog, Esztergom m. A vállalatban van néhány darab tenyésztési célra alkalmas lincolnshirei koca is eladó!

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

BUDAPESTI

GYAPJUAUKCZIÓKRA,

melyek első sorozata folyó évi július hó 8-án veszi kezdetét.

As aukciókra felküldött és „Gyapjárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények legyón raktározásban részeseülnek.

Bejelentéseket elfogad és minden-nemű felvilágosítással szolgál

Magyar

Általános Hitelbank

Áruosztály—Gyapjárverések

Budapest, V., ker. József-tér.

Lapunk mai számához mellékeljük *Bücher-Melichar* cég szakszerű fejtegetését a *kapálóeszközökről*, amelyekre ezuton is felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Kimutatás a ragados állatbetegségek elterjedéséről.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1914. május 6

A betegség neve	Fertőzve volt		Állapot			
	K.	U.	Múlt heti		Múlt évi	
	K.	U.	K.	U.	K.	U.
Lépfene	115	117	91	91	210	217
Vesztség	261	273	241	253	241	246
Takonykór	54	56	52	54	69	80
Száj- és körömfájás	229	667	219	579	10	14
Juhhimlő	8	12	10	14	17	36
Ivorsz. hóly. kiütés	72	197	83	216	69	221
Rühkór	515	979	543	994	447	738
Bivalyvész	4	4	1	1	7	7
Sertésorbánc	99	178	90	149	161	298
Sertésvész	357	909	318	811	344	892

Ausztriában 1914. év április 29-én fertőzve volt: vesztséggel 45 k. 51 u., takonykórral 6 k. 6 u., rag. száj- és körömfájással 106 k. 314 u., sertésvészszel 194 k. 377 u.

Németországban 1914. év márc. 31-én fertőzve volt: takonykórral 8 k. 9 u., rag. száj- és körömfájással 189 k. 427 u., sertésvészszel 1969 k. 2715 u., rag. tüdőlobbal — k. — u.

KERESKEDELEM, TÖZSDE

Napijelentés a gabonátözsdekről.

1914. május 8.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetsége gabonaosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Elkelt 45,000 q buza 40 fillérrel magasabb árban. **Rozsban** az üzletirányzat szilárdult, bőséges kereslettel szemben a kínálat igen tartózkodó volt. Budapest paritásában 20'90 koronát fizettek.

Takarmányárban az irányzat továbbra is szilárd jellegű. Budapest paritásában közepminőségű árúért 14'40—14'80 koronát fizettek.

Zabban az üzlet irányzata szilárdult, jóminőségű árú hiányzott a piacon s közepminőségű árúért is magasabb árakat fizettek. Budapest paritásában 16—16'80 koronát jegyez.

Tengeriben az üzlet szilárdult s főképpen a határidő-piac eseményeinek hatása alatt állanak az árak. Budapest paritásában 14'80 koronát fizettek.

Eladatott:

Buza. Fehérmegyei: 400 mm. 76 k. 27'40 K.
Pestvidéki: 500 mm. 76 k. 27'30 K.
Raktárból: 2000 mm. 74'8 k. 27— K.
Romániai: 5950 mm. 79 k. 27'80 K., 4000 mm. 77 k. 27'45 K., 2500 mm. 77'5 k. 27'70 K., 2500 mm. 80 k. 27'70 K., 12,000 mm. 78'3 k. 27'60 K., 5900 mm. 77 k. 27'40 K., 5000 mm. 78'5 k. 27'70 K., 5000 mm. 76 k. 27'35 K.
Bolgár: 4000 mm. 77 k. 27— K.
Rozs: 100 mm. 20'80 K., 400 mm. 20'60 K., 100 mm. 20'80 K. kppar., 150 mm. 20'65 K. kev., 100 mm. 20'40 K. dohos, kppar., 200 mm. 20'90 K. kppar.
T. árpa: 300 mm. 15'20 K. dohos kppar.
Zab: 100 mm. 16'30 K., 200 mm. 14'90 K. dohos, kppar., 100 mm. 15'50 K. dohos kpl.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Buza 1914 májusra	—	—	27'30 K.
Buza 1914 októberre	—	—	24'52 "
Rozs 1914 októberre	—	—	19'80 "
Zab 1914 októberre	—	—	18'62 "
Tengeri 1914 májusra	—	—	14'56 "
Tengeri 1914 júliusra	—	—	14'90 "

A liverpooli gabonapiac.

(G. Broomhall eredeti jelentése a „Köztelek” számára.)

Liverpool, 1914. május 5.

A lefolyt héten is szilárdult volt az itteni buzapiac s a hét végével újabb áremelkedés jegyezhető fel. A kereslet továbbra is jó s megemlítendő, hogy a kontinens is vevő volt e héten piacunkon. A hajórakománypiacokon összesen 12 kötés történt, többnyire ausztráliai fajtákból. Részrakományból 31 kelt el e hét folyamán. A kínálat egyáltalában nem nyomasztó, sőt ellenkezőleg megfogyott. Főleg a közkezdveltségű Manitóba-fajták kínálata gyérbb újabban s így ezek árnyeresége a legnagyobb. Kivétel egyedül az Unióbéli 2. sz. Hard Winter, amelyet koronként tulságosan kínáltak s így az ára most alacsonyabb, mint egy hét előtt.

Ennek az a magyarázata, hogy az Egyesült-Államokban az őszi buza állapota állandóan kitünő és általában igen vérmes reménységgel néznek az aratás elé. A múlt héten némi szárazságra volt panasz az Unióban. Ez most teljesen megszűnt, minthogy e héten eső esett, sőt itt-ott túlbő is volt az esőzés. Egyes helyeken ugyan nem kifogástalan a vetésállás, de a „Modern Miller” legutóbb is igen kedvezőnek mondja a vetésállást s Bradstreet jelentése is fényes hozamot jósol. A tavaszi buza bevetett területe a tavalyival egyenlő, amely pedig aránylag kicsiny volt. A tavaszi buza kilátásai is eddig jók. A belföldi hozatalok azonban kicsinyek s a Visible Supply 2,500,000 bushellel esőként e héten.

Kanadában is ezidőszent kedvező az időjárás s így a vetési munkákat ismét zavartalanul folyik. Az elvetés általában igen előrehaladt már; Saskatchewan tartomány jelenti, hogy a buzaterület fele már be van vetve. Mindjobban lép előtérbe mint szilárdító tényező a csekély világ-elhajózás. A rossz argentinai és indiai termés csak most kezd valósággal éreztetni hatását. Augusztus 1-től egész napjainkig Argentina csak 4,191,000 quarter buzát hajózott el a tavaly ugyanez idő alatt elhajózott 12,771,000 quarterrel szemben. India pedig ugyancsak augusztus 1-től napjainkig 1,997,000 quarter buzát hajózott el, míg tavaly 4,306,000 quartert tett hajóra ugyanez idő alatt. India kínálata újabban bővebb, de a vevők kénytelenek magas árakat fizetni, minthogy az eladók szilárdan tartják az árakat. Argentinában e héten ismét igen heves záporosodások voltak, amely súlyos kárt tett a tengeri minőségében. Az ottani tengeripiacok igen szilárdak. A buzára nézve semmi újabb hírnök nincs onnét, de jelzett záporosó bizonyára nem lehet kedvező az új vetésnek.

Mai árjegyzéseink részrakományok cíj. Liverpool q-ként:

	május 5.
1. sz. Észak-Manitóba máj.-jun.-ra	18'95 K.
2. sz. Észak-Manitóba máj.-jun.-ra	18'68 K.
3. sz. Észak-Manitóba máj.-jun.-ra	18'40 K.
Dél-Ausztráliai máj.-jun.-ra	19'78 K.
75 kg.-os Rosafé máj.-jun.-ra	18'33 K.
76 1/4 kg.-os Baril máj.-jun.-ra	18'61 K.
2. sz. Hard Winter jul.-aug.-ra	17'92 K.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-u. 1914. május hó 8-án. A székesfővárosi vásárgazgató-ság jelentése a „Köztelek” részére.)

Főhíhoztak a szokott közlegekből 96 szekér réti szénát, 18 szekér muhart, 10 szekér zsupszalmát, 28 szekér

Jóványok fellépése esetén a gyors és megbízható szérumkezelés érdekében használjuk a

JENNER-PASTEUR-INTÉZET SZÉRUMAIT,

amelyek több mint 12 évi gyakorlat után kitűnt, hogy specifikus antitoxinokban bővelkednek, hogy összetételük tömény és hogy gyógyítóerejükben legerősebbek és hogy olcsóságuknál fogva mindenki részére hozzáférhetők.

alomszalmát, — szekér takarmányszalmát, — szekér ten-
geriszárt, 7 szekér zabosbüköny stb., 100 zsák zsecskát.
(egy szekéren.)

A forgalom közepes.
Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna I. r. ó
840—940, réti széna II. r. ó 560—800, réti széna csoma-
golásra 400—480, muhar 760—940, zsupszalma 480—
580, alomszalma 280—380, takarmányszalma —, zabos-
büköny 760—860, lóhere —, lucerna 780—900,
köles —, sáru —, szalmaszecska 480—500
Összes kocsiszám 160 Összes súly 192,000 kg

Vetőmagvak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztályának
jelentése a „Köztelek” részére.)

A lefolyt héten a főerdeklődés muhar és kölesre irán-
nyult, melyekre számos megrendelés érkezett be.
Tengerifajokban a forgalom kielégítő, míg pohánka- és
mustármagban csekélyebb a kereslet.

Részt bogár okozta károk, részint fagy következté-
ben répamagvakban pótlásul több vidékről érkeztek be
sürgős megrendelések utánvetésre.

Nyersáruért az árak 100 kg.-ként a következők:

Table with 2 columns: Item name and price per 100kg. Items include Lóheremag, Lucernamag, Lenmag, Szöszbüköny, Fehér mustár, Biborhere, Köles, Muhar.

Azon magvak árára vonatkozólag melyek ezen rovat-
ban jegyezve nincsenek, a Magyar Mezőgazdák Szövet-
kezete vetőmagosztálya (Budapest, V., Alkotmány-u. 29.)
készséggel nyújt minta beküldése mellett felvilágosítást.

Nyers cukor.

Aussigból 21.25 K.

Szeszüzlet.

E héten a szeszüzletben a kínálat ismét élénk volt és
a szeszarak változatlan, kartellen kívüli és mezőgazda-
sági finomítottól olcsóbb árban zárulnak.

Élénk finomított szesz nagyban adózva 203—K.-ig,
adózatlanul 64—K.-ig, egyezményben levő finomítottól
és olcsóbb árban egyezményben kívüli finomítottól. Adó-
zott finomított szesz kisebb tételekben 205 koronáig kelt.

Denaturált szeszben a kínálat élénk és hordóval együtt
50—K.-ig kelt el. Tartányáru 45—46 koronáig. Vidéki
telepek 1—1.50 K.-val olcsóbb árban ajánlottak.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyers-
szesz gyérebben volt ajánlva és kampányszállításra főleg
jegyzésen alól történtek üzletek. Exkontingens finomított
szesz mezőgazdasági finomítottól 40—42— koronáig
volt ajánlva tartányban.

Budapestben a kontingens nyersszesz ára 57—58 K.

Budapesti jegyzés:

Table with 2 columns: Kontingens nyersszesz and price. Items include Finomított szesz adózva, Finomított szesz adózatlan, Nyersszesz adózva, Denaturált szesz.

Gazdasági áruszükségleti cikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete árusztályának
jelentése a „Köztelek” részére.)

Zsiradékok. A zsiradéközlet a jelentési időszak tul-
nyomó részében ismét igen nyugodt irányzatú volt és
az árak csak a hét végefelé szilárdultak meg úgy, hogy
különösen a szalona árai a multhetiéhez képest alig
mutatnak változást.

Jegyzések:

I. r. fehér forrázott táblaszalonna, friss áru
nagyobb kocsirakományok vételénél
nehéz minőségű 126—127 K.
Könnyebb minőségű 114—115 K.
I. r. perzselt (paraszt) szalonna 128—129 K.
I. r. pestvárosi disznósír, nagy hordókban 134—135 K.
100 kg.-ként minden levonás nélkül.

Liszt, őrlemények és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete abraktakarmány-
osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok Átlagos búzalisztjegyzései 100
kilogrammonként Budapesten, elegysúly, tisztasúlyként
zsákostul.

Table with 2 rows: Szám and Ar K. Columns represent different flour types and their prices.

Rozslisztárak:

Table with 2 rows: Szám and Ar K. Columns represent different rye flour types and their prices.

A többi abraktakarmánycikk árú a következők vol-
tak Budapesten zsákkal teljes vagonrakomány vételénél
100 kg.-ként.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Finom búzakarpa, Goromba búzakarpa, Finom korpa, Rozskarpa, Árpadara, Malomkonoly, Budapesti gyár, Szántófel. répaszelet, gyár apr. máj, Maláacsua, Szőlőlé, ab cukorgyár.

A budapesti tojástőzsde árjegyzései.

1914. május 7.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Tiszavidéki, Felsőmagyarországi, Selejtes, Kőszáru.

Budapest-ferencvárosi zárt sertésvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1914. május 7.

Table with 5 columns: Heti felhajtás, Erkezett vagon, Erkezett összesen darab, Eladott, Eladatlannal maradt.

Table with 6 columns: Nap, Oreg néb, Páronként, Páronként, Páronként, Könyv, Husos fajta.

1) Az árak élősúlyban levonás nélkül értendők.
2) Az árak élősúlyban páronként 45 kg. súlyú és
40% levonással, kilogrammokban értendők.
Irányszat: a vásár lanyha, az árak változatlanok.

Budapesti lóvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1914. május 7.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Jobb minőségű csikó, Kőnyű kocsi, Nehéz kocsi, Igás kocsi, Fűvároslovak, Parasztllovak, Alárendelt minőség.

Budapesti juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1914. május 4.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Magyarországból, Szerbiából, Összesen, Eladatlannal maradt.

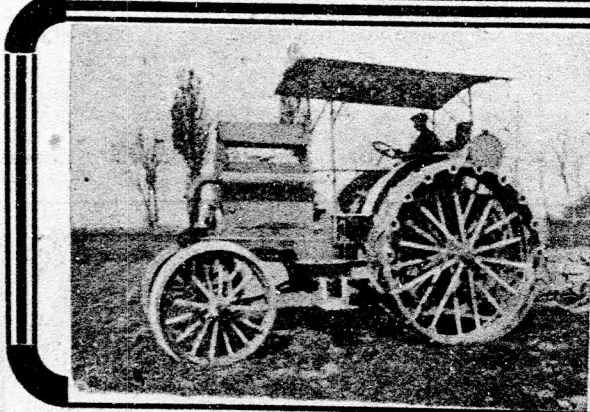
Budapesti vágómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1914. május 7.

Table with 2 columns: Fölhajtás összeg and Minőség szerint. Items include Uj felhajtás, Mult vásárról, Összeg, Eladatlannal maradt.

Table with 4 columns: 1914. május 7., I. rendű, II. rendű, III. rendű. Items include Magyar hizott ökör, Tarka hizott ökör, Konzerv ökör, Tehén, Bika, Növendékmарha, Bivaly.

„M. C.” 75-90 lóerős traktor tiszta acélból, speciális
traktor—motorral! Szántás közben megtekinthető!

Bővebb felvilágosítást ad:
ESSŐ ÉS TÁRSAI OKL. MÉRNÖKÖK MŰSZAKI IRODA
BUDAPEST, VIII. KERÜLET, JÓZSEF-KÖRUT 14. SZÁM

Irányzat: lanyha, I. r. ökrök ára 2-3 koronával, a többi minőségük ára 4-6 koronával csökkent, bikák ára 2-3 koronával emelkedett, csontosmarhák jól tartották a legutóbbi árat.

Szerkesztői üzenetek.

É. G. dr. Bokszeg. A föltett kérdésekre sorrend szerint válaszolok. 1. Helyesen van megállapítva, hogy a legelő természetesnek és a mohásodás oka: elsősorban a talaj nem trágyázása, azután az agyontaposása nedves időben, ha a talaj fölázott és lágy, tehát minden látnyom helye szaporítja a nemtermő területet. 2. Ha a terület mélyenfekvő, nehezen száradó, úgy tényleg bajos annak keresztülvitele, hogy a legelőcsordát addig ne eresztjük reá, míg a taposás által a gypet „kivágja” és a talajt összevagdálja, ámbár föltétlenül jobb volna, ha a legelő addig pihenhetne, míg tulnedves. **Jótermésű, gondozott legelőknél** — főleg a németek és osztrákok, kik most nagy gondot fordítanak a legelőkre — a külföldön úgy oldják meg a kérdést, hogy **szakaszosan legeltetnek.** Ekkor ugyanis a tavaszi erős fűnövésnél, mikor a csorda nem tudja lelegelni a gyorsan növekvő gypet, 1-2 szakaszt szénának megkaszálnak és elteszik nedves időre és abból tartják az állatokat addig, míg a fölázott legelőről az állatokat visszatartják és vagy istállóban tartják, vagy egy szakaszra összpontosítják. Szoktak még úgy is eljárni, hogy egy legelőszakaszt áldoznak föl és ott tartják az állatokat, hogy a többi szakaszt a káros taposástól megóvják. Mindez azonban természetesen csak rendes viszonyok között lehetséges. Ha a legelő tulnedves, akkor le kell csapolni még rendes időjárás mellett is, ha pedig oly rendellenes idő jár, mint a múlt évben, akkor természetesen minden terv megdől. 3. A „Kaszáló- és legelőjavítás” című könyvben előadottak és a Köztelek hasonló című rovatának vezetője későbbi cikkeiben nincs ellentmondás. Nálunk, ahol istállótrágya a legtöbb helyen még a szántóföldre sem elég, még gondolni sem lehet arra, hogy a réteket, legelőket, kaszálókat azzal trágyázzuk. Csupán a műtrágya jöhet itt tekintetbe! Viszont azonban olyan talajokon, hol nincs humusz és baktériumflóra, csupán csak műtrágyával nem lehet jó eredményeket elérni, mert humusz nélkül és talajbaktériumok nél-

kül — mint ezt gyakorlatilag tapasztaltam — az ilyen **hoittalajban** („dögölt talajban”) a műtrágya sem hat, tehát szükséges, hogy a talajt legalább **talajjavítás** céljából egy **kevés** istállótrágyával **betrágyázzuk** és humusz-tartalmát is növeljük. Ha t. kérdéstevő talajában van humusz, úgy nem lesz szüksége istállótrágyára és csupán a műtrágyákkal is fog eredményt elérni. Ha azonban a talaj túlkötött, szívós agyag, akkor viszont a talaj tulajdonság megváltoztatása („megzokulása”) miatt nem lesz **egymagában** a trágyázásnak jó eredménye és ekkor a talajt is lazítani, szellőztetni kell, akár szántással, akár réthasogatóval. Hogy ezzel kapcsolatban a meszezés is helyénvaló lesz, azt fölösleges hangoztatni. 4. A legelő-följavítás menete az alábbi eljárás volna: Tessék őszszel kat. holdanként 10-20 q meszet (az enlített szakkönyv szerint) egyenletesen elszórni és **retüljölővel keresztben, hosszában** megművelve, a talajba bekeverni. Tavaszgi a terület így marad. Jövő év kora tavaszán tessék elszórni kat. holdanként 200 kg. foszfortrágyát és 70 kg. 40%-os kálisót, azután a területet addig elfogasolni, míg elfsimul és az alábbi fűmagvakat fölülvetni, befogasolni, lehenge-rezni és cseresepesés elkerülése végett ismét **gyengén** elfogasolni: fehérhere 0,5 kg., korshere 1,0 kg., réti perje 1,5 kg., angol perje 2,5 kg., réti komócsin 1,5 kg., összesen 7,0 kg. kat. holdanként. Nagy figyelem fordítandó arra, hogy a fűmagvak talajba (magágyba) jutásának, különben nem fognak kicsirázni. Ha jövő év tavaszán a fűmag már kikelt, tessék 50 kg. nitrogén-salétromot fölülvetni fejtrágyának, befogasolása nem szükséges. A fűvet jó lesz először szénának megkaszálni és utána — száraz időben — legeltetni. Őszszel jó lesz érett, apró állati trágyával még behintni, vagy trágyával megöntözni. Ezen eljárás után el fog tünni a moha és — rendes viszonyokat föltételezve — biztosan hiszem, hogy a nagyobb és jobb fűtermés haszna bőven fődözni fogja a költségeket. Ajánlanám azonban a szakaszos legeltetés és kosarazás behozatalát is, mert anélkül a megjavított legelő három év múlva újra — mai állapotába esik vissza. e. D. B.

Gy. J. Pusztaszántó. Amennyiben a bérlő az ön okmányait kiszolgáltatni hajlandó nem lenne, erre őt per utján kényszerítheti az illetékes járásbírósg előtt. Ezen esetben igen természetesen kimutatható kárát is érvényesítheti a bérlő ellen, mely őnt az okmányok visszatartása következtében érte. R.

G. S. Pusztázádó. A gazdasági törvény értelmében követelheti férjének gyógykezelésével felmerült összes költségeit, hathónapi időtartamon keresztül, továbbá a temetési költségeket. Amennyiben néhai férje halálát megelőzőleg legalább tíz évet töltött szolgálatban az uradalomnál, az esetben egy évi javadalmazásának megfelelő összeget igényelhet végkielégítés gyanánt. A végkielégítés megállapításánál az utazási, napidíj, szolgáttartási, világítási, irodai illetmények, jutalmak, osztalékok, jutalékok számításba nem vehetők. Az uradalom önnek és családjának férjének elhalálozása napjától számított három hónapon át köteles megfelelő lakást adni, vagy annak értékét megváltani, megváltás esetén sem követelheti azonban az uradalom azt, hogy lakását 30 nap letelte előtt hagyja el. A saját költségén beültetett gyümölcsfákért, szőlőért megfelelő váltásösszeget követelhet. R.

Golop. A szegődményes, konvenciók gazdasági gépész a gazdasági cselédekkel egy tekintet alá esik s így a levélben jelzett összeget a gépész jogosan igényeli. R.

B. Z. A kerületi munkásbiztosító pénztár díjkielégítése ellen összszegszerűség tekintetében az 1907. évi XIX. t. c. 157. §-a értelmében az állami munkásbiztosítási hivatalhoz van felebezésnek helye. R.

B. J. Diszel. 35 q árpadarából minden egyéb feleletett és felhasznált takarmány és alomszalma betudása nélkül szarvasmarhák után 60 q, lovak után 45 q friss istállótrágya származik. Ezen trágyaértéket q-ként a szarvasmarhák után nyerve 1 korona 20 fillérre, a lovak után termeltet 1 korona 60 fillérre becsüljük. O. J.

Sz. L. Békéscsaba. Ha a vevőnek tudomása volt arról, hogy az eladott buza dohos volt, akkor az ennek következtében őt ért esetleges károsodásért őnt semminemű szavatosság nem terheli. R.

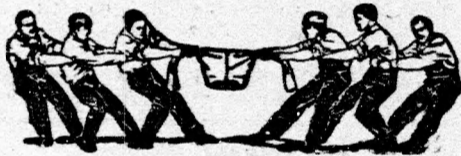
M. J. Vasvárot. Véleményünk szerint, ha haszonbérleti szerződésben nincs kikötve a kettős természetes meghonosításának a tilalma, úgy a bérlő egyes területeken üzhet kettős természetést, azonban ezen másodtermésű növények letakarítása későbbre nem maradhat, mint a legkésőbbben erő, de egy évben egy területre csak egyszer vetelt egy termést szolgáltató növények. O. J.

W. B. Budapest. Hazai viszonyainknak bármely gépében készült gőzeséplőgép teljesen megfelel. A gépek jók, nem süppedékesek és nem túlságos melegek, akkor a magajáró gőzgép mindenestre előnyösebb, külön gábonatisztító rosta, valamint dobkosárlécbetét a gépeknél nem szükséges. Ellenben a polyvafur az az önművelőkészülék nagyon hasznos dolgok. S.

D. P. Túrterebes. A gőzkezeszövetkezetek üzemi eredményéről általában írni nem lehet, annál erősebb üzleti eredményeiről. Forduljon tehát kérdéstevő egy-néhány már meglevő gőzkezeszövetkezethez, onnan megkaphatja a tényeknek megfelelő adatokat. Kérdésében felvetett általános kérdésekre így válaszolni nem lehet. S.

N. A. A rajzban bemutatott lugastőkét a következő módon lehet metszeni: A két középső vesszőt mintegy 50 cm. hosszú csapnak hagyjuk. Ezeket azután egy-egy erőteljes hajtást nevelünk vezérhajtsáknak, amelyeket jövőre a második lécsoron vízszintes karoknak kiköthetjük. A többi vesszőt két szemre metszünk s így módon jövőre azután váltómetszésben kezelhetjük tovább a vesszőket. Így lassabban készül el a lugas, de nem kopaszodik olyan hamar fel. A középső vesszőket ahelyett, hogy hosszú csapokra metszenék, szárvesszőnek is meg lehetne hagyni, a második lécsorra vízszintesen kikötve. Így előbb befutja a szőlő a lugas lécezetét, de előbb is lesz az hiányos. Általában az ilyen egy combból nevelt lugast — bár az a legszabályosabb — igen nehéz úgy fenntartani, hogy alsó karjai korábban ne kopaszodjanak, éppen ennek elkerülése végett tanácsos a lugaskarokat lassan, fokozatosan, évről-évre egy-egy karral haladva nevelni. A lugasművelésekre nézve bővebb tájékoztatással szolgálunk a következő művek: Babó: „Handbuch des Weinbauers und der Kellerwirtschaft”; A. del Piaz: „Praktische Anleitung zur Rebenkultur im Hausgarten”; Molnár: „A szőlőművelés és borászat kézikönyve”; Szilárd Gyula szőlőművelési könyvei stb. P.

Elszakithatatlan

világhírű

gazdasági munkásruhák

csakis

GUTMANN J. ÉS TÁRSA

cégnél,

Budapest, VII/17., Rákóczi-ut 16.

Kaphatók.

Kérjen ingyen és bérmentve árjegyzéket.

55.3

HEUCKE A.

GŐZEKEGYÁR.

Budapesti műszaki irodája:

V., Csáky-utca 45/47. szám.

Telefon: 106-08. szám.

Saját pénzének ellensége,
ha mást használ, mint

Heucke-féle gőzekét tulhevitővel!

Alapítva 1831.

Telefon 32-58.

46 kintűtetés.

Telefon 32-58.

Elsinger M. J. és Fiai

vitortlaváson-, len- és jutaáru-
gyár, kikészítő-, telítő- és festőde.

Gyár: Lajta-Szent-Miklós.

Raktár:

Budapest, V., Báthory-u. 6.

VIZMENTES szövetek, ponyvák, sátrak,
öltönyök, köpenyek, lőtakarók,
tüzi- és itatódredrek, kendertömölők

VIASZKOS-VÁSZON waggon-kárptt
bőrvászon stb

kender és juta- **LINOLEUM**
ZSÁKOK PADLOBEVONAT.

ARATOGÉPPONYVAK.
GÉPKÉVEKÖTŐZSINEGEK.

Ajánlatok és minták
ingyen és bérmentve.

AMERIKAI CIPŐ

Részvénytársaság

BUDAPEST,

IV., KIGYO-TÉR I. V., DOROTTYA-U. 5-7.
(Királyi bérpalota.) (Hitelbank palota.)

VII., ERZSÉBET-KÖRUT 42.

Debrecen, Piac-utca 44. sz.

Elsőrendű valódi amerikai cipőkülönlegességek kizárólagos elárúsítása.

**Vizhatlan és célszerű alaku
gazdasági és vadászcipők.**

Kérjen árjegyzéket és mértékivet!!

8248

Zsák- és ponyvakölcsönzés.
Új és használt

zsák, ponyva,

kéveköto, szőlőkötő és zsinegáru, kartellen
kívüli legmegbízhatóbb szállítója

SCHILLINGER MIKSA

Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. (Az országház mellett)
Telefon: 45-26. 7614 Alapítva 1878.

Eladásra (megbízásból) ajánlunk

500 drb. 5-6 éves valódi erdélyi magyar fajta fehér
jármosökröt,

600 drb. 1-1 1/2-2 éves valódi erdélyi magyar fajta fehér
ökörborjut.

Elfogadunk mindenféle tonyász- és haszon-
állat beszerzésére szóló megbízást. 7728

ERDÉLYI KÖZVETÍTŐ ÉS ÁRUFORGALMI RÉSZV. TÁRS.

Kolozsvár, Brassai-utca 23. szám.

Telefon (Interurban) 619. Sürgőnycim: Közvetítés.

B·E·N·Z·O·L

(Benzin helyett)

0-900 fajsúlyu 100 kg.-ként 41 K
ab Witkowitz vasutállomás, kölcsön vashordókban. Olcsóbb
a benzinnél, mert 25%-kal kevesebb kell ugyanazon
munkateljesítményhez.

Nincs pénzügyőri ellenőrzés alatt.

Sertésneveléshez póttápanyagként

Praecipitált foszforsavas mész

100 kg.-ként 39 K

Izapolt kréta

100 kg.-ként 8 K

Ingyen zsákokban.

FENYŐ BÉLA műszaki nagykereskedő :: ::
Budapest, V., Csáky-u. 34.

Telefon: 121-64. 5378

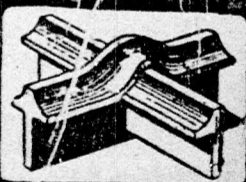
Wiener

Landwirtschaftliche Zeitung

Wits den Beilagen: Mitteilungen der Kaiserlich-königlichen
Landwirtschaftlichen Anstalten, „Arbeits- und Nachfrage-
liste der Zentrale für Viehzucht in Wien“ u. periodischen Rundschau (agrar-
politische, landwirtschaftliche, Brenner- und Jagd- und
Tiereheilkunde).
Preis: halbjährig K 12, ganzjährig K 24

Abbestellen bei den Nummern. — Preisnummern gratis und gratis

Wien I. Schaulfnergasse 6.

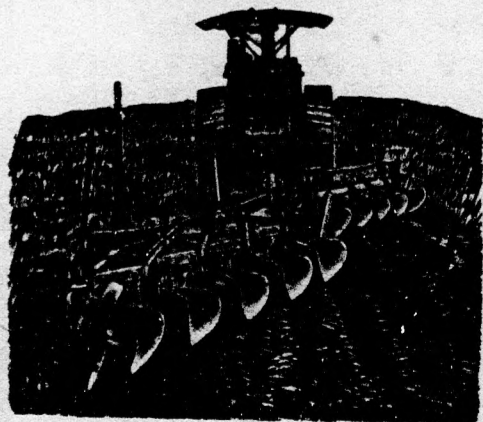
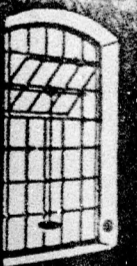
Szab.

„Köpplinger“-rendszerű Idomvasablakok

a legjobbak és a legolcsóbbak.

Egyedüli gyártója: — ismertetéssel és költségvetéssel díjtalanul szolgál

Lepter János vasszerkezeti és idomvasablakgyár **Telefon: Muzol 10-37.**
Budapest, X., Asztalos Sándor-ut 16.

A GALÁNTAI EKEVERSENYEN

is újból beigazolódott, hogy a

MACLAREN tulhevíttős GŐZEKE

50 és 100 HP nagyságban, a legmodernebb, legszolidabb, legmegbízhatóbb és

a leggazdaságosabb szántógép.

Bővebb felvilágosítást egy ezen költőrendszerű gépekről, valamint a Garrett-féle
magajáró, mint a legjobb kivitelezésű világghíz gőzmozgatókról, gőzhe-
autókról, gőzűhengerekről stb. szívesen nyújt a magyarországi vezérközpont:

FLEISCHL SAMU cég, Budapest, V., Nádor-u. 28.

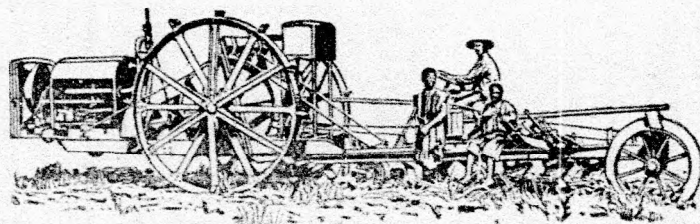
STOCK MOTOREKE

Erős, könnyű és egyszerű szerkezet.

Olcsó és biztos üzem.

Kedvező fizetési feltételek.

Ajánlat, mérnöklátogatás díjtalan.

Kisebb típus 42/50 lóerős.

Nagyobb „ 65/85 „

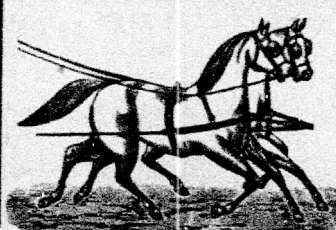
900 STOCK EKE

dolgozik kifogástalanul.

Vezérképviselet: **MUNKÁCSI ÉS BÁNKI** OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖKÖK MÉRNÖKI IRODÁJA:
BUDAPEST, V., KLOTILD-U. 4. Telefon: (interurban) 76-94. Alk. ép. v. i. r. o. d. a. j. a.:
 DUNA-TISZA KÖZE, TISZÁNTUL ÉS ERDÉLYBEN: **DÉNES B. BETÉTI TÁRSASÁG, BUDAPEST.**

A SUSCHKA-féle gazdasági könyvviteli nyomtatványokat

Állandóan készletben tartja a „Pátria” r.-t. nyomtatványkezelő osztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

PAVEK JÓZSEF, GYÖR.

Szij- és nyereggyártó.

Az összes lófelszerelések nagy raktára.

Szolid kivitel, jutányos árak!
 Több kiállításon aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetve!

Nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen!

Diffuziós eljárású répaszeszgyárakat

a legmodernebb kivitelben berendez a

MAGYAR VEGYIPARI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

(ezelőtt Reichel és Heiszler)

Telefonszám 50—85, 125—95.

Budapest, X., Noszlopi-u. 1.

EGYŐ ÉVI SZÁLLITASRA ELVALLALT DIFFUZIÓ-
 BERENDEZÉSEK: Gróf Eszterházy Mihály, Pusztas-
 lós. Báró Schey Pál, Kövecsespuszta. Popper Miksa,
 Csataj. Sprinzi Ferenc és József, Pozsony-Récse stb.

gyári berendezési tárgyak állandóan
 táron :: Számos referencia :: Díjtalan
 mérnöklátogatás és költségvetések :: :: ::

5580

A jég nélkül dolgozó

mesterséges hűtőtelepekről

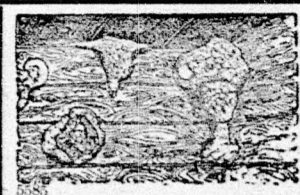
minden gazdára nézve rendkívül
 tanulságos ismertetés jelent meg
 kiadásunkban „HIDEGFELJESZTÉS”
 cím alatt. ~ ~ ~ ~ ~

ALFA SEPARATOR R.-T.
BUDAPEST, 56/K.

Cornwall-sertések legnagyobb törzstenyésztete

Németországban elad a legjutányosabb áron, esetleg hitelre is **100 drb hasas sertést** és számos fiatal kant, ugyszinte malacokat is. Tartás szabadban, edzetek, egészségesek, kevéssel beérők és vészmentesek. Kivánatra állatorvosi bizonyítvány. Legjobb legelőállat és különösen alkalmas keresztelésre és vérfelfrissítésre. Prospektus ingyen!

C. ENGELEN földbirtokos, BÜCHLING posta Wallersdorf, Niederbayern 5416

Fa- és házi **gomba** ellen egyetlen biztos szer a **SERPULIT**

Felvilágosítást ad: **SERPULIT R.-T.** BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 37. Telefon 1-53. Prospektus ingyen és bérmentve.

Posztók SKORKOVSKY PROKOP és FIA

Nagy választék. Mintá bárkinék bérmentve. Olcsó árak! Kiváló minőségek! **HUMPOLETZ, 1/3.** (Csehország)

PALMA

Házfedő nád

Épületek fedésére a legjobb minőségben kapható. Kivánatra bérmentes ajánlattal szolgálunk.

CSÁKI és TÁRSAI nádfontatógyára 5220 **KÉTHELY, Somogy megye.**

MOTOROK

Írta: **Ordódy János**

okleveles gépészmérnök, a magy. kir. technológiai iparmuseum tanára, a gázmotorkezelők tanfolyamának előadója.

Kézikönyvvilágítógáz-, generátorgáz-, benzín- és nyersolajmotorok szerkezetéről, használatáról és kezeléséről.

Ára vászonba kötve **8 korona.**

Kapható a „Patria” r.-t. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Gabonzeleget függőtermésre

nagyon előnyös feltételek mellett ajánl

Schwarz Gusztáv banküzlet

Budapest, V., Gizella-tér 6. 5613. Telefon 63-34.

Fertőtlenítse

a ló-, szarvasmarha-, sertés- és tyúkistállót, ugyszinte a tehenészet üzemi eszközeit, sajtgyárat és szeszőzdét

Formaldehyd 40% Union-nal.

Alkalmazása Kényelmes és gyors, hatása erős és biztos. Használati utasítások, próbák és árlapok bárkinék rendelkezésére állanak.

Union Aktiengesellschaft für chemische Industrie **WIEN, VI., GETREIDEMARKT 7.** 5584/a

Eredeti Vermorel „ECLAIR” permetező kor. 45-50

Eredeti Vermorel „TORPILLE” rézkénpor fuvógép kor. 40- 5637

OBERTH VILMOS, BUDAFOK, Tóth-József-utca 18. sz. Elárusítók engedélyben részesülnek.

Früher harte Arbeit!

Mit Silicar-Wetzsteinen heute ein Vergnügen!

Silicar kaszafénelőkövek a legjobbaknak vannak elismervé: az egyedül fenék, mely a pénz megéri. Ezek kövek elcsiszolnak szárazon és nedvesen egyaránt. „SILICAR-FENŐKÖVEK” csak akkor valódiak, ha minden kövön be van írva „SILICAR” a fenti ábra szerint. Óvakodjunk utánozástól. „SILICAR-FENŐKÖ” mindentüth kapható, ahol nincs, megmondjuk a legközelebbi beszerzési forrást, vagy közvetlenül szállít az egyedül gyáros **Georg Voss & Co., Deuben-A. 42., Bez. Dresden.**

Knuth Károly

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda:

Budapest, VII., Garay-a. 6-8. szám.

Elvállal: Kőzestű, víz-, gőz- és gárfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, szivattyúk, víztoronyok, szellőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és petróleumváltókból nyert gázok értékesítését, analízis készülékek létesítését, városok, irodák, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jóváhagyási iratok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű **6000** **Kőszén- és olaj- raktáron.**

göndörszörű LINGOLNSHIREI

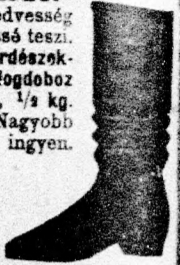
imp. szőlőktől származó **tenyészkacok és kocák**, valamint **süldők** jutányos áron eladók **Ducker Ödönél, Aszódon.**

CZERNY-féle UNIVERSAL BÖRKENŐCS

Kitűnő **csizmáknak és az összes bőrtárgyaknak.** Véd hideg, nedvesség ellen és a bőrt teljesen vízmentessé teszi. Nélkülözhetetlen vadászoknak, erdőszeknek, gazdaságoknak stb.-nek. Bűtődoboz 1/8 kg. 34 fillér, 1/4 kg. 56 fillér, 1/2 kg. 98 fillér, 1 kg. 168 kor. — Nagyobb szükségletnél külön árjegyzék ingyen.

ANTON J. CZERNY, Wien.

Levelezés: XVIII. Carl Ludwigstr. 2a. Raktár: I. Maximilianstr. 9.

Ludwig Hinterschweiger, Adolf Bleichert & Co. G. m. b. H. LICHTENEGG, bei Wels, Felső-Ausztria

Modern berendezésű

téglagyári gépek és szállítási telepek

különleges gyára.

Kérjen költségelőirányzatot és nyomtatványokat. 5387

A Heller-féle „KING”

gyorsmeszelő és fertőtlenítőgép, az esetlegesen szükséges feljavítást.

Legnagyobb megtakarítás időben, pénzben és anyagban.

A „King” kiváló gyorsmeszelő és fertőtlenítőgép, amely minden munkában sem nélkülözhetetlen. A szivattyúk teljesen tömör edényekből készülnek, javítások majdnem teljesen kizárhatók. „King” tömlővezetékekkel öbölbe helyezhető, mint 20 csuher csatlakozással és mindenféle állványokkal és előmunkálatok felkészítésére is. Ha az gép egy nap alatt kifertőtleníti.

Gyártók azonkívül:

Pittore és Triumph nevű gyorsmeszelőt is.

Meszelőim szivattyúval azonnal kicserélhető golyós szelepekkel vannak ellátva, tehát nincsen eldugulás, nincsen piszkálás.

Meszelőim ára teljes felszereléssel és gumibelsővel permetszeresre alkalmaz két- vagy hárommagú szóróval.

60 koronától 320 koronáig.

IG. HELLER,

BÉCS, II., Prater Schretzberg-Strasse 1.

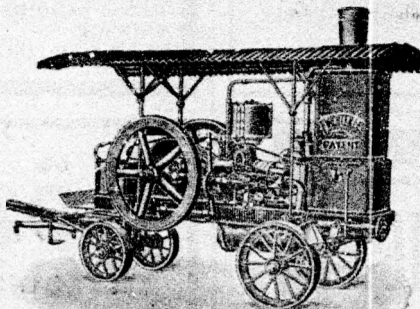
Kérjenek leírást. Képviselek kereskedők.

**Első Prossnizi Motor- és
Mezőgazdasági Gépgyár:**

**Budapesti fióktelep:
VI. ker., Váci-körút 43/R.**

**Az utolsó 10 évben:
2500 motorcséplő-
garnitúrát szállítottam.
Több mint 40.000 drb Wichterle
vetőgép van használatban.
Teljes szavatosság biztos, olcsó üzemért!**

GYÁRTMÁNYAIM:
Benzin-, nyersolokajlomobilok.
Diesel-, szivógáz-, stabil benzin-
motorok. Cséplőszekekrények, gőz-
lokomobilok utólérhetetlen tartós kivitelben.
Takarmánykamraberendezések. Vetőgépek,
talajmivelő s az összes mezőgazdasági eszközök.

Berbeadó, vagy eladó

Nádasy Kálmán örökösei, Somogy megye, Tótkeresztur, Mozsgó és Almamellék községek határában egy tagban fekvő Elekmajor-i birtoka f. évi október 1-től 12 évre és pedig:

belsőség	29 hold
szántóföld	1545 „
rét	21 „
legelő	91 „
szőlő és gyümölcsös	11 „
erdő	65 „
utak, temető stb.	44 „

összesen 1806 hold à 1200.—

Megkeresésre közelebbi felvilágosítást ad **Nádasy Elek, Görösgal.**
Eladás esetén a fenti birtokkal jár még **680 hold erdő.** 5681

**SOK IDŐT ÉS OLDATOT TAKARIT MEG AZ, AKI
összes permetezőgépeit**

„TEMPUS“ permeszórócsóval szereli fel.

Fele idő alatt képes védekezni, s így munkájának sikere biztosabb!!

Ára: K 18.— **Ára: K 18.—**
Burgonya és répapermetezésnél nélkülözhetlen.
Négy napi munka után, ez a költség megtérült!

Egyedüli beszerzési forrás a 5542

„BORÁSZATI LAPOK“ szerkesztősége, Budapest, IX., Üllői-út 25. sz., II. fl. a.

Hont vármegyében Lontó
községben, Ipolyszállás vasúti állomástól kitűnő mű-
uton negyedóra járásnyira, szabadkézből **eladó**

127 magyar holdas birtok

a hozzátartozó kilencszobás urilakkal és gazdasági
épületekkel. Bővebb értesítéssel szolgál:

Dr. SCHWARC JENŐ ügyvéd, Törökkanizsán.
5687

Az istállótrágya kezelése

tekintettel annak üzemi jövedelmezőségére.

Irta: **Schrecker János.**

23 ábrával, 7 trágyatelep-tervrajzzal.

Ára füzve 5 korona.

Mezőgazdaság fejlettsége szoros összefüggésben áll a gazdaságban termelt állati trágya helyes kezelésével és okos fölhasználásával. A gyakorlati élet kimutatja, hogy nálunk ott fejlettebb a gazdasági kultúra, hol a gazdák a trágyakezelésre is nagyobb gondot fordítanak, mert a hallhatatlan emlékü Kühn ír mondása: „több trágya — több termés! — több pénz!“ örökigazság. De ma is. Schrecker János a gazdasági szakkörökben ismert író és földművelő az említett könyvében kimutatja, hogy nálunk az országban termelt trágyában, kezelés híján előállható veszteség, évi 300 millió korona. Miképpen elkerülhető meg előszerűen eme veszteségek, arról tájékoztat kimerítően a fenti könyv. A tanulmányos könyvet gyakorlati gazdák részére írta a szerző, de azért közgazdászok is érdeklődhetnek a könyvvel.

rendelhető a „Patria“ r.-t. gazd. könyvkereskedésében,
Budapest, IX., Üllői-út 25.

Hízóállatkiállítás, Wien 1906:

I. díj: Állami aranyérem.

Hízóállatkiállítás, Wien 1908:

I. díj: Kiállítási aranyérem.

I. díj: A cseh királyság gazdasági tanácsának elismerő oklevele.
Első és második díj, elismerő oklevél és állami ezüstérem az
1913. évi Komotau-i országos kiállításon.

Az eredeti Hampshire kosokból Leneschitz-i törzsnagyjunktól a

koseladás

megkezdődött. Esetleges vételre tisztelettel meghívjuk a t.
gazdaközönséget. Fürstlich Schwarzenberg'sche Herrschafts-
direktion, Postelberg, vasúti állomás: Postelberg, Csehország. 5688

KWIZDA

Restitutions-Fluidja.

Mesés lovak számára, egy üveg ára K 2-80. Údvari és versenyistállóban több mint 80 éve használatban; nagy fáradság után újra erősít, az inak merevségét megszünteti és a lovat tréningben kiváló képességűvé teszi. KWIZDA Restitutions-Fluidja, sző egy, címke és csomagolás védve. Csak az itt látható védjeggyel valódi. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Képes a-
jegyzék ingyen és bérmentve.

KWIZDA FERENC JÁNOS
az osztrák-magyar csász. és kir., a román királyi és bol-
gár kir. udvaroknak állatgyógyászati cikkeiben való szállí-
tója, kerületi gyógyszerész, Korneuburgban, Wien mellett,

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza, Budapest, Király-u. 12. és Andrássy-út 26.

Rambouillet törzsnyáj, Perutz.
 Posta-, távirda- és vasút állomás **Perutz**, Böhmen. Eladásra elsőrendű

kosok

vannak felállítva, szarvasak és szarv nélküliek. Ára 200 K darabonként, ab Perutz.

Fürstlich Thunsche, Herrschaftsdirektion, Perutz. 5559

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

A MEZŐGAZDASÁG ÖSSZES ÁGAIT TÁRGYALÓ ILLUSZTRÁLT HAVI FOLYÓIRAT A MAGYAR AGRÁRKULTÚRA TERJESZTÉSÉRE

SZERKESZTIK: eneset DORNER BÉLA és I. J. BÖSZLER MÁRÓLY

XXXXXX XXXI. évfolyam XXXXXXXX

A művelt magyar gazdaközönség szakfolyóirata
 Előfizetési díj egy évre 18 korona
 (gazdaköröknek, szövetkezeteknek, iskoláknak, tanítóknak kedvezményes áron.) XXXXXX

Mutatványszámot ingyen küld a Kiadóhivatal!
 Budapest, Üllői-út 25. (Pátria-nyomda)

Birtokbérbeadási hirdetés.

Schaumburg-Lippe uralkodó herceg, dárdai uradalomhoz tartozó, Baranyavármegye területén, Laskafalu község határában, a dárda-pécsi megyei úton, a dárdai vasúti állomástól 4 km., a laskafalu állomástól 2 kilométernyire fekvő következő birtokok — 1914. évi október hó 1-től kezdődőleg 12 egymásután következő évre

haszonbérbe adatnak

és pedig:

Laskafalu:

mintegy szántó föld	621 kat. hold	46	□-61
udvar	5 " "	1070	□-61
kert	5 " "	550	□-61
ut	2 " "	1246	□-61
árok	1 " "	1450	□-61
összesen 637 kat. hold 16 □-61			

Milínagreda:
 (a dárda-siklósi úton, a dárdai állomástól 4 kilométernyire)

mintegy szántó föld	253 kat. hold	1100	□-61
udvar	1 " "	1400	□-61
kert	2 " "	560	□-61
legelő és rét	249 " "	1420	□-61
ut	3 " "	1090	□-61
árok	6 " "	620	□-61
összesen 517 kat. hold 1390 □-61			

Legelőpuszta, Briestye:
 Laskafalu község határában kb. 218 kat. hold 408 □-61 területtel.

Írásbeli ajánlatok fenti bérletekre külön-külön, vagy mind a háromra együtt bérleti ajánlat pusztára felírással legkésőbb **folyo évi június hó 1-ig** alólirott jószágigazgatóságnál zárt borítékban nyújtandók be. A bérleti ajánlatokhoz csatolandók az ajánlattevő eddigi működésére és vagyoni viszonyaira vonatkozó adatok.

Az ajánlatban nem holdankénti, hanem az egész birtokra felajánlandó évi haszonbér számokkal és betűkkel irandó ki.

Bánatpénzül az ajánlott évi bérösszeg 10%-a, nem kamatozó készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban, az uradalom számtartói hivatalánál teendő le.

Az ajánlatok csak akkor tárgyalhatók, ha a kiszolgáltattott ajánlati minta perrendszerűleg két tanu előttemezésével van aláírva.

A bérletre vonatkozó feltételek, ugyancsak az előirt ajánlati minta, az igazgatósági irodában bármikor betekinthetők, kívánatra azok 10.— kor. előzetes befizetése mellett megküldetnek.

Az uradalom fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — tekintet nélkül a felajánlott haszonbérösszegre, szabadon választhat. Dárda, 1914. május havában.

Schaumburg-Lippe herceg dárdai uradalmának jószágigazgatósága.

(Közvetítők kizártnak, utánnyomás nem díjaztatik.) 5658

Hirdetmény. A szegvári (Csongrád megye) gazdaközönség, az október 16-án megrendezett országos vásár alkalmával **BORJUVÁSÁRT** rendez. Eladásra kerül:

11 darab bika- és 15 darab üszőborju

5 hónapostól 15 hónapos korig. A borjuk Svájcából importált tehének, vagy hasban importált bikák után származtak. Az áruk alku és megegyezés szerinti történnék.

Szegvár, 1914. május hó. 3056 **Pusztai Pál és társai.**

Központi fűtés
 kastélyok, villák, lakóházak részére.

Olcsó üzem! · Olcsó ár!

Bármely cseléd szakértelem nélkül kezelheti! ··

Kérjen prospektust és költségvetést.

ELEKES ÉS TÁRSA
 OKL. GÉPÉSZMÉRNÖKÖK
 Budapest, VI., Eötvös-utca 44.
 A nyugati pályaudvar mellett.
TELEFON 102-24.

Olcsó, megbízható kiszolgálás! · Allandó nagy készlet!

NAGY IGNÁC BUDAPEST, VII., KÁROLY-KÖRUT 9.

szőlő- és pincegazdasági eszközök raktára, szállít: borszivattyukat, hordógözlőket, alsó- és felsőnyomású hidraulikus borsajtókat, szőlőzuzókat, pasteurizáló és szűrőkészülékeket stb.

Kiváló készítmény! Mindenkienek a legjobban ajánlható a „TORPEDÓ” név alatt bejegyzett és törvényileg védett elsőrendű bortömlő.

Árjegyzék, költségvetés ingyen és bérmentve! Saját palackkupak- és ólomcsőgyár!!!

Nagy és Watzke, Pinggau, Stiria.

Hydraulikus borsajtókra vonatkozó árlappal, valamint külön árlappal, esetleg átalakítási költségvetéssel készséggel szolgál.

Négyszeresen kitértetve!
 Brüsseli szarvasmarhakiállításán első díj: 500 frank.
 Első díszermek stb.

Eredeti Hollandi tuberkulinmentes tenyésztés- és tejteheneket, üszőket, borjukat és tenyészbikákat

csakis elsőrendű árut, fuvar- és hibától mentesen Ausztria-Magyarország minden állomására szállítanak gazdáknak és szarvasmarhaszállítóknak

D. Stoppelmann und H. van Zand Winschoten-ben (Hollandia).

Frigyes főherceg uradalma, Teschen. A cs. és kir. gazdasági Smiritz és Jenő, a m. kir. gazdasági akadémia gazdasági M.-úvár, a krakkói cs. és kir. gazdasági egyesület szállítója. Döry Hugó, Tüskevár.

Az utolsó 6 esztendőben mintegy 6000 darabot szállítottunk Ausztria-Magyarország legelső uradalmainak és nagybirtokosainak **Prima referenciák rendelkezésre állanak.** Valanennyi fajta 100 kiló élősúlyban, a vagonból kimérve szállították.

Mell

A

Pir

mely

évi k

száms

minth

mosto

millió

galatá

nagyo

kölsé

mely

gálja,

nem

hizlalo

Tétény

vállalk

haszna

és a m

ami a

értéke

alkotta

cikket,

közmu

kedele

keresk

minisz

tett ro

nak m

mindig

a mos

másfél

haszná

a küls

atás k

közel j

ügyi t

1888.

A költ

Ghillán

En

politika

legyen,

zását,

mint a

előmoz

kesítés

sítési

Epp

kozom

a több

ít a h

kifejetti

termelé

vagyok

ményny

Magyar

nektáro

lagos t

éilagair

szerű g

egy má

valnok

összeha

nyugati

hennün

ria és l

juk, h

Nélkülözhetetlen szakkönyvek:

	Kor.
Abrai Lajos: Kukoricaterméseink fokozása	1.
Andrássovich Géza: Házinyultermelés és értékesítés	2.
Balassa Frigyes: A cseplőgépek szerkezete és kezelése	6.
Baintner Ferenc dr.: A borászat kézikönyve	4.
Beke László: Mezőgazdasági bakteriológia	7.
Bezeredy Adorján és Szilassy Zoltán: Mezőgazdasági lexikon. 2 kötet	50.
Berger Károly Lajos: Hogy rendezzük be gazdaságunkat	2.40
Birtokos és gazdatiszt közötti jogviszony. Irta Vantsó Gyula dr.	3.
Bouché J.: A zöldségtermesztés, Füzeve 2.—, kötve	3.50
Budapesti áru- és értéktőzsde szokásai	4.80
Bücker György: A sertéshizlalás	2.
Campbell W. H.: Okszerű talajművelés. Füzeve 3.50, vászonkötésben	4.50
Csalhatatlan önszámító vásárlók és eladók számára	—70
Cselkó István: Szarvasmarhatenyésztés. Füzeve 7.—, vászonkötésben	8.
— Takarmányozástan, vászonkötésben	10.
Cserhádi Sándor: Általános növénytermelés. Füzeve 9.—, vászonkötésben	11.
— Különleges növénytermelés. Füzeve 9.—, vászonkötésben	11.
Cserszilvay Akos: A vadászat mestere	2.
Csérer Gyula: A szobanövények ápolása	1.40
Csérer Lajos: A magyar komlóművelésről	1.
Czajlik István: Csikónevelés	—70
Czapary Bertalan: Házikertek díszítésére szolgáló virágok tenyésztése	1.
Diesel: Az apróvad vadászata. Díszkötésben	26.
Deák-Resch: Okszerű méhészet kézikönyve	1.40
Dörner Béla: Kaszáló és legelőjavítás. Füzeve 9.80, vászonkötésben	11.50
— A sertés Magyarországon. Füzeve 7.20, vászonba kötve	8.70
— A kereskedelmi trágyák története, gyártása és használata	2.50
Dömötör László: Méhtenyésztési kalauz a nép kaptárához	1.50
Eisenmayer Sándor: Állatgyógyászat, gazdák és gazdatisztok számára. Kötve	2.50
Eperjessy István: A csiperkegomba termesztése	1.
Farkas Elek: Legujabb házitikár. Magyar levelező és öngyűvéd	6.50
Fónagy József: A fácán és fogoly vadászata	6.
Gazdasági munkás- és eselédlakások tervrajzai	10.
Gerevich Emil dr.: Gyakorlati földmérés	2.
Gerlóczy Géza: Jogiseme. Gazdálkodók számára	5.
Grabner Emil: A gazdasági növények nemesítése. Füzeve 5.—, vászonkötésben	6.
Groffits Gábor: Gazdasági építéstud. Füzeve 10.—, vászonkötésben	12.
Hauer Géza: A fejőstehénről	—80
Hensch Árpád: Mezőgazdasági üzemtan. A két kötet füzeve 10.—, vász. kötve	12.
Hreblay Emil: A baromfi hizlalása	1.50
— Lud- és kaesatenyésztés	3.
— Pulykatenyésztés	3.
— Tyuktenyésztés	3.
Hutya Ferenc dr.: Törvényszéki állatorvostan. Kézikönyv gazdák használatára	10.
Kardos Árpád: A fadaragás mint házi művészet	1.20
— Házi- és udvarkertek berendezése	3.
Kenese Ferenc: Háziállataink okszerű takarmányozása. Füzeve 5.—, kötve	6.
Kodolányi Antal: A mezőgazdasági munkák és teendők hónapról-hónapra	8.
— A gyümölcsfatenyésztés eszerp- és faedényekben	1.
Kovácsy Béla és Monostori Károly: A ló és tenyésztése. Füzeve 12.—, vász. köt.	15.
Kosutány Tamás: Mezőg. kémiai technológia	9.
Kövy József: Az okszerű baromfitenyésztés. Kötve	5.
Krenedits Ödön: A kisgazda baromfitenyésztése	2.
Lázár L. Pál: Az aratás és betakarítás segédesszközei	3.60
Légrády Károly: A spárgatermelés kézikönyve	—40
Limbacher Károly: A korai főzelék- és zöldségfélék termelése	1.
Lucerna- és lóheretenyésztés	—60
L. Szabó Döme: Állatbonctan és élettan gazdák számára	3.
Mezey Bertalan: Elektromotorok szerkezete	8.
Molnár István: A mezőgazdasági gyümölcsstermelés és értékesítés	5.
Monostori Károly: Állategészségtan. Állattenyésztő gazdák használatára	7.
— Állatgyógyászat. Az állatok betegségeinek felismeréséről és gyógyításáról	4.
— Vásári tanácsadó	—60
— Ebtényésztés. Füzeve 8.—, vászonba kötve	4.50
— A juhtenyésztés alapvonalai	1.
— A lótenyésztés és lógondozás alapvonalai	2.
Morway Károly: A virágkertészet kézikönyve kötve	4.80
Nádaskay Béla és Schwenszky Ármán: Patkolástani kézikönyv	6.
Maszályi József: A gőzlokomobilok szerkezete és kezelése	4.50
— A stabil gőzkazánok és gőzgépek tankönyve	6.
Németh József: Konyhakerti növénytermesztés	—90
Ormány János: Gazdasági számtartási napló	6.
Páter Béla: A vadontermő gyógynövények. Füzeve 5.—, vászonba kötve	6.
— A gyógynövények termesztése	1.50
Praznowszky Agost: Dohánytermelés és kezeléstan	3.
Rodiczky Jenő dr.: A juhtenyésztés mult és jelen irányairól	3.
— A kecske tenyésztése és haszonvétele	1.50
Ruffy Pál: A sertés javítása és hizlalása	2.
Ruisz Gyula: A kukoricaművelésről	—70
Schrecker János: Az isállótrágya kezelése, tekintettel annak üzemi jövedelmességére	5.
Sierbán és Koerfer: Tejgazdaság. Vajtermelés. Sajtgyártás. Füzeve 4.—, kötve	5.
Sierbán János: A kendertermesztés és áztatás	1.
Sigmond Elek: Mezőgazdasági kémia	6.
Skultéty László: A mezőgazdasági háziipar kézikönyve	2.40
Stark Dezső: A vadász-vizsla	2.
Szántó Péter: A dinnyetermesztés vezérfonala	1.
Szász Ferenc: Tehenészteteink szervezése és vezetése	5.
Szalay János: A seprőcirkok termesztése	1.
Szilágyi Gyula dr.: A szeszgyártás üzemenek ellenőrzése	9.
Szellárd Gyula: Vezérfonál felnőttek gazd. oktatásához	2.
— Általános és különleges növénytermesztés. Füzeve 4.—, vászonkötésben	5.
— Szőlő és pince. Füzeve 4.—, vászonkötésben	5.
— Szőlőművelés és borgazdaság, vászonkötésben	10.
Szilassy Zoltán és Grabner Emil: Szalastakarmánynövények termesztése	10.
Szűts Mihály: Mezőgazdasági becséltan	3.
Terényi Béla: Általános állattenyésztéstan	7.
Váczy Lajos: A jégverés által okozott károk biztosítása	3.
Varga Kálmán: Cukorrépa termesztése	1.
Vető Pál: A szántóföldek műtrágyázása	1.
Vörös Sándor: A dohánytermesztésről	—70
Wagner János: Magyarország gyomnövényei	3.
Zala Zsigmond: Mezőgazdasági szeszgyártás. Füzeve 8.—, vászonkötésben	9.50

■ Megrendelhetők a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek). ■

Gróf Nádasdy Tamás nádasdladányi hitbizományi uradalmában, a tenyészállatvásár elhalasztása miatt, tisztavérű

szimmentáli bikák

eladók, 1½—2 éves koruk. Érdeklődőknek szívesen szolgál bővebb felvilágosítással az uradalmi kasznári hivatal. Nádasdladány, Fejér megye. Kocsi pedig rendelkezésre áll megkeresésre Rétipusztacsór állomáson. 5589

Bérbeadó birtok!

Szabolcs megyében, a kisvasut mentén, Nyiregyházához közel

550 hold prima szántóföld,

mely répatenyésztésre és tejtermelésre kiválóan alkalmas, 1915. évi január hó 1-től bérbeadó. Bővebbet: dr. Zsoldos Zsigmondnál, Budapesten, V., Alkotmány-utca 10. szám. 5680

Gyálanagyréti birtokomon, közvetlen Szeged vasutállomás mellett, **15 darab igen szép**

berni tenyészbika eladó.

(Vevőknek vasuthoz kocsi küldök.)

Lichtenegger Gyula,
Szeged, Dugonics-tér I. sz.

Minden gazda olvassa el
GRABNER EMIL

A gyümölcsták és kerti vetemények műtrágyázása

című legujabb könyvét.

64 oldal, 36 képpel.

Ára 2 korona.

Megrendelhető a "PÁTRIA" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

Jégnélküli hűtés tejgazdaságok számára

elektromossággal, vagy bármely rendelkezésre álló hajtóerővel (mint pl. motor, lokomobil). Hygienikus, olcsó és megbízható. A hűtőgépeinkkel lehűtött tej romlás nélkül állja ki a messzire való szállítást is. A leghiresebb dán és svéd tejgazdaságok hűtőberendezéseit az általunk képviselt gyár rendezte be.

Jégnélküli hűtőkamrák

husneműek, zöldség, gyümölcs stb. stb. számára. Teljes jéggyári berendezések. Házi vízvezetékek és villamos telepek berendezése.

Korai érdeklődésköz díjtalanul küldjük szakmérnökünknek.

VECSEY JENŐ okl. gépészmérnök
műszaki íródája
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 21. SZ.
TELEFON 105-84 SÜRGÖNYCÍM: VECSEY ÉK
5303

GANZ ÉS TÁRSA - DANUBIUS

gép-, waggon- és hajógyár részvénytársaság gép- és waggongyára

(Gőz- és motoros ekék osztálya.)

X., KŐBÁNYAI-UT 31. SZ. **BUDAPEST** X., KŐBÁNYAI-UT 31. SZ.

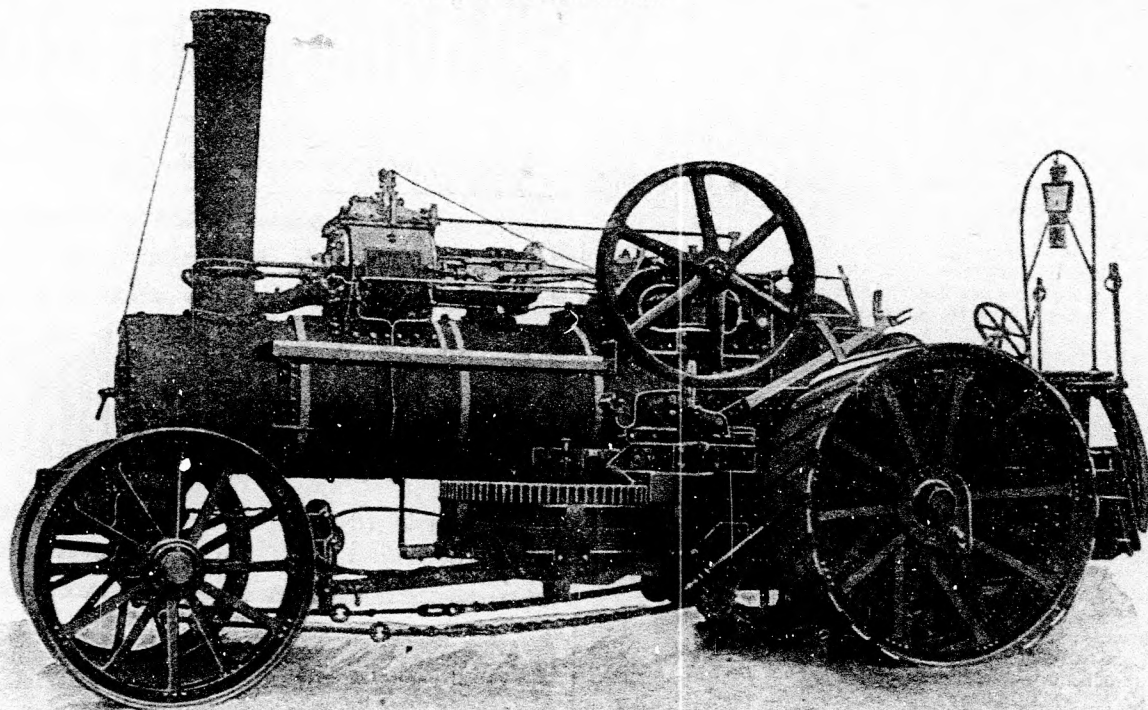
Távirati cím: „GANZCOM“ BUDAPEST

TELEFONSZÁM: JÓZSEF 504.

Felhívjuk az érdekelt gazdaközönség b. figyelmét legújabb szerkezetű, **kétgéprendszerű**

GŐZEKÉINKRE,

melyek ugy szerkezet, anyag, munkateljesítmény, mint tüzelőanyagfogyasztás tekintetében minden külföldi gyártmányu gőzekét felülmulnak.

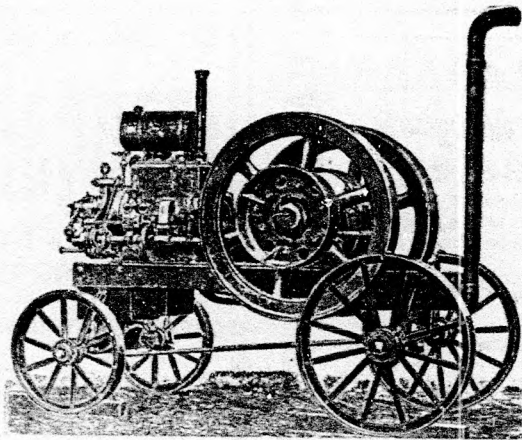

W. D. motoros eke tökéletesen bevált.

Részletes árajánlattal szívesen szolgálunk.

Magyarországi kizárólagos forgalmazók: GANZ ÉS TÁRSA Rt. Budapest, Kőbányai út 31. sz.

Az Állami Gépgyár
1914. évi ujdonsága:
a szab. nyersolajlokomobil.

Az 1913. évi pármái nemzetközi motorversenyen 2000 lírás első díjjal és nagy aranyéremmel kitüntetve.

Nyersolajfogyasztás	óralóerőnként kb. 275 gramm.
Hűtővizszükséglet	„ „ 1½–2 liter.
Üzemköltség	„ „ kb. 3 fillér.

Árjegyzékkel, árajánlatokkal szívesen szolgál:

A M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
BUDAPEST, VÁCI-KÖRUT 32.

FIÓKTELEPEK:

NAGYVÁRAD, DEBRECEN,
TEMESVÁR.

680 kilogramm tiszta buzaszom volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egy kőszóséges dobkosárral el lett csépelve, szab. betétes géppel, szakértő bizottság előtt utáncsépeltettünk. **Pénzt, időt és munkát** a Stern-féle **szab. dobkosárbetétléozozel.**

Kérdésbékődésre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást
BÁRDOS és BRACHFELD BUDAPEST, VI., Gyár-u. 8.

Gazdasági nyomtatványokból mintáivakkal és árjegyzékkel megkeresésre szívesen szolgál a „Pátria” r.-t. nyomtatványkezelő osztálya, Budapest, IX. kerület, Öllői-ut 25. szám. (Köztelek.)

BARANYI MÓR

sertésbizományos

Budapest, VIII., József-körut 16. Telefon: József 20—62.

a legjutányosabban értékesít és beszerez hizott és sovány sertéseket. ☐

Minden felvilágosítás díjtalan. Szalonnát napi 5504 árbanszállítok.

KANN ÉS HELLER
BUDAPEST, V., Váci-körut 62.

Valódi Vermorel-permetezők és kémporszórók. Legújabb egy- és két-águ revolver permetezőcsövek; 3-águ répapermetezőcsövek Barmily rendszerű permetezőhöz alkalmazhatók.

Villanyvilágítás, vizellátás

uradalmak, kastélyok, stb. számára. Meglevő motor, vagy vizierő is felhasználható. :: :: ::

Elekes és Társa

okl. gépészmérnökök

Budapest, VI., Eötvös-u. 44.

nyugati p. u. mellett. :: Telefon 102—24.

Költségvetés díjtalan!

Vetőmageladás. Az Alföldön jól bevált, biztos hozamú

piros „Putyi“ gömb tengeri,

igen korai, buzaelőveteményeknek való liszt-tengeri. 100 kg.-ként 19 koronás árbán. Böventermő, rothadásmentes, vöröshéjú **Prof. Wolthmann vetőburgonya**, 100 kg.-ként 6 koronás árbán, rostáltan és válogatva, vevő zsákjaiban, vasútra szállítva **eladó.** Megrendeléseket elfogad, míg a készlet tart **Jankamajori Gazdaság**, u. p. Kiszállítás, Bács megye.

50 drb erős csontozatu, átvészelt, szöke

mangalica tenyészkán

eladó Stein Testvérek csobaji gazdaságában, posta: Csobaj, Szabolcs m. Vasúti állomás Tarcfal.

Peronospora elleni új védőszer.

A Kostka-féle rézmészpor, mely 15% rézgálicot tartalmaz, április hó elején kerül forgalomba, 100 kilogramm ára 35 K. A legkisebb mennyiség 25 kilogramm. Megrendelhető a **Kostka-telep intézőségénél, Izsák, Pest megye.** A küldemények utánvétellel küldetnek.

A Kostka-féle rézmészpor az egyedüli biztos szer a peronospora ellen, ha annak fellépése előtt a szert alkalmazzuk. Különösen a fűrperonospora ellen egyedüli védőszer, mert esős időben, harmatban, ködben lehet vele porozni akkor, amikor permetezni nem lehet. Száraz időben a permetezés után alkalmazzuk a porozást és ezzel kapcsolatban lehetetlen, hogy a peronospora kárt tegyen.

Öltvényszőlőknel is nélkülözhetetlen és ahol a víz beszerzése költséges, ott rendkívüli előnye van, mert permetezni nem szükséges, ha harmatban vagy esőben porozunk. A permetet az esők lemossák, ellenben a rézmészpor semmiféle zápor nem moshatja le sem a lombzatról, sem a fűrtről. A peronospora elleni védekezésnél a Kostka-féle rézmészpornál ezidőszert jobban tapadó és biztosabban ható szerünk nincs.

Kostka László szőlőgazdasága, Izsák.

5403

MAGYARON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGIOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller Janos

ÓRAK, EKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Hollandi import.

Nagyságos Döry Hugó ur túskei gazdaságában állandóan nagyobb számban importált s **tulajdonos ur által személyesen Hollandiában összeválogatott** legelsőrendű hollandi fekete- és pirostarka tehén, üsző s bika van eladásra felállítva.

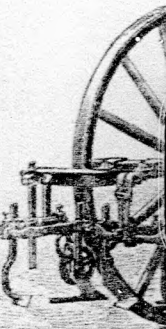
Ezen kiváló tejlésű tenyészállatok a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett adatkak el; a vételár készpénzben, vagy két év alatt részletekben is törleszthető.

Az érdeklődő, vagy vevőközönségnek távirati megkeresésre a gazdaság fogatai **Ujdombóvár** vasútállomáson rendelkezésére állanak. Bővebb felvilágosítással szolgál és előjegyzéseket elfogad az **uradalmi Intézőség Túske, u. p. Dombóvár.**

8357

Cziiriák Frigyes intéző.

Közgazd.

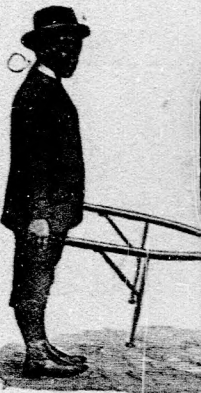
PATENT DE

Kivonat a 18-iki 23.

„Deyl-gyében. ságában (helyi cukor cukorrépat a Deyl-féle Johann Cer répakapa b Közgazdasá legnagyobb színén több *) Azonos hozott kapav

Csil

szabad. csilisalét

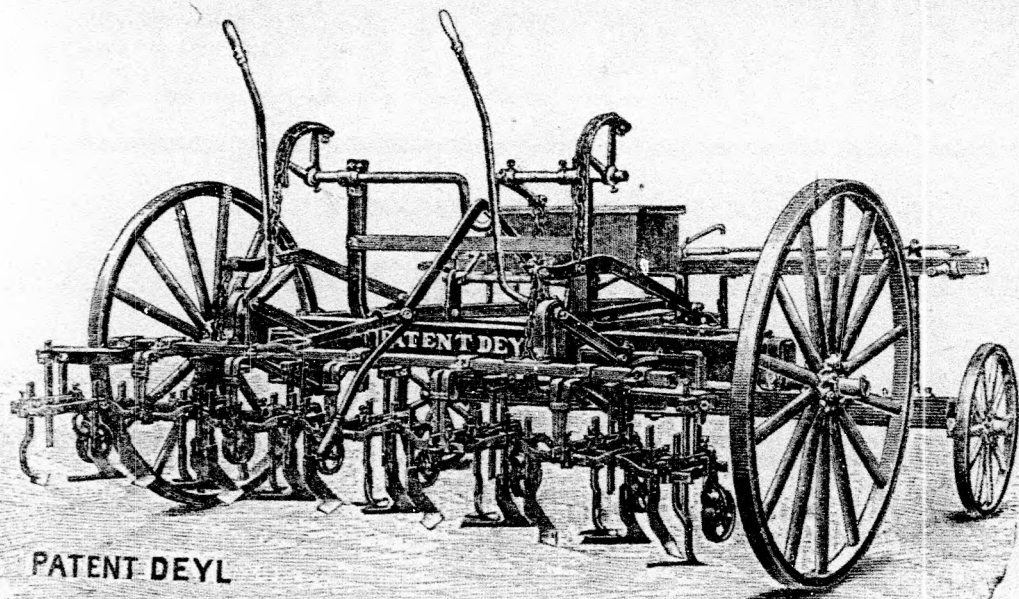
Kétsoros salé

Közgazdasági és Parcellázó Bank R.-T. Áruosztálya, Pozsony.

Szabadalmazott automatikus

DEYL-féle kapálógépek

Minden kulturnövény kapálására használhatók!

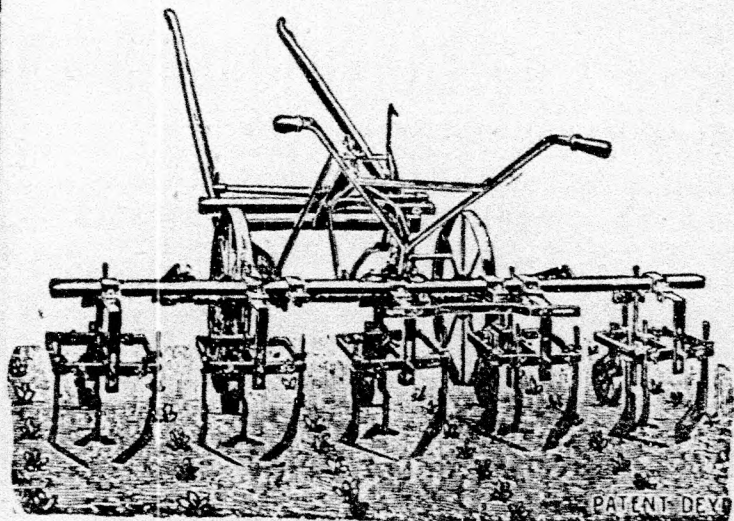
PATENT DEYL

Kétfogatu kapálógépek 5-8 sorig.

Kivonat a „KÖZTELEK“ 1913. június 18-iki 23. évfolyam 46. számából.

„Deyl-répakapa bemutatása Torda megyében. LAZÁR SIMON ur nagybirtokos keresztesi gazdaságában (Tordaaranyos megye) f. hó 9-én a marosvásárhelyi cukorgyár Erdély minden részéből összegyűlő nagyszámu cukorrépat termesztő gazdaközönsége előtt sikerrel mutatta be a Deyl-féle répakapa 3 soros típusát. Sorra került ugyan Johann Cervinka-(Prag)-féle Delta* (rugós) s a „Laas“-féle répakapa bemutatása is, de mindezek között a pozsonyi Közgazdasági és Parcellázóbank Deyl-kapája nyerte el a legnagyobb elismerést, amit az is bizonyít, hogy ott a helyszínen több megrendelés történt.“

*) Azonos a mostanában „D“ kapa elnevezés alatt forgalomba hozott kapával. PARCELLÁZÓBANK.

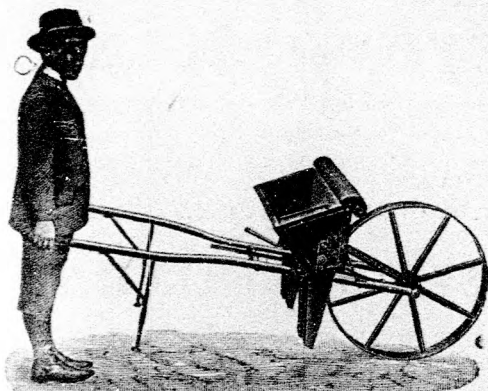

Egyfogatu kapálógépek 2-5 sorig.

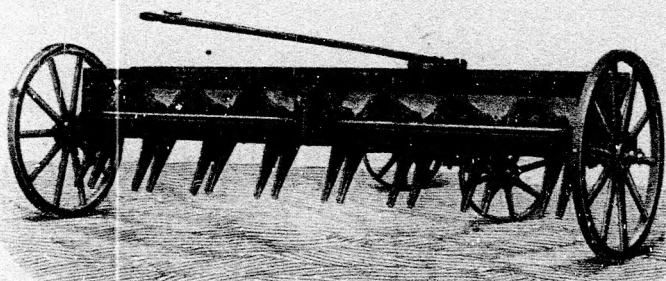
Csilisalétromvetőgépek

szabad. vetőszerkezettel, mely a zsákból darabosan kikerülő csilisalétromot vetés közben porfinomságura megőrli.

Szóróvetésre is használható.

Kétsoros salétromvető kézíraliga.

Egyfogatu 4-10 soros salétromszóró- és vetőgép.

42 év óta kartellen kívül! Uj és egyszer használt
hazai zsák-és ponyva-

gyár és kölcsönintézet

Eredeti importált amerikai manillazsineg, kézi kévekötél.

Nagel Adolf zsák- és ponyvagár, **Sürgöncim:**
 kölcsönintézet **Nagela Budapest**
Budapest, Arany-János-utca 10. sz. Vidéki telefon 104-10. és 35-92.

Bebizonyított legjobb hatású
patkányirtócsemege

Nem mérge, csak rágó állatot pusztít, mint patkányt, egeret, hörsöngöt, vakondokat
 E patkányirtócsemege, mely közvetlenül használatra kész, oly esztétikus van elkészítve, családilel
 van ellátva, hogy ezt a patkányok rohamosan felfalják és egynehány óra alatt burkóhelyükön
 pusztulnak. **Gyökerez kiirtás.** Ára: 1 doboz K 10.—, 2 doboz K 18.—, 4 doboz K 32.—

Mezei egérirtócsemege.

Legerősebb hatású 1 kilós Carton 5.000 darab csemege K 8.—, 4 Carton K 30.—
 használati utasítással és utánvétellel.

Számtalan gazdasági uradalmaktól lett használva és megdicsérve. ezek közt:
 A legfelsőbb családi birtok és. kir. gondnoksága, Szmiritzen. Lichtenstein János herceg gondnoksága,
 Eisenberg. Salm herceg gondnoksága, Carnahóra. Prinz Philipp von Sachsen Coburg Gotha gondnoksága,
 Kinszky hercegi gondnoksága, Budenitz, Lohkowitz herceg műkertészete, Eisenberg. Gróf Csáky Albin
 Szepesmindszenti gondnoksága, Erbprinz Ratibor gondnoksága, Aspern. Gróf Pejacsevits jószágigazgató-
 sága, Ruma. Lovag Felbinger Ferenc kertészete, Schönlischitz. Homokszentgyörgyi erdőhivatal. S. Picht,
 Riva. Stankay Mór, Szentpál. Biró Mór, Pozsonyosákány. Sarkány Mór, Budapest. Lang János, Szederkény.
 Ragályi Béla, Balajt. Perlaty József, Szekszárd és a többi.

Megrendelések intézendők:

**BERTRAM NÁNDOR, TEMESVÁR, BELVÁROS,
 HUNYADY-UTCA 1. SZ.**

Kecskeméti Vasipari Termelő Szövetkezet

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja,

ajánlja mezőgazdasági gépgyára és vasöntődéje gyártmányait, u. m.:

**répavágókat, szecskavágókat, tengeri-
 morzsolókat, borsajtókat stb.,**

valamint **vasöntvényelt** a t. cz. gazdaközönség szives figyel-
 mindenféle mébe. Raktáron tart: uj és javított

motoros- és gőzeséplőgépeket, továbbá garnitúrákat.

Hazai Ipar! Szolid kiszolgálás! Jutányos árak!

ELSŐ MAGYAR
GYAPJUMOSÓ ÉS BIZOMÁNYI R.-T.
BUDAPEST, V., KARPÁT-UTCZA 9. SZ.

A gyapjunirás léseledtével a t. cz.

juhtenyésztő gazdák és gyapjukereskedők figyelmét

gyapjumosó gyárunkra

irányítjuk és annak igénybevételét, mint a hazai gyapju legelőnyösebb értékesítési módját, ajánljuk.

Kivitel: Osztrák-, Német-, Francia-, Orosz- stb. országba.

Csomagolózsákokat használati díj nélkül kölcsönképp küldünk.

A mosott gyapju után sem raktározási, sem biztosítási díjat nem számítunk.

Nyersgyapjubizományi osztályunk

elvéllalja mindennemű **zsiros** (szennyes) és **usztatott** (háton mosott) gyapju **nyers** állapotban
 való **bizományi eladását** a legmérsélteltebb feltételek mellett. A külföldi textilipari
 piacokkal fennálló kiterjedt összeköttetésünk a gyapju **legjobb** értékesítésére képesít bennünket.

Kimerítő felvilágosítással és prospektussal szívesen szolgálunk. **AZ IGAZGATÓSÁG.**

Negyvenhatodik üzemév!

Különösen az ideai gyapju-üzleti viszonyok közt **legelőnyösebb** a gyapju
GYÁRI MOSATÁSA.

Keresse a nevét!

Rendelje meg a NEVE mellett levő SZERENCSESZÁMOT!

A véletlenség nagy szerepet játszik az életben és éppen a szerencsés véletlen folytán könnyen megtörténhetik, hogy az önt érdeklő név mellett lévő számban eltalálta azt a sorsjegyet, melyre **nagy nyeremény jut.**

Adél	3212	Béla	4944	Gergely	6262	Juliska	10474	Margit	18667	Samu	24115
Agnes	4678	Balázs	5627	Géza	17334	János	17713	Miksa	21006	Sarolta	32955
Adolf	5111	Dániel	12544	Gusztáv	19820	Jenő	20413	Mária	25316	Sándor	35345
Agoston	10474	Dénes	18667	Gyula	24115	József	24299	Mér	33217	Szeréna	41910
Anna	17713	Dezso	21006	György	32955	Kálmán	32968	Matild	41347	Simon	46363
Aladár	20413	Emma	25316	Hermína	35345	Klára	38268	Nándor	43627	Tamás	64218
Albert	24299	Ernesztin	33217	Henrik	41910	Károly	42271	Olga	52587	Teréz	71846
Alfréd	32968	Eva	41347	Herrmann	46363	Klotild	46969	Ószkár	57199	Tibor	81188
Aranka	38268	Ede	43627	Hugó	64218	Kornél	64445	Ottó	79376	Tibamér	89209
Akos	42271	Erzsébet	52587	Hona	71846	Kristóf	73012	Ödön	83548	Tivadar	92669
Ambrus	46969	Elek	67199	Irma	81188	Lajos	83078	Paula	92668	Valéria	103812
András	64445	Elemér	79376	Ignác	89209	László	91450	Pál	103784	Viktor	109642
Antal	73012	Emil	83548	Izabella	92669	Lenke	101985	Péter	109307	Vilmos	109312
Árpád	83078	Endre	92668	Iren	103862	Lipót	109303	Piroska	109633	Vilma	109994
Berta	91450	Ernő	103784	Imre	109662	Lőrinc	109608	Regina	109977	Vince	3212
Blanka	101985	Ferenc	109307	István	109312	Lujza	109936	Róbert	4021	Zsófia	4678
Borbála	109303	Frigyes	109633	Iván	109994	Márton	3224	Rudolf	5110	Zoltán	5111
Boriska	109608	Gizella	109977	Janka	3212	Mátyás	4944	Rozália	6262	Zsigmond	10474
Bella	109936	Gábor	4021	Jolán	4678	Mihály	5627	Salamon	17334		
Bálint	3224	Gáspár	5110	Jakab	5111	Miklós	12544	Sári	19820		

Rendelje meg fenti számot postafordultával, miután ezek gyorsan elkelnek.

Huzás már május hó 20. és 22-én.

1/4 sorsjegy 1/2 sorsjegy 3/4 sorsjegy 1 sorsjegy

K 12.-

K 6.-

K 3.-

K 1.50

Az eredeti sorsjegyek utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése mellett rendelhetők meg.

TÖRÖK A. és TÁRSA

Bankház R.-Társ.

Legnagyobb osztálysorsjegy-üzlet.

BUDAPEST, SZERVITA-TÉR 3/c. SZ.

5359

FIÓK: V., Váci-körút 4., a Deák-tér közelében. :: Telefon II-58. :: Távirati cím: „Törökék“ Budapest.

Buzaeladás!

2200 mázsa prima tiszavidéki,
81 kilogrammos. 1911. évi termés.

RAZSO ZOLTÁN földbirtokos, **KISUJSZALLAS.**

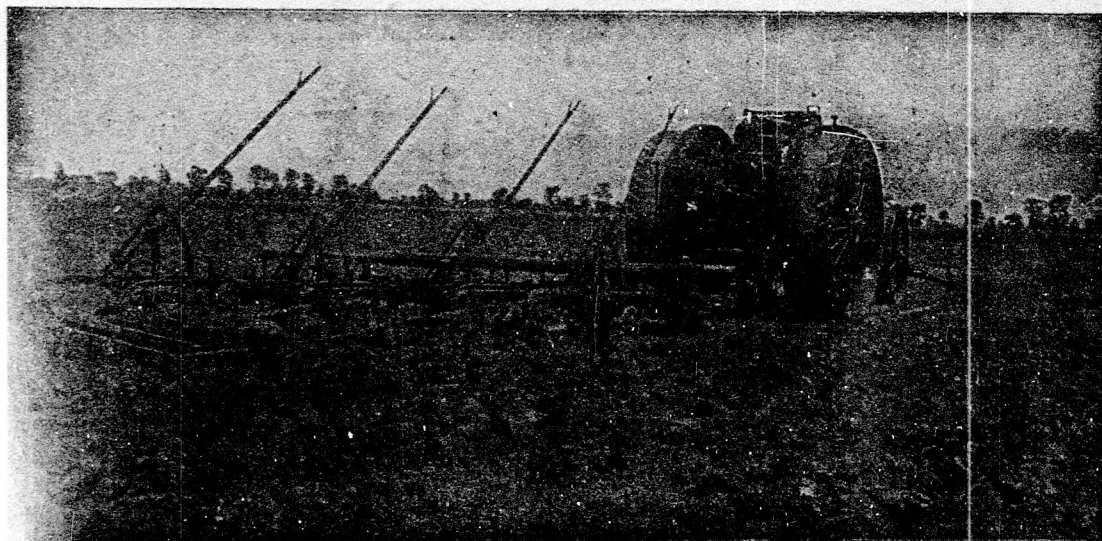
40 darab 2-2½ éves bonyhád x
szimmentáli válogatott fajtisza
ökörtinó és 290 darab prima
választott mangalica malac eladó.

Zalalövői uradalom, Zalalövő.

5669

„TITÁN”

az első magyar motoros szántó- és
egyetemes mezőgazdasági vontatógép.

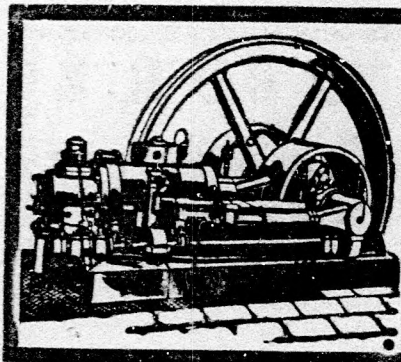

Komoly érdeklődőknél
**kivánatra
bemutató-
szántást is
rendezünk.**

Arjegyzékkel, ismertető le-
írással szívesen szolgálunk.

**MAGYAR MOTOR- ÉS GÉP-
GYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
**SZOMBATHELY — BUDAPEST,
VI., Váci-körút 61.**

„Titan” szántógépünk 5 ekével, 10' mélyen 4" általaflaxitással szánt és borenál. (Felv. gróf Niczky Ferenc ostiffyaasszonyfal birtokán.)

TRAUZZL & Co. Bécs, IV/2.

Magyarországi vezérképviselő **FARKAS BÉLA** okl. gépészmérnök, Budapest, V., Visegrádi-u. 3.

Négyütemű egyennyomású nyersolajmotorok, fekvő elrendezéssel.

Egyszerűsített és javított **Diesel-rendszer** szerint működő motorok, nehezen gyúló, olcsó olajok számára.

Előnyök: A jelenkor legbiztosabb, legegyszerűbb, legökéletesebb szerkezete. Porlasztókészülék, gyújtókészülék, előmelegítés nincsen. Bármikor azonnal üzembe hozható. A gép minden egyes része könnyen áttekinthető és hozzáférhető, olaj- és hűtővízszükséglete kicsiny. Malmok számára különösen alkalmas, miután szakadatlanul üzemben tartható.

Üzemköltség óránként és tényleges lóerőnként 1-1½ fillér.

MAGYARORSZÁG LÓTENYÉSZTÉSE

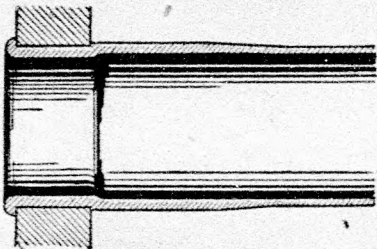
a rentabilitás szempontjából és az egyszerű alapelvűekkel megvilágítva.

Írta: **NÉMAI FERENC**

Ára 1.— korona.

Kapható a „Patria” könyvkereskedésében, Budapest IX., Ullói-u. 5. szám.

Vastagított, könnyen felhengerehető lágyvascsőtoldat.

Lokomobilcsövek tartós tömitése

elérhető könnyen felhengerehető, vastagított lágyvascsőtoldatok (Pikal-csőtoldatok) ráhegesztésével.

A csövek nem folynak, a csőfalak megkíméltetnek, csőfalrepedés nincs, nagy megtakarítás. — A csövek szakszerű kihuzása és beszerelése különleges szerzőmókkal, a csővégek pontos, kaliberszerinti kligazítása.

GUTENSTEIN FORRCSŐMŰVEK, VORDERBRUCK, N.-Ő. különlegessége.

8383

Magyarországi vezérképviselő:

KUZMÁNY A. KÁROLY, Budapest, V., Nagykorona-utca 15. sz.

GŐZEKERÉSZLETEK.

Acélfogaskerekek, fémcsapágyak, bronzetolattyúk, dugattyúk, ekevasak, kormányok, tüzszekevények, forrcsövek, I-ső rendű sodronykötelek stb. minden gyártmányú gőzekéhez készülnek és kaphatók a legkitűnőbb minőségben.

SZILÁGYI ÉS DISKANT motor- és gépgyárában, **MISKOLCON.**

Munkafelvételek, költségvetések kívánatra bárhol ingyen.

8264

Eredeti simmenthali és schwyzi

Alpesi tenyészüszőket, teheneket és bikákat

PEDIGREVEL

TELJES GARANCIÁVAL szállit:

Simmenthaler und Schwyzer
Alpenviehzucht und Export

Zentral-Bureau:

L. BUCHWALD törv. bejegyzett cég
ZÜRICH 6. Volkmar-Strasse 7.

Táviratcim: Buchwald Zürich.

Magyar levelezés!

Telefon: 114-13.

PERMANIT

legjobb, legtartósabb tetőfedőlemez.

Vizáthatlan,
mázolást nem igényel, nem
csepeg, kátránymentes,
tűzbiztos, szagtalan.

FIGYELMEZTETÉS: Permanit fedél-
lemezünk hasonló, vagy bőrlémeznek nevezett
és hasonló színű fedéllemezekkel össze nem
tevesztendő! 5631

Kátránymentes „Gloria” cementaszfalt fedél-
lemez. Strelit fehérhútosú préselt aszfalt
fedéllemez. Kátrányos tetőfedőlemez.
Colorit piros tetőfedőlemez.

Elszigetelő lemezek salakhintéssel,
kavicshintéssel, ólombetéttel (szab.).

Hővédőanyag

CARBOLINEUM, CARBOLSAV, SZUROKFÁKLYA.

POSNANSKY ÉS STREBITZ

Budapest, V., Lipót-körút 27.

Gyár: Erzsébetfa. Telefon: 28-29, 82-85.

NIKOTIN SULFAT

a legjobb szer a

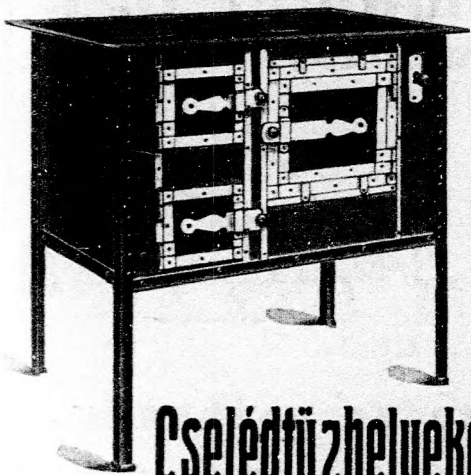
szőlőmoly kiirtására.

Megrendelhető egyedárusítóinknál:
a Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezeténél is.

Nikotinmentes

SHVART, CIGARETTÁT és DOMÁNYT (általános
jóvődről és közérlelősségi gyártmányok) árulók

DENIKO R. T.
Budapest, V., Szent-Iszidor-tér 2. sz.

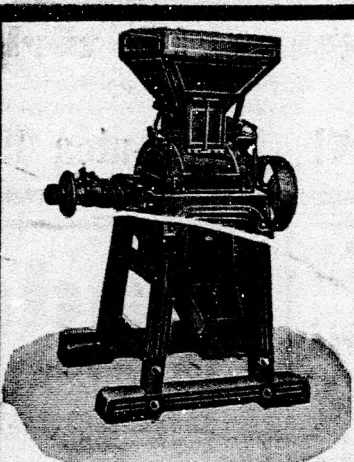
Cselédtüzhelyeket

Andalmaknak cselédlakások részére,
próbált kitűnő szerkezettel, melyek
keves fűtőanyagot fogyasztanak,
sütnek, főznek s a lakást igen jól
bemelegítik, ajánl

BÉNY I. Székesfehérvár,

és kir. kizár. szab. folyton-
os kályhák és tüzhelyek gyára.

A tüzhelyek számos uradalomban a leg-
jobb eredménnyel vannak használatban.

A Jelenkor leggazda- ságosabb malma a K. S. K. DARÁLÓMALOM

Állandó keménységű álló csiszolókövekkel,
gyűrűs- és golyóscsapágyakkal.
A legnagyobb munkaképesség! Csekély erőszükséglet!
Határtalan tartósság! Kényelmes kezelés!
Köveket sohasem kell csiszolni! Szilárd, egyszerű szerkezet!

Kapható:

DÉNES B. BETÉTI TÁRSASÁGNÁL

Budapest, V., Lipót-körút 15.
Árjegyzék, felvilágosítás díjtalan.

Walser Ferencz

CZÉGTULAJDONOSOK:
WALSER FERENCZ, WALSER JÁNOS, GYÓZŐ GYULA

TŰZOLTÁSI SZEREK ÉS SZIVATTYUK GYÁRA, HARANG ÉS FÉMÖNTÖDE

BUDAPEST,
VI. LOMB UTCZA
34-36
VILLAMOS MEGÁLLÓ:
VACZI UT.
LANG GÉPGYÁR

TELEFON:
BUDAPEST,
95-50.

SÜRGÖNYCZIM:
WALSERGYÁR
Lombútcza Budapest,

Vadrepceét,

mezei mustárt és
más érdeslevelű
szántóföldi gyomot
a leggyorsabban és a legolcsóbban

mész-nitrogénnel

≡ írthatunk. ≡

1 hektár területre (= 1³/₄ hold) hint-
sünk 100-120 kg.-ot. Kérjünk magas
nitrogéntartalmú (18-21% nitrogén
és 30-70% mész) mész-nitrogént, 5666
mely „nyersáru” néven is ismeretes.

Felvilágosításokat ad és mindennemű utbaigazi-
tással díjmentesen szolgál a **főelárusító:**

KALMÁR VILMOS

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 49. SZ.

SZECSEY ISTVÁN tanár

gazdasági munkái:

**A növénytermelés általános alapisme-
retei.** 7-ik kiadás. 2 kor. 80 fill.
Részletes növénytermelés. 7-ik kiadás.
4 kor. 50 fill.

Gazdaságtan. 3-ik kiadás. Következő tartalom-
mal: A növény szerkezete és élete. — Általános
növénytermelés. — Részletes növénytermelés. —
Az állati test összetétele és élete. — Takarmá-
nyozás. — Lótenyésztés. — Szarvasmarhatenyésztés.
— Juhtenyésztés. — Sertésenyésztés. — Ba-
romfitenyésztés. — Méhészet. — Selyemhernyó-
tenyésztés. — Konyhakertészet. — Fatenyésztés. —
Szőlőművelés. — Kisgazdaságok berendezése. —
Közgazdaságtan. 5. — korona.

Megrendelhető a szerzőnél, **GYULÁN,**
Erdélyi-Sándor-ut 24. szám. 5484

VIRÁG ÉS FARAGÓ

Vasipari és
gazdasági-cikkek
gyártelepe.

BUDAPEST, VII. Ilka útca 11.
87-22. NEMEN ÁRJELEZÉNY. TELEFON: 87-22.

ÜVEGIPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

EZEELŐTT SIEMENS FRIGYES.
NEUSATTI, ELBOGEN MELLETT.

KÉPVISELI BOLGÁR PÁL BUDAPEST/V.
AULICH-UTCZA 8. (SZABADSÁG TÉR) TELEFON 8-88

Drótüveg

sima és bordázott kivitelben, csaknem teljesen fehér színben,
4-5 mm. vastagságban műhelyek oldalablakához, 6-7 mm., 8 mm.
és 10 mm. vastagságban felvilágítóklóz, 15-től egész 30 mm.
vastagságban padozatszerkezetekhez. Minősége mindenteljesen bevált,
ellenállóképessége felülmúlhatatlan.

Fuvott, préselt kivitelű kiváltható üvegtüvela (törv. védve)

Ablakokhoz, falakhoz, verandák, télikertek, kioszkok, előtétők, für-
dőek, kórházak, jéggyárak, hűtők, erjesztőkamrák, pincék, vágó-
hidak, indóházak, mozdonyszemek, gyárak boltosaihoz stb.

Üvegtüvela-cserép kőzönséges és horayolt minden alakban.

Padozatüveglapok sodronybotóttal és anélkül, külsőfelülete kiképzésben és nagyságban 15 egész 40 mm. vastagságban. Nyersüveg
sima és recés. Fényképezés. Vasuti jelezőüveg. Védőüveg
vizállásmutatóhoz. Üvegtüvela mindenféle cég- és reklámfelirathoz.

Képviselet: BOLGÁR PÁL, BUDAPEST, V., Aulich-utca 8. szám.
Telefon 8/88. 5383

Első és második helyű bekebelezés mellett a lehető legelőnyösebb törlesztéses kölcsönöket

kaphatják földbirtokosok a valóságos értékeknek megfelelő helyszíni becsülés alapján. Gyors lebonyolítás. Részletes és megbízható felvilágosítással egyszerű kérdésre készséggel és díjmentesen szolgál.

Frankl Adolf banküzlete, Budapest, VI., Eötvös-utca 19. (Saját ház.) Helyközi (interurban) telefon szám: 25-40.

ZWARG JÓZSEF és TÁRSAI
mérleggyára, BUDAPEST, III., Szépvölgy-utca 8.

Ajánlja: „**GRANAT**”

jegyű elismert, elsőrangú gyártmányu: tizedes-, százados-, marha- és

szekérhidmérlegeit

Arjegyzzék és részletes költségvetés ingyen és bérmentve.

Zadák József

törvényesen bejegyzett sertésbizományos
Budapest, VIII., Rákóczi-tér 6.

Telefon (interurban):
József 41-38.

Sürgőny cím:
Zadajos Budapest.

GAZDAK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

ALAPÍTATOTT 1900-BAN.

Igazgatóság: Budapest, IX., Kálvin-tér 10., saját székházában.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére a legkülönbözőbb módok szerinti, előnyös feltételek mellett.

Az üzletfedelményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek.

A lefiát 13 év alatt a tagok hétszer részesültek az üzlet feleslegéből közgyűlési határozat értelmében díjvisszatérítésben.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgatósághoz, vagy az ország minden egyes helyen működő képviselői közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulásával

Tartalékok K 2,527.960.—

Biztosított tagjainak fennállása óta kifizetett tűzkárokból " 3,846.903.—

Biztosított tagjainak fennállása óta kifizetett jégkárokból " 12,385.000.—

Biztosított érték tízben 1913. évben " 6,000.000.—

Biztosított érték tízben 1913. évben " 930,000.000.—

Eletűzlet-állománya " 62,500.000.—

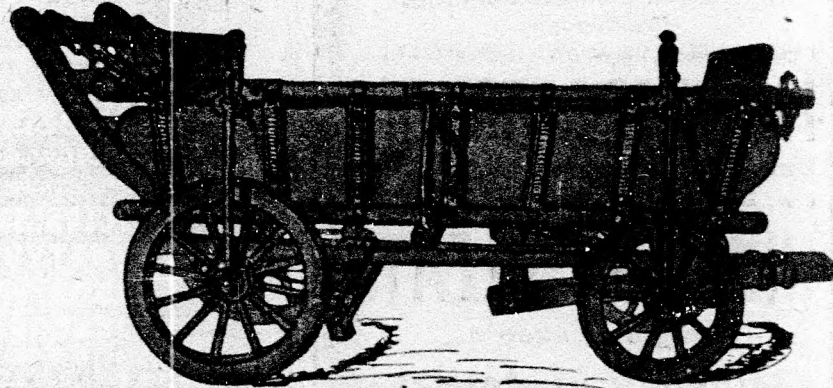
Eletűzlet-állománya " 17,370.144.—

A „Gazdák Biztosító Szövetkezete” alapítása és fiókintézménye

A „GONDVISELÉS”

Országos Központi Segélyező-Társulat, Budapest, IX., Kálvin-tér 10. szám,

mely társulat tagjai részére 50 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítást nyújt, népbiztosítási osztálya keretében pedig 2000 koronáig hozomány, katonai és vegyes biztosításokat közvetít minden orvosi vizsgálat nélkül. — A „Gondviselés” Társulat elnöke: Emőd József, igazgatósági tagok: Láng József, Lovag Ember Károly, Czobor László, Meskó Pál, Nérei Odón és ügyv. igazg.: Paur Odón.

STEINER ARMIN vaskereskedése
GALGÓCZ,

ajánlja legolcsóbban

gazdasági szekereket, szekérkereket

legjobb kivitelben.

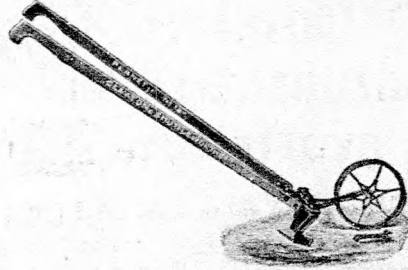
Hofherr-Schranz és Clayton-Shuttleworth R.-T.

BUDAPEST, VI., VACI-KÖRUT 57.

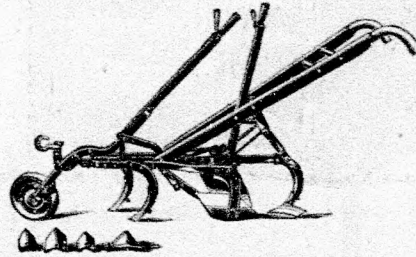
Planet jr.

egykerékű és kétkerékű kapálók.

A világ legjobb kapálóeszközei.

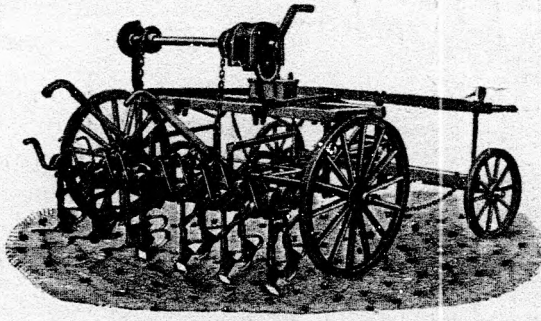
Ezen kapálóeszközök az utóbbi években a legtöbb cukorrépatermelőnél, valamint hagymatermelőknél, továbbá fűszerekben, kereskedelmi, virág-, valamint konyhakertészetekben nagy elterjedésnek örvendenek. Ezen kézi-kapálókat mindennemű virágmagvak, bab, borsó, uborka, kelkáposzta, dinnye, paprika, rizs, retek, répa, paraj, spárga, dohány, paradicsom, cikória stb. kapálására és töltögetésére használják.

HB jelű legújabb kapálógépünk.

Az összes létező kapálógépek előnyeit egyesíti magában.

A gép ideálisan szerkesztett, könnyen kezelhető szabályozóval bir.

A kapák oly pontosan beállíthatók, hogy a növények megsértése ki van zárva.

A legegyszerűbb kezelésű kapálógép.

Egyaránt alkalmas úgy hosszban, mint négyzetben ültetett vetemények megmunkálására.

A legnagyobb cukorrépatermelőknél és cukorgyárakban használatban.

Számtalan elismerőlevél.

Mielőtt kapálógépet venne, saját érdekében kérjük, hogy ezen kapálógépünkről részletes leírást kérni sziveskedjék.

Ura
lett

világ

min
telle
2 ko
vagy

SOHR PÁ

Te

TENG

Cinqu

Koránérő, bőte
teljesen beéret
céljaira kézzel
mázsánként 25

Dr. Gy
Dicsős

BUDAPESTI KÖZPONTI

VII., ROTTEN

T.

GLA
tejjazda

Kivánságu

hűtőjüket telep

alkalmával a

(23 cső, 500

mélyhűtővel 2

jég elhasznál

C.-ról 3 1/2 °

A hűtő

kődik és 10e

mint más szer

kezeléséhez

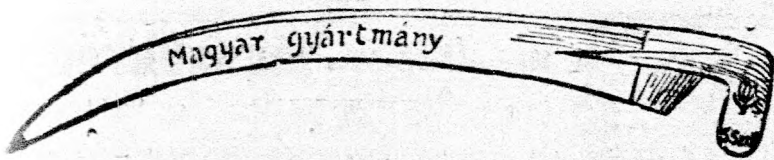
amennyiben a

nehézség

egyszersmind,

eddig ism

szemben a

Uradalmaknak jótállás mel-
lett bérmentve szállítom

világhirű kaszámat

minden nagyságban, törhe-
tetlen amerigani kővel együtt
2 koronáért bármely posta,
vagy vasutállomásra. :: :: ::

• Mintákkal Készséggel szolgál •

SOHR PÁL acélárucég, SOMOGYSZILL

• Tessék próbarendelést tenni! •

TENGERIVETŐMAG

Cinquantino × Pignoletto

Koránérő, bőtermő, száronként 4—5 csövet nevel. Válogatott,
teljesen beérett csöveknek csakis **középső részéről** vetőmag
céljaira **kézzel** morzsolva. Kapható, míg a készlet tart méter-
mázsánként 25 koronáért. **vevő zsákjaiban**, ab Dicsőszent-
mártoni vasutállomás. :: ::

Dr. Gyárfás Elemér,
Dicsőszentmárton. 5483

BUDAPESTI KÖZPONTI TEJCSARNOK SZÖVETREZET

VII., ROTTENBILLER-UTCA 31.

Budapest, 1914. április 11.

T.
GLATZ és TÁRSA

tejgazdasági gép- és fémárugyár R.-T.

BUDAPEST.

Kivánságukra igazoljuk, hogy szabadalmazott mély-
hűtőjüket telepünkön a mai napon kipróbáltuk. A próba
alkalmával a legkisebb kettéosztott hűtőkészülékkel
(23 cső, 500 mm. szélesség) összekapcsolt I. számú
mélyhűtővel 200 liter előmelegített tejet összesen 11 kg.
jég felhasználása mellett **48 perc alatt 35°
C.-ról 3½° C.-ra hűtöttük.**

A **hűtőkészülék** kifogástalanul mű-
ködik és főelőnye, hogy **kevesebb jeget** igényel,
mint más szerkezetű mélyhűtőkészülék, továbbá, hogy
kezeléséhez semmiféle szaktudás nem szükséges,
amennyiben a készüléket egy **10—12 éves fiu
nehézség nélkül** működésben tartja. Igazoljuk
egyszersmind, hogy ezen mélyhűtőkészülékek az
eddig ismert külföldi gyártmányokkal
szemben árban is **jutányosabbak.**

Teljes tisztelettel

BUDAPESTI KÖZPONTI TEJCSARNOK SZÖVETREZET
Gerlei. Jakobovics.

AHLBORN

Finom minőségű vaj

csakis a tejszin pasztörizálása, mélyhűtése, mester-
séges érlelése útján, **AHLBORN-féle** pasztör-
rel, mélyhűtővel, tejszinerlelővel, köpülőgyurógéppel
készíthető. Mosonmegye tejszövetkezetei Ahlbörn-féle
pasztört, mélyhűtőt, tejszinerlelőt, köpülőgyurógépet
használnak. Mosonmegye tejszövetkezetei a legmaga-
sabb tej- és vajarakat érik el.

Tejszállítás jégnélküli mélyhűtéssel

az egyetlen igazán megbízható hűtési mód.

**A természetes jég, a jégverem, a sava-
nyodást, erjedést okozó milliónyi csirával
fertőzött, tisztátalan, megbizhatatlan.**

A zalavári, tornóci, petendi stb., stb. tejgazdaságok a
tejet Ahlbörn hűtőgépbereendezései segítségével több száz
kilométer távolságra szállítják.

AHLBORN EDUARD

tejgazdasági és hűtőgépgyára

WIENI fióktelep: VII., SCHOTTENFELD GASSE 24.

Budapesti iroda:

SURÁNY VIKTOR

okleveles gépészmérnök, VI. ker., Gyár-utca 28. szám.

**Nedves gabonát is csak szabadalmazott dob-
kosár-betétléceim alkalmazásánál lehet
tökéletesen kicsépelni.**

Gim: KEMÉNY MANÓ és WELLISCH, műszaki üzlet
BUDAPEST, V., RUDOLF-RAKPART 8. SZ.

**A védekezés a szőlő peronoszpórája ellen
pusztán porozással is lehetséges!**

Több évi tapasztalat igazolja, hogy a **Br. Fechtig
Imre**-féle

„PULVAZURO“

a legmakacsabb peronoszpórájrávny ellen kitűnő védelmet nyújt.
Tessék ismertető füzetet kérni a legelőkelőbb gazdaságok
bizonyítványairól!

Ára 50 kg.-os zsákokban 62 fillér, kisebb csomagokban
64 fillér kilogrammonként.

VEZÉRKÉPVISELET: 5556

„Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete“
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM.

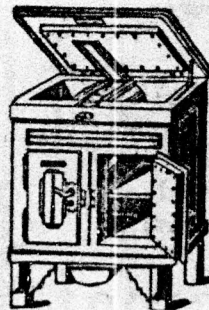
Ritka kedvező alkalom motorvételre!

Takarmánykamrákhoz s egyéb más mezőgazdasági munkákra,
legelőnyösebb fizetési feltételek mellett. Jóval gyári áron alul.

- 17 HP. német benzinlokomobil
- 15 HP. amerikai benzinlokomobil
- 10 HP. német fekvő benzinmotor
- 9 HP. amerikai benzinlokomobil
- 8 HP. angol fekvő nyersolajmotor
- 8 HP. német fekvő benzinmotor
- 6 HP. angol fekvő nyersolajmotor
dinamóval
- 6 HP. amerikai fekvő benzinmotor
- 6 HP. német fekvő benzinmotor
- ⁵/₇ HP. angol fekvő nyersolajmotor
- 3¹/₂ HP. angol fekvő nyersolajmotor
- 2¹/₂ HP. amerikai fekvő és kocsira szerelt
benzinmotorok
- 2¹/₂ HP. angol fekvő nyersolajmotor
- 1 HP. amerikai fekvő benzinmotor

Ezen ajánlott motorok teljesen újak, üzemben még nem állot-
tak és a motorpiac legszolidabb típusait képviselik. Az ösz-
szes gépek raktárunkban megtekinthetők. Árajánlattal szive-
sen szolgálunk. Mérnökünket kívánságra díjtalanul kiküldjük.

Központi Kereskedelmi és Iparbank R.-T.
Budapest, V., Váci-körut 26. sz.

A magy. kir. szabadalmazott

Hennefeld-féle jégszekrények

Budapest, Gróf Zichy Jenő-utca 5. sz. Váci-körut mellett.

Az eddigi létező jégszekrények csaposak, cinkbádoggal vannak
burkolva, rozsdásodnak oxidálódnak, piszkolódnak, mindig javi-
tásnak vannak kitéve, míg a **Hennefeld jégszekrényénél
ez ki van zárva**, mert azok működéssel vannak burkolva.
A jégtartó alatt horganylemez-vízgyűjtő van az olvadt jégviznek,
a jég szárazon marad, ezáltal 60% jégmegtakarítás. **Árjegyzékben.**

Sörkimérő készülékek!

Haszonbérbe adó

házi kezelésben lévő, a Balaton és nagyforgalmu város közelében 600 holdas
birtok, állomás és jó utak mellett. Elegendő új gazdasági épülettel, nagy
lakóházzal, nagy legelővel, esetleg iparvállalattal, 12-24 évre.

Eladó Pozsony és Komárom megyék szélén 950 hold

intenzíven házilag kezelt prima birtok, nagyrészt
új gazdasági épülettel, új emeletes kastélyal. Komoly érdeklődők megkeresését
a kiadóhivatal **„Nem hivatásos közvetítő 2037“** jelige alatt továbbítja.

Korunk legtekélyesebb állatbélyege.

**„Triumpf“
fülbélyeg**

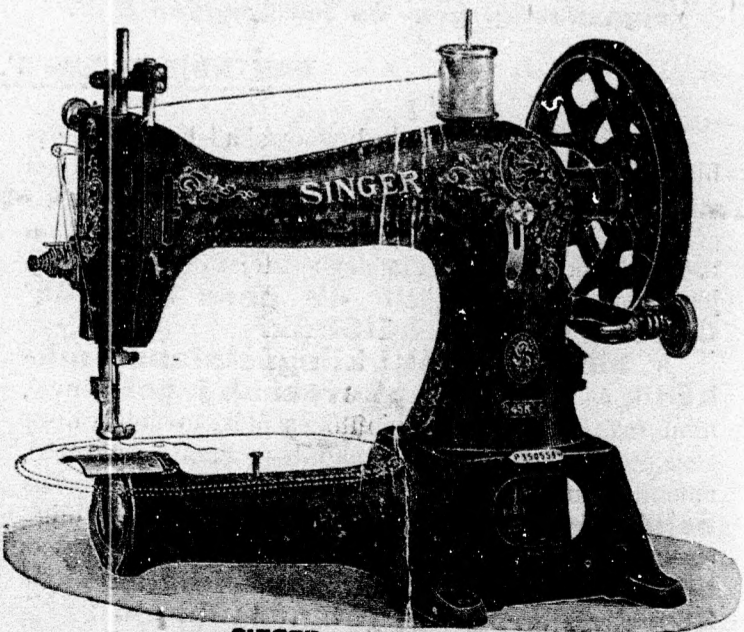
a hozzávaló fogó egyszerű összeszerítése és a rajta lévő emeltyű félrehúzása
által felnyithatatlanul erősítjük az állat fülébe. A **„TRIUMF“** fülbélyeg
aluminumból készül 3-féle nagyságban, jól simul a fülhöz és a kis vágott seb
gyorsan gyógyul, mivel az alumínium nem tartalmaz vérmérgező anyagot. . . .
A **„TRIUMF“** fülbélyeg egyesíti magában az eddig gyártott
bélyegek összes előnyeit, kiváló szakértők mint a legjobb és
legmegbízhatóbb fülbélyeget elismerik és ajánlják. . . .

Árjegyzéket küld kívánatra:

VRATIL JANOS
fémárak gyári raktára
PRAG-WRSCHOWITZ 539.

SINGER varrógépek varrás,
tömés, foltozás és
beszögéshez, . . .

a székgyártásnál minden tekintetben beváltak.

SINGER székgyártó gép.

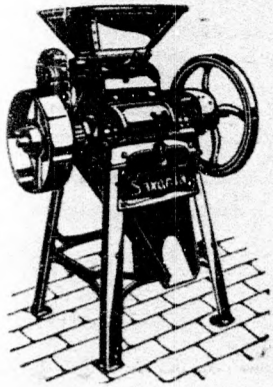
Elektromotorok és erőszem-berendezések a legújabb és legtekélyesebb szerkezetben
SINGER CO. varrógép-részvénytársaság. Főszékhely: Budapest, IV. ker.,
Somlyóváros-utca 14. szám.

FÜGÖK MINDENÜTT!

7354

FÜGÖK MINDENÜTT!

„Saxonia“ kétszeresen őrlő gazdasági hengerszék.

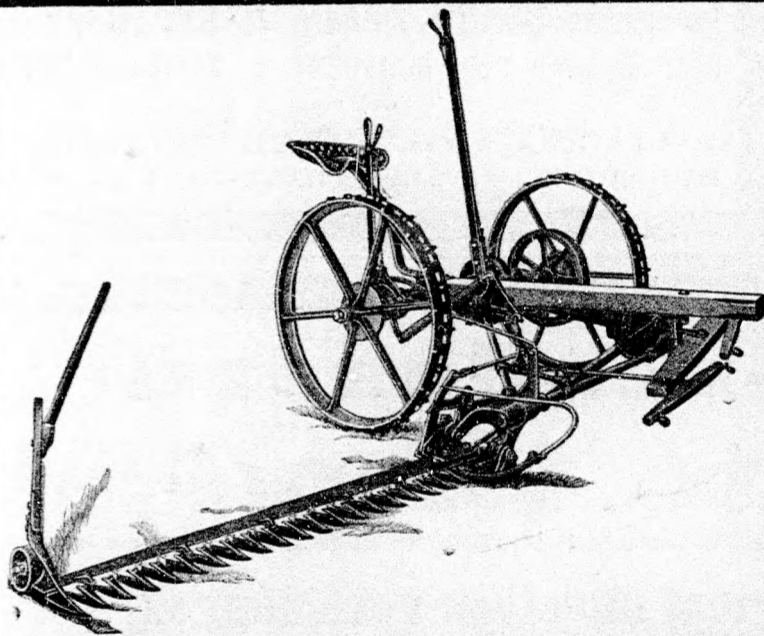

Bármily termény őrlésére alkalmas!

Erőszükséglete jóval kevesebb,
:: mint a köves malmoké! ::

Árjegyzéket és darabmintát díjmentesen
:: küldünk! ::

Fehér Miklós Gépgyár R.-T. Budapest, Váci-ut 80. sz.

OSBORNE

elsőrendű **fűkaszalógépeket,**

amériki **aratógépeket,**

kévekötő és marokrakó **minden-**

nemű **kapálóeszközöket,**

Laass-rendszerű **kapálógépeket**

leggondosabb kivitelben szállít:

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r.-t. :: **Mosonban.**

Főraktár: BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 57/a.

Állományok: DEBRECEN, KAPOSVÁR, SZABADKA, TEMESVÁR.

Sodronyfonatos kerítéseket

gyárt és szállít:

kertek,
szőlők,
gyümölcsösök,
baromfiudvarok,
vadászkertek,
faenosok,
nyaralók.

partok,
tennis-pályák,
lakóházak,
gyártelepek,
emlékművek,
sírhelyek stb.-hez

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII. ker., Üllői-ut 48 II. sz.

Legújabb II. számú nagy képes árjegyzék, mely számtalan csinos mintarajzot tartalmaz, kovácsoltvaszerkezettől és erős, tartós sodronyfonattal ellátott kerítésről, ajtókról és kapuról, kívánatra díjmentesen megküldetik. Részletes költségvetés szintén díjmentesen, melynek készítéséhez a kerítés mérete, az árjegyzéki mintarajz száma, esetleg más megfelelő rajz és lehetőleg egyszerű alaprajz szükséges. Továbbá ajánlja az összes kulturálmunkában szabadalmazott

„HUNGÁRIA,, sodronyfonatát!

mely a legelőszzerűbb és legelőszűbb kerítési anyagot képezi és előnyeivel fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos és világszabadalommal védett találmány előnye: olcsóság, cölcszerűség és könnyű kezelés.

Horganyzott vassodronyból készült!

Körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel:

Készletben: 1, 1.25, 1.50 és 2 méter magasságban valamennyi dróterősségben és 3 méter magasságban, 1, 1.2, 1.4 mm. dróterősségben.

Sodronyerősség: 1 1.2 1.4 1.6 1.8 2 2.2 2.5 2.8 mm.

Ár □-méterenként: 32 42 54 64 74 86 100 120 140 fill.

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukas) lyukbősséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben, 1.50 méter magasságban pedig az 1 mm.-estől a 2 mm.-es dróterősségig.

Sodronyerősség: 1 1.2 1.4 1.6 1.8 2 2.2 2.5 2.8 mm.

Ár □-méterenként: 52 62 82 96 106 118 138 158 178 fill.

Körülbelül 1½x5 centiméter (hosszukas) lyukbősséggel:

Készletben: 1 és 1.50 m. magasságban, 1 mm. dróterősségben, ára négyzetméterenként 90 fillér, 1.4 mm. dróterősségben, ára négyzetméterenként 122 fill.

Körülbelül 5-10 centiméter (hosszukas) lyukbősséggel:

Készletben: 1 és 1.50 méter magasságban:

Sodronyerősség: 2 2.2 2.5 2.8 mm.

Ár □-méterenként: 66 80 96 112 fill.

Csomagolásért, földadásért és kezelési költségért négyzetméterenként 1 fillér, de egy küldeménynél legalább 50 fillért számítok. A horganyzott fűkassodrony ára (6 cm. tüsketávval) méterenként 6 fillér, melynek alkalmazásával a kerítés tetszészerint megmagasítható.

Számos elismeréssel áll rendelkezésre!

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Somogy megyében, nagyobb község és vasútállomás mellett 167 hold, ehhez közel 123 magyar hold jóminőségű

homokos birtok,

urilak, gazdasági épületek, összes termés és felszereléssel, kedvező ár és fizetési feltételek mellett eladó. Cím a kiadóhivatalban 5688

A megyesi (Tolna megye) bérgazdaságban eladásra kerül 120 darab fajtisza bonyhádi és részben importált szimmentáli

nagytejelő tenyésztésén.

Bővebb felvilágosítás nyerhető s a tehének bármikor megtekinthetők a Megyesi bérgazdaságban, u. p. Tamási, Tolna megye.

nyelvpapírokat és borítékokat

bármilyen alakban, tetszés szerinti szöveggel (czimnyomásal) izléses kivitelben készít a „PATRIA“ irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság. Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

Haszonbérletek

Néhai gróf Pálffy János hagyatékához tartozó, Pozsony vármegye területén fekvő következő mezőgazdaságok lesznek 1914. évi október illetve november hó 1-vel kihasznóbérelve és pedig:

I. Az Erzsébetkőpalmi mezőgazdaság körülbelül **280, esetleg 311 magyar hold**; vasúti állomás Ciffer és Báhom a vágvölgyi vasútvonalon.

II. Aisószelli mezőgazdaság, körülbelül **510 magyar hold**; vasúti állomás Galánta, Pozsony—Budapest-i vonal.

III. Bodóházi mezőgazdaság, körülbelül **710 magyar hold**; vasúti állomás Szenc, Pozsony—Budapest-i vonal.

IV. Alsónyárasdi mezőgazdaság, körülbelül **833 esetleg 1048 magyar hold**; vasúti állomás Felistál—Alsónyárasd, Pozsony—Komárom-i vonal.

V. Jánostelki mezőgazdaság körülbelül **1524 magyar hold**; vasúti állomás Felistál—Alsónyárasd, Pozsony—Komárom-i vonal.

VI. Béltel mezőgazdaság körülbelül **1575 magyar hold**; vasúti állomás Felistál—Alsónyárasd, Pozsony—Komáromi vonal.

VII. Felistáli mezőgazdaság körülbelül **388 magyar hold**; vasúti állomás Felistál—Alsónyárasd, Pozsony—Komárom-i vonal.

VIII. Kürth-Ujmajor puszta Göbölmező majossal körülbelül **1084 magyar hold**; vasúti állomás Albár, Pozsony—Komárom-i vonal.

IX. Sösszigeti majorsági gazdaság körülbelül **928 magyar hold**; vasúti állomás Albár, Pozsony—Komárom-i vonal.

A zárt ajánlatok a megfelelő vadummal 1914. évi május hó 20-nak déli 12 órájáig nyújtandók be a hasznóbérelendő központi főpénztáránál (Pozsony, Szilágyi-Dezső-utca 21.)

Az ajánlati módokat, valamint a hasznóbérelési feltételek Néhai gróf Pálffy János központi irodájában (Pozsony, Szilágyi Dezső-utca 21.) fekszenek elő s ugyanazok betekintheők s kívánatra az érdeklődőknek megküldetnek.

Pozsony, 1914. évi március havában.

Néhai gróf Pálffy János
központi irodája.

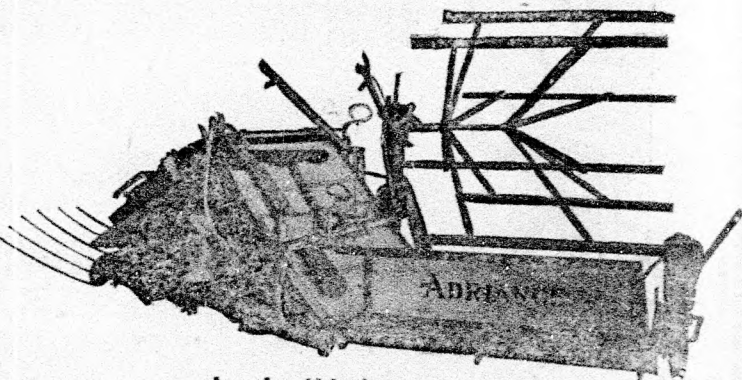
5568

Kartellen kívül!

Kartellen kívül!

ARATÓGÉPEK,

fűkaszalók, szénagerebiyék, tárcsásboronák, kapálóekék, tengeri négyzetültetők, tárcsásvetőgépek, istállótrágyaszórókocsik, valamint a világ-hírű „MOLINE“ ekéket

legolcsóbb árban szállít: 5506

Moline Plow Company-Adriance, PLATT & Co.

Magyarországi elindási iroda:

Igazgató: BRAUN ÁRMIN, NAGYBECSKEREK.

1914. augusztus 1-től: BUDAPEST, II., Zárda-utca 34. sz.,

valamint a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM.

A világ legegyszerűbb és legjobb gépei!

Pellegrino-rendszerű gabonaszárító telepeket

mindennemű gabona, kukorica, hüvelyes vetemények, magvak, gubacs és selyemgubók szárítására

épit Magyarország, Ausztria, Horvát- és Szlavonország részére egyedül csakis az

ELSŐ HORVÁT GÉPGYÁR ÉS VASÖNTÖDE R.-T., ZÁGRÁB.

Már épített és épülőfélben lévő telepek:

Frigyes főherceg-féle főherceglaki uradalom igazgatósága részére;

Frigyes főherceg-féle frigyesföldi uradalom-igazgatósága részére;

gróf Normann-Ehrenfels Gusztáv bizováci uradalom igazgatósága részére;

bánkuti főhercegi uradalom felügyelősége részére;

báró Gutmann orahovici uradalom igazgatósága részére;

báró Pfeiffer Kálmán gladnosi uradalma részére; Kettenbach András ur, ujbánovci (Szerém megye) nagybérlo részére;

Sorger Sándor ur, a Draskovits gróf noskovci uradalom főbérloje részére;

Simunovics György ur, gomboselőszigeti nagybirtokos részére;

Szerb Földmivelők Egyesülete m. sz. részére Mitrovicán.

Saját vas- és ércöntöde.

Malomépités.

Silos-telepek.

Vasszerkezetek és hidépités.

Motorok és turbinák.

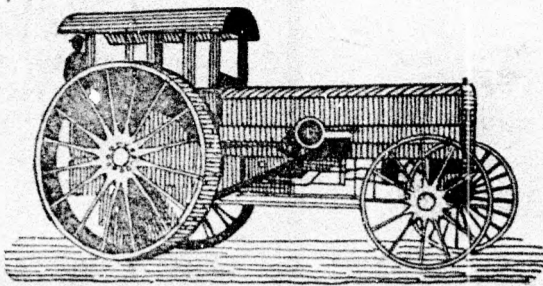
8385

The Pioneer-Traktor

Galánta-Pestszentlőrinc-i versenyen fölszántott

üzemzavar nélkül

5 ha-t (II hold) 6 óra 17 perc alatt 8-barázdás ekével, 21 cm. mélyen, 130 kg. nehéz benzinnel. . . . 1913 december 5-iki O. M. G. E. gazdagylése idején szántott 12 ekével 25 cm. mélyen.

The Pioneer Traktor vezérképviselője: **BILLEGE JÁNOS** okleveles gépészmérnök mezőgazdasági műszaki iroda: Budapest, I., Lágymányosi-u. 17.

A fékpróbán — teljes terhelés mellett — teli pohár viz volt a

PIONEER

traktoron, melyből a bizottság konstatálása szerint nem locsant ki semmi.

Tehát nem rázkódik, nem kopik. **Mindenütt burkolva.**

Onműködő vezetése van, tehát az első eke is annyit fog, mint az utolsó, a vezető gondosabb lehet.

Többszörösen kitüntetett tenyészetemből erős csontozatu, szőke szőrű, átvészelt mangalica

tenyészkánok eladókn.

Grósz Zsigmond, Hosszuhát, Bihar megye. 5510

Allatgyógyászati tudományok.

Miközben kell az állatokat közelebb tenni, hogy érjünk azokat a betegségtől, hogy kapjunk több és jobb tejet, hogy gyógyítsuk őket jobban, hogy érjük el, hogy a tyúk többet tegyen stb.

Könyvem megismerhető

Minden gazda, aki ezt tudni akarja, kérje a

Dr. T. PARASZKOVICH főorvosi kamaracsalád

Allatgyógyászati házikönyvét

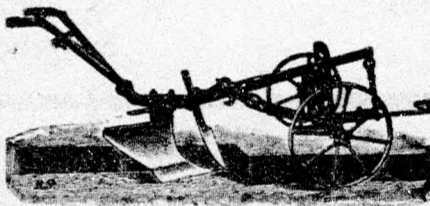
teljesen ingyen

Magyarországi vezérképviselődnél 1913

SZIGETI SÁMUEL, Budapest. VII., István-ut 67.

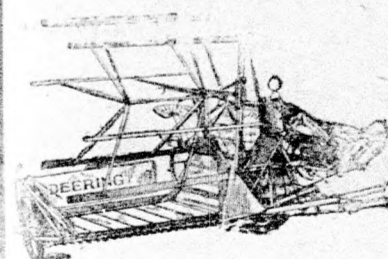
Sack Rudolf

valódi egytetemes és többvasu acélekéi, kapáló- és töltőgépekéi, motorhoz való többvasu ekéi, vetőgépei, boronái, szőlőművelési eszközei stb.

Sack-féle eke.

DEERING-féle

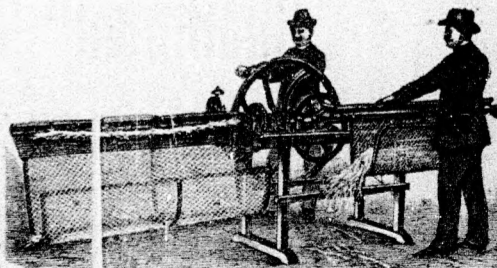

Deering-féle kaszálógép.

amerikai kévekötoratógépek, marokrakó- aratógépek, fűkaszalógépek, szénagyűjtők, tárcsásboronák, darálógépek és benzínmotorok. Amerikai fogatos és kézikapálók és töltőgépek, APOLLÓ meszelő- és permetezőgépek, tengerimiveléshez felette bevált

WEEDER amerikai gyomirtógépek,

valódi WESTFALIA műtrágyaszórógépek, elsőrendű takarmánykészítógépek, különösen bevált szalmakötélfonógépek elsőrendű minőségű és nagy választékban kaphatók:

Szalmakötélfonógép.

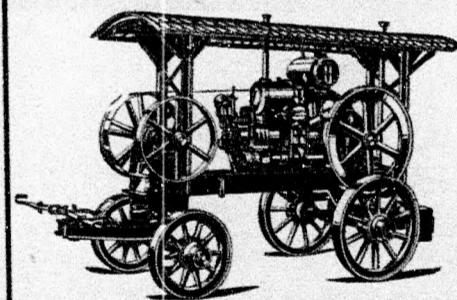
PROPPIER SAMU

mezőgazdasági gépraktárában

Budapest, V., Váci-körut 52.

LANGEN és WOLF

motorgyárosok Budapest, VI., Váci-körut 59.

Szállítják a világhírű eredeti

„OTTÓ“

motorokat,

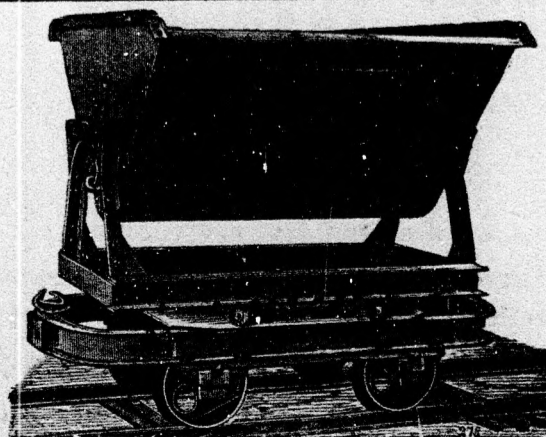
benzin-lokomobilokat.

Kitűnő referenciák!

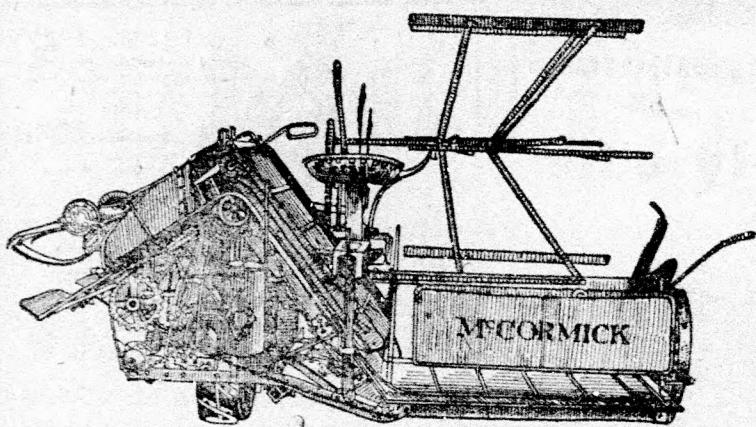
ROESSEMANN és KÜHNEMANN

Budapest, VI. kerület, Váci-ut 113-115. sz. Keskenyvágyányu vasutak gyára.

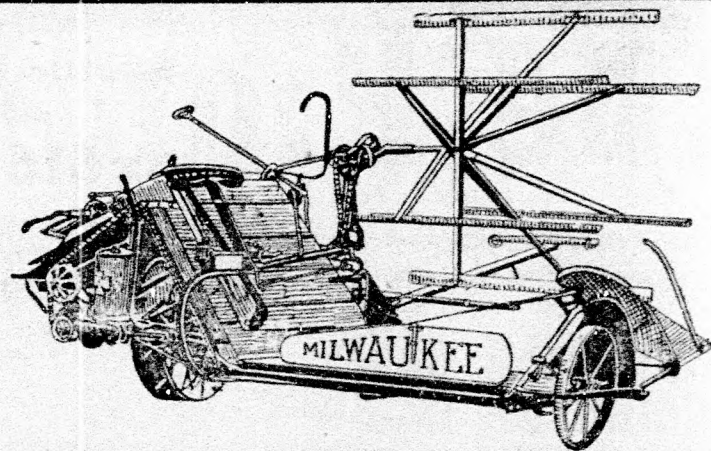
JÉGÉPÉK

HÜTŐBERENDEZÉSEK

„McCormick“ kéveköötő az **„aratógépek királya“** nemesak Magyarország, de az egész világ legelterjedtebb gépe. Erős szerkezetéről, **könnyű vontatásáról**, valamint tartóságáról gazdaközönségünk már rég meggyőződött, mivel ezek hazánk minden nagyobb gazdaságában már évek óta működésben vannak.

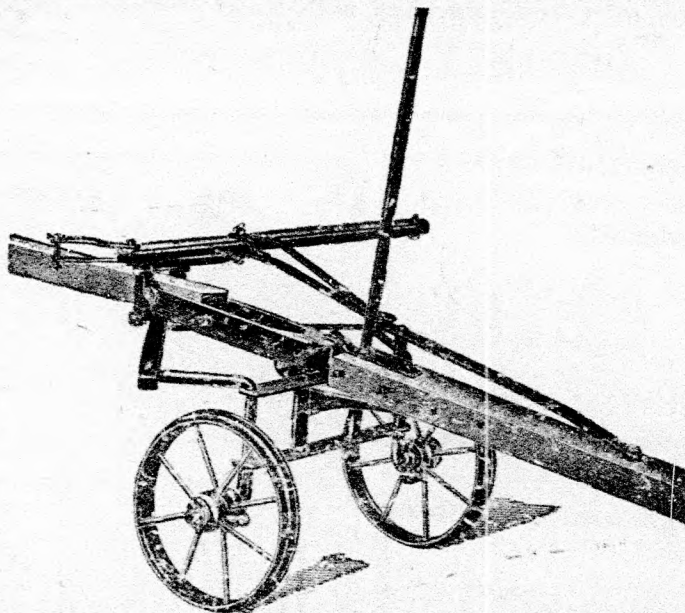
„MILWAUKEE“ kéveköötő

egyszerű szerkezete és könnyű vontatása következtében rövid idő alatt Magyarországon is megkedveltett. A legmostohább körülmények között, hosszú és összekuszált gabonában is könnyűséggel dolgozik.

Mind a négyfajta aratógéphez ezen kiváló legújabb kétkerekű

autó-rudhordókészülék

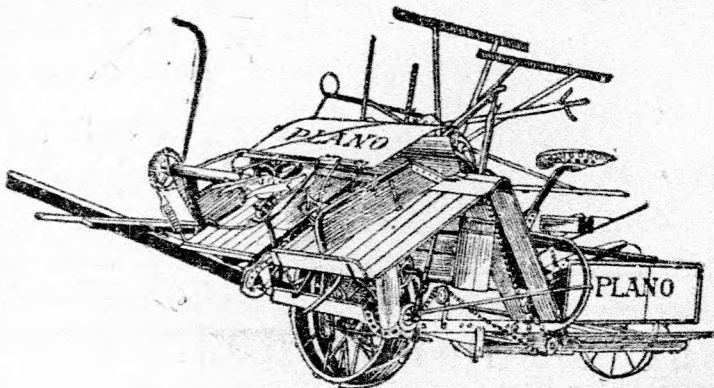
szállítjuk, mely a mozgórudra van erősítve és a lovakkal egyidőben a vonóirányban automatikusan fordul. A gép maga

csak azután követi ezen irányt, úgy hogy az

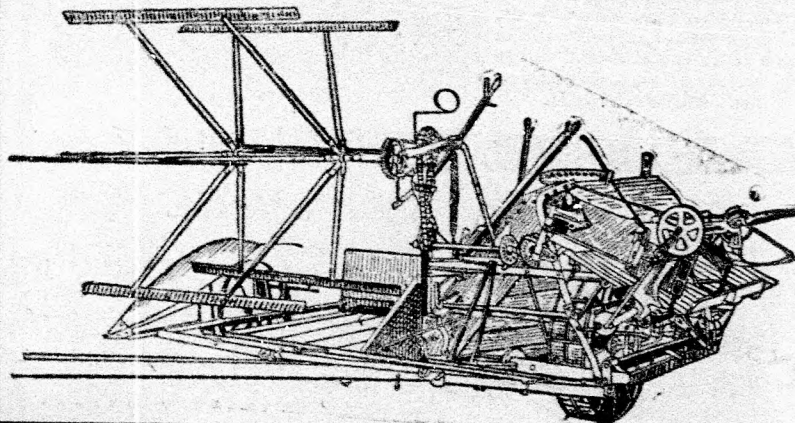
autó-rudhordókészülék

használatánál óriási előnyünk van a forduláznál más szerkezetű rudhordókkal szemben. Ovakodjunk utánzatoktól és igyekezzünk az eredeti autó-rudhordót beszerezni.

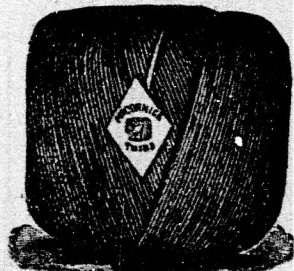
„Plano“ kéveköötők

a legkiválóbb anyagból készülnek és úgy vannak szerkesztve, hogy a hosszú és rövid gabonát egyformán jól lerakják. Könnyű kezelésük és szilárd szerkezetük a legelső gépek közé emelik. :: :: :: ::

„Champion“ kéveköötők

az egész világon be vannak vezetve. Hengeres és golyóscsapágyaik kiválóak. Elevátorjaik a gabona minőségéhez alkalmazkodnak, úgy hogy a leg-hosszabb és legösszekuszáltabb gabonát akadálytalanul a kötszerkezethez továbbítják. :: :: :: ::

Elsőrendű amerikai zsinór Standard és Sinal.

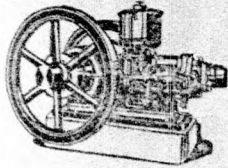
Kérjen katalógust és ajánlatot kéveköötőkre, fűkaszálókra, szénagyűjtőkre és szénaforgatókra a **Magyarországi Nemzetközi Aratógép Társaság** cégtől Budapest, **International Harvester Corporation of Hungary** V., Váci-ut 98. sz.

Földbirtokosok figyelmébe!

a legmegbízhatóbb és legjobban bevált leghíresebb szabadalmazott

„SVÉDIA” nyersolajmotorok

takarmánycamrákba, kastélyvilágítás

és mindennemű gazdasági célokra az egyedüli biztos üzemű gépek

Feltétlenül megbízható olcsó üzem!

FŐBB ELŐNYEI:

Nincs: fűzglyó, koromképződés, piszkolódás, pénzügyi ellenőrzés és üzemzavar.

LEGUTÓBBI SZÁLLÍTÁSOK:

Gróf Zichy Tivadar ur ... B.-Diószeg
Fejérváry Géza es. k. kam. ur ... Nagykeszi
Bárá Marschal Gyula ur ... Bereczel
Bárá Prónay László ur ... Bereczel
Bárá Hammerstein k. ur ... Sárpuszta

Arjagyzék, költségvétés és mindennemű stb. stb. felvitágoztatással díjtalanul szolgál

LANDNER ÖDÖN MOTORELEPE, BUDAPEST, V., HONVÉD-UTCA 38. SZÁM. (Lipót-körut sarkánál)

Intéző

34 éves végzett kaadner (tartalékos tiszt) kath., nős, képzett gazdatiszt, több évi gyakorlattal a gazdaság minden ágában jártas, ugy nagyobb uradalmakban, mint cukorgyári gazdaságokban a legjobb eredménnyel működött, elsőrendű bizonyítványaira és ajánlataira támaszkodva állást keres. Beszél németül, csehül, tótul és egy keveset magyarul. Esetleg kauciót is tehet. Szíves megkeresés „W. O. 6883” jel alatt Rudolf Mosse Wien, I. Seilerstätte 2. kór.

ÉLŐSÉTÉS BUSHATÓ MARHÁLLÓ

ÁLLAMTÖLÉS az elsőrendű kitüntetés.

ÉLŐSÉGI ÉLŐSÉGI MANDIATÖLÉS KISJÁRÓBAN ÉLŐSÉGI

PEF

PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK

színezéshez teljesen készen vakolatra fára és vasra

Érte utólag 1000 sz. a

LUTZ EDE ÉS TÁRSA

FESTÉNGYÁRÁK BUDAPEST, VII. ÖRNÁBY-UTCA 4.

Minden gazda tudja, hogy a legjobb

motor-cséplőket,

vetőgépeket

és mindennemű gazdasági felszereléseket

malomberendezéseket

legelősebben, teljes jóállással, részletfizetésre

KOVACS és ZAKARIÁS cégnél,

Budapest, VIII., Köztemető-ut 23. sz.

szerezheti be.

Kérjen díjtalan arjagyzéket és költségvétésünket.

Szőlő- és gyümölcs-

betegségek, nemkülönben

szőlőmoly ellen

ajánlom

mészkenyelének

alkalmazását, mely

nikotin vagy nikotinszulfát

keverék permetezéssel lesz használva és lényeges munkamegtakarítás elérve.

Rézkenpor és rézszódapor

szavatolt réztartalommal.

Árajánlattal készséggel szolgálók.

Bármily más szőlő, gyümölcs, vagy állati károk ellen való védekezésre megfelelő szakszerű utbaigazítással mindenkor a legnagyobb készséggel szolgálók.

MEZŐGAZDASÁGI VEGYI LABORATORIUM
DETSINYI FRIGYES
Budapest, V., Váci-körut 6. sz.

Az igazi fegyver

a gyümölcsfák és szőlővesszők minden ellensége ellen az utjonnan konstruált törv. védett, díjjutalmazott

szőlő (peronospora) fecskendő

(Jessernigg rendszer) a duplán működő „Exakt” szénkéngező, legfinomabb szagú, nimes javítás, 3 évi jóállás.

Olcsó-Praktikus-Erőmegetakarító. Kérjen ingyen prospektust az összes fecskendő újdonságokról. Több száz elismerő levél. — Több mint 30.000 forgalomban.

JESSERNIGG JÓZSEF, Stockerau 8, bei Wien.
Ismételendők kerestetnek.

WOHANKA FELE HONIGARTMANYI

NYERSOLAJ MOTOROK ÉS LOKOMOBILOK

ÜZEMKÖLTSEGEK

NAGYSÁG SZERINT 1 1/2-2 filler

ORÁNKENT LOERONKENT NINC S ROBBANÓ TŰZ VESZELY MINDEN PENZÜGYI ELLENORZES ENGEDELJ NELKUL

WOHANKA ÉS TÁRS BUDAPEST

V. ÁCS-KÖRUT 76.

Tíz darab hosszú ökörszekeret

használtat, de teljesen jókarban levőt keres megvételre azonnalra

Tápi bérgazdaság, Győrasszonyfa.

Malomberendezéseket

Legmodernebb Kivitelben gyárt:

Magyar Általános Gépgyár Rt.

VII. VACSI UTCA 11.

ÁR JEGYZÉKET INGYEN KÜLDJÜNK!

Finom és goromba

buzakorpa, valamint rozskorpa, takarmányliszt, malomkonkoly, malombükköny, bükkönydara, buzaocsu

egész évi kötésre is, frankó bármely állomásra, jutányosan kapható.

Mandl Zsigmond, Makó.

„Fix-Fix”

a jutalomdíjazott meszelő fertőtlenítő-gép legújabb kivitelében fontos szerkezeti javítással lett ellátva. Érzékeny részei újszerű erős alkatrészekkel lettek pótolva, úgy hogy az

1914. modell

csakugyan egy elpusztíthatatlan univerzális készülék, mely nemcsak a legrövidebb idő alatt kifizeti magát, hanem éveken keresztül számottevő megtakarítás érhető el általa munkabér és anyagban.

Kérje a 177. számú árlapot.

Krása Rudolf

Wien, VII., Kirchengasse Nr. 29.

A szabadalmazott Dr. Gaspary

TETŐCSERÉPGYÁRTÓGÉPEKSEL

sok száz üzem dolgozik, ugyszintén Dr. GASPARY-féle betonürtőmb-gyártógépekkel, cementfalitégla gyártógépekkel, padlólap-sajtolókkal, alagsó-gyártógépekkel, formákkal csöveknek, lépcsőknek, cölöpöknek stb.

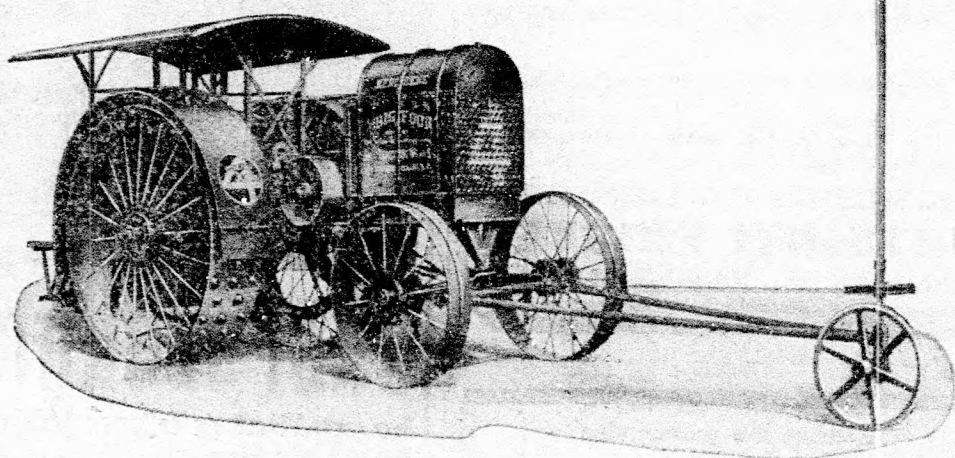
Dr. GASPARY & Co. gépgyára, Marhranstädt, Leipzig mellett.

Bemutató terület kb. 50 géppel üzemben. Kérjük gyárunkat meglátogatni!

262. sz. broszúra ingyen.

A „BIG FOUR” tractor

a legkiválóbb és legelterjedtebb benzin szántógép.

A legtökéletesebben végez mindennemű gazdasági munkát, mint:

**szántást,
aratást,
cséplést,
vontatást
stb.**

Az egyedüli háromsebességű szántógép.

A „Big Four” tractor a legszolidabb anyagból készült. Transzmisszió fogaskerékmuve kromnikkelacél; az összes transzmisszió fogaskerekek marottak, edzettek és a transzmissziócsapágyak görgöhengeresek és golyósak.

A „Big Four” tractor magyarországi nagy sikerét és az iránta tanusított, a gazdakörökben megnyilvánuló bizalmat különös erős szerkezetének, munkaképességének, ideális munkaminőségének és csekély fentartási költségeinek köszönheti.

Alkatrészkopása a legminimálisabb.

Több mint 50 „Big Four” tractor szántókészletünk van elhelyezve. Bizonyítványok számos előkelő magángazdaságtól, továbbá állami uradalomtól. Érdeklődőknek szívesen vagyunk hajlandók gépünket üzemben bemutatni. Felkérjük a t. érdeklődőket, hogy szükséglet esetén bizalommal forduljanak hozzánk és hajlandók vagyunk szakközvegeinket kiküldeni, anélkül, hogy ezen kiküldetés bárminemű költséggel vagy vételkötelezettséggel járna :: :: :: ::

Képes árjegyzéket és műszaki leirással szívesen szolgálunk:

KÖZPONTI KERESKEDELMI ÉS IPARBANK R.-T.
Budapest, V. kerület, Váci-körut 26. szám.

Ela

TÖKI

A szürke in és vörös kinaiból származó bőtermő és kitartó. Magja nap 4. — koronát Tarnai Ber Apostag, P

Aki tojással igazán

tarho

óhajt beszed forduljon a

„HÁZTAN

fogyasztási szöv

BUDAPEST

Boráros-

A tarhonya ára különként K

1 kilogrammos kákban K

Gyors, pontos oles

Világhírű szabadalom 18 államban.

Stádel-T

FÖLDMÉRŐ-

kapható

Stádel gépgyárba

Ifj. As

magánm

Budapest,

Elvállal meglévő SZE mindennemű

Eladás

TÖKMAG.

A szürke indiai mamuth és vörös kínai keresztelésből származó tökmag, igen kemény és kütűnően eltartós. Magja nálam különként 2. — koronáért kapható. Tarnai Bertalan földb. Ápostag, Pest m. 1345

Aki lojással készített, igazán jó

tarhonyát

ohajt beszerezni, az forduljon a

„HÁZTARTÁS“

fogasztási szövetéhez,

BUDAPEST, IX., Boráros-tér 6.

A tarhonya ára kimérve, különként K —.86
1 kilogrammos zsákokban K —.90

Gyors, pontos olesó földmérés

Stádel-Torkos FÖLDMÉRŐ-TALIGA kapható 7200 Stádel gépgyárban, Győrött

Hj. Asbóth Oszkár

magánmérnök műszaki irodája Budapest, V., Katona-József-utca 28. Telefon 104-51.

szeszgyárak körül vagy azok létesítésénél mindenféle szakértői megbízatást.

Veszek

szénát és szalmát

minden mennyiségben, szállítom préselve és fuvarmentesen minden vasúti állomásra Bőhm Arnold takarmánygyártó Budapest, VII. ker., Vörösmarty-u. 20. Telefon 141-50.

Birtok eladása miatt eladó egy kitűnő állapotban levő kézgéprendszerű gőzeke.

Olesó Ac. kedvező feltételek. Megkeresés „Prima vétel” jel alatt a kiadóhivatalba kérem. 1570

PATKÁNYOK és EGEREK

biztos halála érhető el egy bevált szer alkalmazása által. 1 kiló K 2-10, 2 kiló K 3-40, 5 kiló K 7-20, 10 kiló K 12-—. Israel Einständig Sokolowska b/Ozydew, Galizien, No. 18. 5686

Patkányok, Egerek,

mezei egerek, hirt s/gók, vakondok, frgák stb. néhány óra alatt jótállással kipusztíthatók

méreg nélküli „Vulkán kockák“

Által. Kapható 2, 5 és 10 koronás eredeti dobozokban, használati utasítással.

REINER GÉZA, Budapest, VI., Csengery-utca 84. sz. Telefon 86-80. Ugyanott patkányok és egerek kiirtása jótállással vállalatik.

Gyakorlati buzamemesítés

(írta: Székács Elemér) című művel minden modern gazdának meg kell ismerkednie. 2 kor. 70 fill. előzetes bektűdése mellett bérmentve küldi a „Patria” r.-t. könyvkereskedés, Budapest, IX., Köztelek.

Temes megyében 647 kat. hold, szép kastélyval, vasutállomás, városához közel; 450 kat. hold, Budapesthez közel, kastély, óspark, szeszgyár, vasutállomás; 552 magyar hold, Moson megyében, cukoripartermő föld, vasutállomás; 313 magyar hold, Tolnában, fővonal, kastély, óspark; Torontálban 225 és 1200 hold prima föld. Bérletek: Moson megyében 1100 magyar hold cukoripartermő föld, Bészhez közel, 245 m. hold V asban 1075 m. hold Budapest mellett, 4000 m. hold Zalában, kastélyokkal kiadók. KENESSEY és HETVEY, Bank-, Jelzálog- és Ingatlanforgalmi Intézet (bejegyzett cég) BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 50. SZÁM. Telefon: József 12-77. Törlesztéses jelzálogkölcsoñt birtokra az érték 55%-áig folyósíttatunk

Birtokeladás:

Vétel

Nagy vagy középbirtokot venni bárhol életjáradékra; felszerelést készpénzzel megváltatni, esetleg egy nagy birtoknál lényeges összeget átvételkor le is fizetni. Reflektánsokat kérem „Nyugodt élet” címen kiadóhivatalba fordulni. 2088

Tej kerestetik azonnali szállításra gazdaságokból. Irásbeli ajánlatok. Budapest, VIII., Kőrös-u. 6. földszint 4. kéretnék. 2094

Veszek bármily mennyiségű tejet azonnal a későbbi leköszere legmagasabb áron. Ajánlatot „Caution” jellegre kérek Blockner hirdetőjébe. 2096

Burgonyát, úgy válogatott, állapotban, bármily mennyiségben és mennyiségben veszek. Schönvald Lipót, Budapest, IX. ker., Bakács-tér 9. szám. Telefon: József 33-49. 2051

Bérlet

Bérlet. Tejér megyében, vasutállomás mellett, 828 magyar hold prima talaju bérlet átadó f. évi október 1-re. Cím megküldhető a kiadóhivatalban. Ügynökök kizárva. 1953

Keresek Dunántul 500-800 holdas bérletet vagy 400 holdig megvételre buzatermő fekete talajjal, ószi átvételre. Ajánlatokat részletes leírással és ármezjelöléssel csak tulajdonosoktól kérek. Közvetítők kizárva. Leveleket a kiadóhivatal továbbítja. 1900

Budapesthez 1 órányira keresek 1000-1500 holdas bérletet októberi átvételre. Ajánlatokat „Budapest” jellegre Blockner hirdetőjébe. 2087

Keresek lehetőleg Borsod, Gömör, Nógrád, Bars megyékben egy oly kisbérletet ószi átvételre, hol legalább 120-140 kat. hold szántó és hozzá megfelelő rét és legelő van, 3-4 szobás bérleti lakal, lehetőleg vasutól nem messze. Cím a kiadóhivatalban. 2063

NEUMERKEL FRIGYES

magánmérnöki irodája kerámiai gyárberendezésekre

Budapest, II. ker., Margit-körut 7. sz.

Telefon: 133-01.

Asbest-palaberendezések :: Teljes téglagyári berendezések :: Agyag- és kőáruberendezések :: Cement-árugépek :: Köcsiszológépek :: Közuzóberendezések :: Agyagelőkészítógépek :: Ásványmalmok :: Ipari gázberendezések :: Szállítóberendezések :: Mész- és téglaegetőkemencék :: Padlólap-présberendezések :: Pneumatikus forgácsszállítótelepek :: Kutberendezések :: Hengercsiszológépek :: Szivattyuberendezések :: Speciális szájnnyilások minden téglafarmához :: Prospektus, költségvetés, látogatás díjmentes :: :: :: :: 5412

TÖBB SZÁZ, EGYENKÉNT 100-20.000 KAT. HOLD TERÜLETŰ, KITŰNŐ MINŐSÉGŰ ÉS JUTÁNYOS ÁRU

ELADÓ ÉS BÉRBEADÓ ERDÉLYI FÖLDBIRTOKOT

mezőgazdasági, gazd. ipari, erdőszemi és vadászati célokra ajánl az

ERDÉLYI GAZDA TÁRSASÁG

(tiszán gazdákból alakult bej. cégű vállalat) 5541 KOLOZSVÁRTT, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.

„Lucullus“ sertéstakarmány

alkalmi: marhavér és buzatakarmanly-lex. Elsőrendű hús- és csontkősző-takarmány, proteintartalma 20-22%. Rendkívül nagy hús-, csont- és szarvcső hatása folytán a mellette etetett többi takarmány sokkal gazdaságosabban érvényesül. Számos bel- és külföldi nagy tenyésztőknél és nagy hizlalóknál jó sikerrel kipróbálva. Kimerítő felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgálunk a

budapesti FATTINGER ÉS TÁRSA R.-T. takarmánygyár vezérképviselői:

Lemberger, Schön és Szász

Bauer B. Gyula

sertéshizlalók, Baja.

sertésbizományos, Budapest, VIII., Széchenyi-u. 16.

Az OMGE. könyvkiadóvállalata kiadásában megjelent a

Magyarországi Gazdaczimtár.

Szerkesztette: szilvabessenyői Rubinek Gyula, az OMGE. igazgatója.

Ezen 1060 lapra terjedő nagy 4° alakú czimtár a nagyméltósága m. kir. pénzügyminiszter ur rendelkezése a pénzügyigazgatóságok által beszoigáftatott hiteles adatok alapján az összes magyar, horvát- és szlavonországi 100 holdon felelő birtokok és bérlek nevét, lakhelyét, utolsó postáját, birtokok nagyságát és a terület művelési megosztását, valamint a katasteri jövedelmi kimutatást stb. tartalmazza. Azonkívül minden megyénél monografikus alakban arról is tájékoztat, hogy az egyes különleges mezőgazdasági termelési ágakkal nagyobb mértékben mely gazdaságok foglalkoznak.

Részletes prospektussal és mintávevvel készséggel szolgálunk.

Ára hékötve 80 korona.

Megrendelhető a „Patria” r. t. gazd. szaknyvkeres., Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

NYERSOLAJ MOTOR
LOKOMOBIL
3-70 lóerőig.
Teljes cséplőkészletek.

TELEFONSZÁM: 71-01.
Származása:
„Climax” Budapest
Legolcsóbb, legbiztosabb
üzemű. Versenyképes
árak. Elsőrangú minőség.
Több 100 uradalmi refe-
rencia.

BACHRICH ÉS TÁRSA
BETÉTI TÁRSASÁG
mórtorgyári fióktelep
BUDAPEST
VI., Váci-körut 59/3.

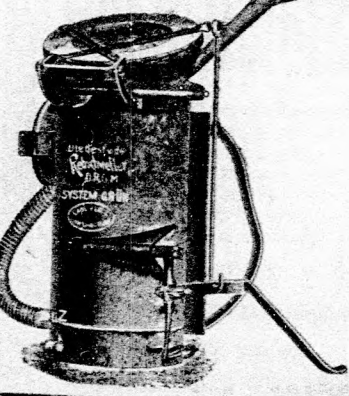
GŐZEKESZÁNTÁSHOZ az egész kontinensen legjobban bevált
különö minőségű sodronyköteleit ajánlja:
MAGYAR ACÉLSODRONY DRÓTMŰVEK ÉS KÖTÉLGYÁR
DEICHSEL, A. MISKOLC. *Kitüntetések, elismerő-levelek*
Tessék ajánlatot kérni

Esső és Társai okl. mérnökök
Esső Andor és dr. Pattantyus Géza gépészmérnökök, Marschalkó Béla műépítész
(Telefon: József 28-85.) **műszaki vállalata** (Budapest, VII., József-körut 14.)
Gazdasági építkezések és berende-
zések. „Horváth-Esső” önitatók.
Elektromos erőátviteli és
világítási berendezések.
„M. C.” német benzín-
motoros eke szilárd, könnyű
traktossal.
Svéd nyersolajmotorok.
„Max” dán fejőgépek
a legököltebb gépek.
„Baltic” kombinált gőz-
turbinás tej-
gazdasági berendezés.

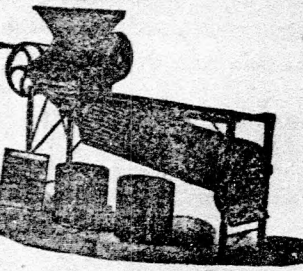
Bérlevél a legújabb csőd-törvény kivonatával, az átadandó leltári
tárgyak benyomásával, darabonként 3 fillérért
szerezhető be a „Patria” nyomda részvénytársaság-
nál, Budapest, IX. kerület, Ullői-ut 25. szám. (Köztelek.)

Eredeti Diedesfeldi háton hordozható kénporfúvó a legjobb

Erős munkabíró szerkezettel, csuklóban járó bőrfujtatóval, könnyen széjjel-
szedhető dörzsölő szerkezettel, mely darabossá vált, összeállt anyagot
megfelelő szítán átszorít. Szabályozható kifúvóval ára 6 kg.-os porbe-
fogóképesseggel K 36.—, 10 kg.-os porbefogó képességgel K 40.—

Árjegyzéket készséggel bérmentve küld:
Főh. udv. száll. cég **GEITTNER ÉS RAUSCH** Alapítottott 1865. évben
Budapest, VI., Andrásy-ut 18 Kt. (Saját ház.)
Permetezők, gyorsmeszelők, kénporfúvók, virágfecskendők stb. stb. Kertészeti eszközök, fű-
kaszalók, pázsithengerek, galyfűrészek, kerti butorok nagy választékban.

STAHEL ÉS LENNER

TRIEUR- ÉS LEMEZ-LYUKASZTÓGYÁR
BUDAPEST, VI., ANGYAL-
FÖLD, ORSZÁGBIRÓ-U. 44/45.

AJÁNLJUK: Trieurjeinket, marott
vagy sajtolt hengerlemezekkel,
minden gabona tisztítására.
5 kg. nyerstermény beküldése
mellett különleges trieurt
készítünk.

Tőrekrosták és mindenféle gőz-
cséplőgépsziták, zink-, vas-
vagy acéllemezből. Trieur-javi-
tások mindenkor azonnal és
legolcsóbb árak mellett eszkö-
zöttenek.

ZSÁK minden célra: lenből és kenderből szöve; sávoly szö-
vésű (drill) kenderzsákok, dupla szálú lenzsákok
legjutányosabb gyári arban kaphatók a
HAZAI LEN- ÉS KENDERSZÖVŐ GYÁRBAN
BUDAPEST, VII. KER., GIZELLA-UT 55. SZAM. 5450

150 ezer szarvasmarha
 éveséri a CHVOJKA-féle önműködő itatókat
 tehenészetnél s hizlalásnál.
 Prospektust s költségelérányzatot ingyen küld:
CHVOJKA F. cég, PŘELOUC 101. Csehszlovákia.
 önműködő itatóberendezések gyára.

Állatok

Igen szép, válogatott vöröstarka szimmentáli jellegű 1-2-3 éves
növendék ökor és üszőborjakat,
 ugyszintén legprimább lekötni való és
jármosökreit
 legjutányosabb áron ajánlanak
KLEIN TESTVÉREK
 kereskedők ZELLDÖMÜLK.
 Megrendelések egyesség szerint bármikor is elfogadhatók. 2908

Vöröstarka tinó és üsző
 teljes prima, 1-2, esetleg 3 éves nálam minden mennyiségben kapható első áron. Kétszázúgyazintén jármos és beállítású ökorok szállítására vállalom.
Kitűnő friss fejőstehenek
 Heges jelentés után nálam mindenkor megtekinthetőek közzeltesztesség nélkül. Vevő tetszése szerint választhat. 4785
Henrik Ignác fia
 Rákosszentmihály, Vas m.

szamosjenői birtokomon és két éves fehér
erdélyi nőborjú
 eladó
 költői és választásai állomástól 4 km.
 Burgya János,
 Rákosszentmihály, u. p. Nagy-

Elsőrendű fajjelegű vöröstarka ökor és üszőborjukat
 1-2-3 éves korban, továbbá hizlalásra, vagy járomba való tarka ökoroket, ugyszintén hasas vagy friss fejőse
teheneket
 a legjutányosabb árban egyesség szerint, bármily mennyiség szállítására vállalkozunk. 5493
Weiler Gáspár és Fia
 Cellidőmők.

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket
 hasasokat, borjasokat és tenyészbikákat,
 bármely időben, bármely mennyiségben kuláns áron szállítok
KLINGER MÓR
 tenyész- és hozzáállít-kereskedő Kispeszt. Lakás és istállók Kispeszt, Kölcsey-u. 5. szám.
 Levél- és sürgönyeim ugy amott. Telefon Kispeszt 35. Saját náuban

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket
 hasasokat, borjasokat és tenyészbikákat
 bármely időben, bármely mennyiségben kuláns áron szállítok 5161
FUCHS LAJOS
 tenyész- és hozzáállít-kereskedő Ujpest, István-tér 10.
 Sürgönyeim: Fuchs Lajos. Telefon 130-19.

Vegyesek

A közelgő kampányra egy mezőgazdasági szeszgyárat keres bérbe, esetleg egy nagyobb szeszgyárvezetőt állást is elfogadna egy a szeszgyártás terén ismert szakember, ki a gazdaság kezelésében is teljesen otthonos. Cima kiadóhivataltban. 1955

Mezőgazdasági szeszgyárat bérbe venni óhajtok hosszabb időre. Részletes ajánlatok köretnék Dr. Garai Lajos, Rákosszentmihály, Pest megye címre. 2020

200 holdas vészmentes, egészséges legelő kiadó. Elvállalok 100 drb marhát, esetleg 600 drb birkát nyári legeltetésre. Ladányi Manó, Püspökladány. 1857

Egy szeszgyár moslékja, melyen 80 drb marha hizlalható, 500 hold földdel egyttt kezelésbe adó. Megfelelő óvadékkal rendelkezők megkereséséi "Szeszgyár 2050" jellegű a lap kiadóhivataltába küldendők. 2050

Balatonberényben áru- és kőszelvényben álló villában 3 szoba, konyhával és fürdőszobával a Balatonon, teljesen felszerelt és behatározott lakás a nyári időnyre olcsón kiadó. Bővebbet: Dióssy Tamás, Budapest, X., Malom-utca 40.

Nagyobb birtokot lehet közzeltesztességű, részben erdős is — olcsóvárték Wienben, belváros sztrében fekvő prima bérpalotánáért, melynek tiszta jövedelme — kamattörlesztésen felel — tisztán tizenegyzeker korona. Érték-többlettel maximum kettőszáz ezer koronáig ráfizethetnek. Ajánlatot „Fényes társ” jellegű kiadóhivataltal továbbítja. 2087

Gépészeket
 bármilyen tüzemhez, kik a javítás munkálatokat önállóan végzik, mindkét fél részére teljesen díjtalanul közvetít az **Országos Gépészszövetség**
 Budapest, IX., Ferenc-körút 17. Telefon: József 49-42.

Törött GÉPRÉSZER, kazánrepedések, Korroziók
 hegesztést autogén uton műhelyünkben, vagy helyszínen lecszerelés nélkül, speciálisan hegesztőszakkal szakszerűen végzünk. 7088
Lakos és Székely mérnökök.
 Gyár és vállalat autogén-hegesztő és vágó berendezésekre. Budapest, VI., Béko-tér 3.

Eladás
Benzinmotor 2-3 HP, 3-4 HP, 4 HP motorfűrés, 8 HP lokomobil, használt, de kifogástalan állapotban, helyszínen teljesen felszerelve, jótállással, részletes útmutatóval is eladó: Gépgyár, Budapest, Lóportár-utca 14/a. 5203

Vetőmagvak: Bánkúti kúcsók közepéről morzsaiva, az orosz kukoricakifállítás bronz-éremmel kitüntetve, szákkal mázasaként 24 kor. Köles, piroszemű bötermő, kiváló zöld-takarmányú ad: szákkal 20 kor. Eladás Gellértpusztai gazdaság, u. p. Baracska, Fejér megye. 1331

Kitűnő minőségű vaját szállít letenként vidéki tejüzövekhez. Reflektánsok megkereséseit „R. S.” jelleg alatt továbbítja a kiadóhivatalt. 2019

Nyersolajmotorok minden nagyságban, takarmánykanurába és más gazdasági célokra különösen alkalmasak, olcsón, részlete is kaphatók. Svédia Motortelep, Budapest, V., Honvéd-utca 38. sz. (Lipótkörút sarján.) 2825

4 lóerejű benzin-motor, teljesen új, takarmánykamrába is nagyon alkalmas, nagyon olcsón, alkalmi árban eladó. Ugyancsak egy 8 lóerejű márv. benzin-lokomobil is, kivarivva jótállás mell. Diamant Sándor, Budapest, Vörösmarty-utca 57. 2852

20-25 lóerejű nyersolajmotor, eredeti svédországi, legújabb szerkezettel, vízfűtésű és gyújtógyertyával, bevezetés folytán nagyon olcsón eladó. Ugyancsak egy 15-18 lóerejű nyersolajmotor is. „Svédia” motortelepe, Budapest, Honvéd-utca 38. 2852/a

Szikvizgyár modern berendezésű és 6 köbös ellátásával, évi 3-4000 korona forgalommal, 6000 koronáért eladó. Cím: Postahivatal, Kocs, Komárom m. 1958

Vadászpuskák Toplever, angol látászerkezettel, 48 modern Hamerles, 70 finom Drilling, 15-os és 12-os aj Browning és Winchester távészes Mauser Gerard távészes és Schönmayer Ejector finom Special Krupp, Antier, Antier, special csövű Hamerles. Legújabb golyós és sorozós Winchester, finom Hamerles-Drilling, finom Angol és Király páros garnitúra stb. más, mind ki-próbált előnyű jó fegyverek és pisztolyok olcsóbban mint bárhol, csakis Rádó fegyvereszkizletben, Egyetem-tér 5. A legjobb fegyvertel feltüntetett sporttelősi lapgyon, vétel, csere. Saját modern puskahely. Fegyverjavítások, beállítások, agyazások szakszerűen és jutányosan. 4512

Két benzinmotor és két rangu német gyártmányú, teljesen új, felújított, miniat eladási árú 500-ral olcsóbban eladó. Bővebbet: Kunst Ignác, Budapest, Csurgó-ut 15. 1818

Eladó két birtok Pest megyében: Az egyik Szabad-szálláshoz 6 kilométerre, Kigyó-hátán 85 hold. A másik Kigyóson től dunavetési birtokban 345 hold, vasúttól 5 kilométerre. Mindkettő elsőrendű talaj, biztos termő, tiszta szántó, megfelelő épületekkel. Ugyancsak eladhatók Bővebbet Schwarz Edéné, Szabad-szállás. 1988

Magánjárdó nyersolajmotor, 20-24 lóerejű, legújabb kivitel, hozzávaló csapléval, nagyon olcsón, részlete is, azonnali szállítással eladó. Landler Ödön, Budapest, Honvéd-utca 38. 2852b

Birtok parcellázás végett eladó egy igen jó karban lévő Hofherr és Schrentz-féle 5 lóerejű gőz-gép-csővel és löher-monitorral együtt. Cserifasztallal ellátott tüzembe helyezhető. Hilsmayer Zsigmond, Zalaegerszeg. 2011

Eladó igen finoman kezelt pörkölt és felhagatott száraz szalonna. Tetszés szerint válogatva, nehéz és könnyebb. 1 K 50 fillér métermázásánkénti árban vasutállomáshoz szállítva. Tóth B. György, bentos és juhvédő, Kistelek. 2012

Eladó egy 15 éves, jó karban lévő MÁV 8 lóerős komplett garnitúra, teljes felszereléssel, jutányos árban és kedvező fizetési feltételekkel: Karcag Henriké, Temesvár-Józsefváros, Uri-utca 4. 2015

Eladó 2 drb Hofherr-féle teljes készlet, korvessé használt szalmasajó 2500 koronáért s 1 drb Umrath-féle korvessé használt nagy szalmaszálzó 800 koronáért. Cím: Moesary Dénes, Fegyvernek. 2014

Eladó egy teljesen jókarban lévő Clayton - Shuttleworth 8-as csaplékészlet és 2 drb jó tárcsásborona. Bővebbet Morvay Ödön, Méreymajor, Kápolnásnyék. 2016

Magánjárdó csaplégarnitúra, eredeti Hofherr, Magyar. Államvasutak stb., 4, 6, 8 és 10 lóerősök, gyárilag javított, alig használt állapotban, 4-6 és 8 évi lefektetésre kaphatók Friedrich Testvéreknél, Temesvár. 5687

KOLLARIT-BORLEMEZ KAUCSUK COMPO-SITIDVAL REVONT SZAGTALAN FEDÉLMEZ

Végtelenül tartós!
 Régi zsindeletétek átadására kiválóan alkalmas!
 Gyártja:
Kollár és Társa, Budapest, V., Pozsonyi-ut 2/c.
 Törzsgyár:
Kohn és Fried, Ujpest.
 5340

Kétfajratu komplett malom-berendezés minden szükséges felszerelési tárggyal, alig használt állapotban eladó. Máv. Gépgyár Vezér-ügynökkének Iókjá, Nagyvárád. 1998

Korvessé használt, jó karban gyártmányu nyersolaj-lokomobil, 1000 g. -os Hofherr-csapléval és 3 láb széles Hofherr-löcherkivételzővel olcsón eladó. Gépgyár, Budapest, VI., Váci-ut 141. 2018

Dunántúli városban fekvő, telehenészetre kiválóan alkalmas 200 holdas gazdaság eladó. Cím a kiadóhivataltban „Gazdaság 2018” jel alatt. 2015

Eladó birtok. 325 m. h., csak eladó, 416 és holt felszereléssel. Jézsi és tavaszi vetéssel, tehén-észtel, m. holdanként 600 korona. Bővebb felvilágosítás nyherhető: Keresztény János, Balassagyarmat, Nógrád megye. 2047

Földbirtok, 190 hold, gazdasági épületekkel, kerttel a Körös mellett, bolgár kertészetre alkalmas, holdanként 900 koronáért eladó. Tüdőjones Szilágyi István, Mezővár. 2048

Vetőmagburgonyát, bármely fajtyú, elsőrendű minőségben szállítok 500 kg-tól felé minden mennyiségben. Kivánára árajánlattal szolgálok. Schönwald Lipót, Budapest, Bakács-tér 9. Telefon: József 23-48. 2052

Birtok, 250 magyar hold egy 43 kilométer, közel állomáshoz, 40 hold homoki szőlővel, 185 ezer koronáért kedvező feltételekkel eladó. Bővebbet: Almási Ferenc, Budapest, X., Állomá-u. 11. 2059

RATTO
 phosphor-pasta patkányok
 teljes kipusztításra azvatoság mellett levegekben 1 kor. 2 korona és 4 korona.
DETSINYI FRIGYES
 Budapest, V., Váci-körút 6.

ZISKA JOZSEF
 utódok ROSTÉLY GYÖRGY csatlógyártó.
 Iroda és raktárhelység: Budapest, VI., Eötvös-utca 47. Alapítástól 1872. Telefon 48-12. Alánlja a legjobb kivitelű és legmegbízhatóbb gabona minőségű, tisztes és szakszerű, valamint gazdasági eszköz-, hid- és marhaszerkezet. A budapesti, sumai és győri gabonabiztosok szállítására, ugyancsén esztalisan nagy gősmalom és uradalom szállítója.
 Árjegyzék bérmentve.
 Használt motorok becsorítottak és kaphatók, megbízható állapotban. Javítások elfogadhatók és pozsonban esztalisan. Kiváratra rendelkezésre állók azonnali.

Kerítésnek, esztalisan esztalisan, erdei tenyőfarudak és közzel-falókat igen jutányosan szállít: Mosonyi Artur bérgazdagsága, Zalaegerszeg. Ugyancsén 6 darab tollvér, 1 1/2 éves esztalisan-tall bika, 1 darab berni jellegű 3 1/2 éves bika eladó. 2049

Budapestihez 1900 holdas birtok eladó, melyet 4100-000-ból mellett bérik. Csakis reflektánsok irjanak. Prima” jellegű Blockner birtokjébe. 2095

Erhardt János
 cég
Budapest, IV., Mária-Valéria-u. 1.
 Magyar és Belga fáblaüveg-raktár.
 Állandó nagy ablak-üveg-raktár gazdaságok részére, készrészűveg 1 1/2, 2 és 3 % vastagságban, tükrök, tükrőüveg és ajtóvédőlapok, sodronybetétes üveg, recés üveg, ornamentüveg és üvegtagozócserep. Ablaktapasz és üvegvágyógymántok.
 Tessenk árajánlatot vagy árjegyzékot kérni.

Fajtojások
 Reiter Oskár főkapitányánál, Nagybeaskereken kaphatók. Elsőrendű, Angliából hozott fajta tevért hóhéher Orpington, hóhéher Wian-dotte (amerikai kitűnő tolltojók), sárga Orpington, fekete Langshan, kendermagos Plumet inkytojások és hóhéher óriási pekingi kacsatojások darabja 60 fillér. Részletesen biztos faladacomagolás ingyenes. Állami nagy aranyérmek. Legelső győzelmi díjak. Hazai és ülföldi kitüntetések: Arad, Budapest, Cserád, Győr, Lovrin, Berlin, Lugas, Nagybeaskerek, Nagyvárad, Pozsony, Pécs, Pancsova, Szofia, Szeged, Szatmár, Szabadka, Temesvár, Veszprém, Wien, Zenta. Ózai szállítással fenti állatokon kívül nagytetű angol emdeni libák is előre megrendelhetők. Darabja 25 korona. 1913

Tökmag.
 Eladó óriási szürke Mammuth tökmag, kilogrammonként 3 K-ért.
WEINBERGER SAMU
 Gyulháza, Szabolcs m. 1820

Allást Keresők

Négy gimnáziumot, két földmiv... Nőtlen egyén, a gazdalkodás... Gazdasági intézetet végzett... Gépész, jobb szakor, gy...

Kerékgyártó, középkori józan... Gyógyító, állást keres 22 évi... Gépész állást keres 22 évi...

Nyitra, Pozsony, vagy Bars... Igen szép, válogatott vöröstarka...

növendék ökor- és üszőborjakat, ugyszintén legprimább lekötni való és jármosókreit

Julius, vagy augusztus 1-re... Megfelelő állást keres 32 éves... Intéző beszéli magyarul, németül és tótul...

Állatok

SOVÁNY ÉS HIZOTT sertéseket legjobban értékesít és beszeres BAUER B. GYULA

Muraközi hidegvérű (nori) Igás tenyészkancák, választott esikök és tenyészmenek

Eladó két drb erős csontozatu belga muraközi három éves, sárga mén...

Szimmentáli országosan törzskönyvezett, hasban importált két 18 hónapos fakópiros és sárgatarka tenyész...

Eladó 10 darab fiatal telivér szimmentáli importált tenén, létszámfelelőleg miatt, kilogrammonként 120 fill. árban...

Gyermeknek való póni is. szelid, hibátlan, 9 éves, 132 cm. magas, pej, 300 koronáért eladó...

Vérfrissítés szerezvén be, ezért saját tenyésztési nagytöltőt, kitűnő szőrű kosainkból választva 150 koronáért adunk el...

Eladó két darab törzskönyvezett szimmentáli hasas üsző, egy darab 1 éves törzskönyvezett bikaborjú...

Keresek egy teljesen megbízható, kezdő lovasnak megfelelő hátsólovat. Erős, ügynevezett dupla pony legyen...

Megvételre kerestetik csakis a dunántúli megyékben 400-500 drb 2-3 éves Rambouillet vagy Merinó...

Az eredeti FOWLER-fele GŐZEKEKÉSZLETEK

BEVITETT GÖZÜ-COMPOUND vagy TELITETT GÖZÜ-COMPOUND EKEMOZDONYOKKAL a legutóbbi időben is, ugy mint mindig, fényesen BEBIZONYITOTTÁK fülényüket MINDEN TEKINTETBEN.

PAJZS GYULA orsz. törzskönyvezett telivér szimmentáli tenyészetében 4000-5000 liter telivér bikák

Eladó 100 db 1/2 évet töltött, fehér ökorborjú. Cim a kiadóhivatalban.

Elsőrendű fajjellegű vöröstarka ökor és üszőborjukat

Legelsőrendű bonyhádi eredeti teheneket, friss borjasokat, hasasokat s tenyészbikákat

teheneket a legjutányosabb árban egyezés szerint, bármily mennyiség szállítására vállalkozunk.

A szentannási gazdaságból állandóan eladásra kerülnek fiatal bonyhádi hasastehenek és kétéves bonyhádi tenyészbikák

Flaschner S. Sándor tehénkereskedő. Levél- és sürgönycim: Budapest, VII., Elemér-u. 17.

Elsőrendű magyar-faju erdélyi jármosókrök, ugyszintén 1 és 2 éves magyarfaju erdélyi ökorborjúkat

minden időben nagy választékban kaphatók Alexa és Esztegárnál Szamosujvárt, Szolnokdöboka m. Levélcim: Alexa Miklós, Szamosujvár.

SPITZER TESTVEREK Cellődmők. Állattartó gazdák meg a most 2-ik kiadásban megjelent „Állatgyógyászat” könyvet

Magazi valódi bonyhádi friss fejős, hasas tenyész és lefejő teheneket, üszőket, bikákat

1-től 5 évesig tarka tinókat szállít bármilyen mennyiségben, alku szerint kötelelve. Teheneknél a vevő tehozamról meggyőződhetik helyben, etetésnél átvételeik előtt jelen lehet, a legszolidabb kiszolgálásért garanciát vállalok.

Hosszabb gy akadémiait vég vizsgáit tett gaz Richter Fr komárommegyei gába, hová ajánl

HOFFMANN DAVID hártó és kereskedő 5334 BONYHÁD, Tolna megyé.

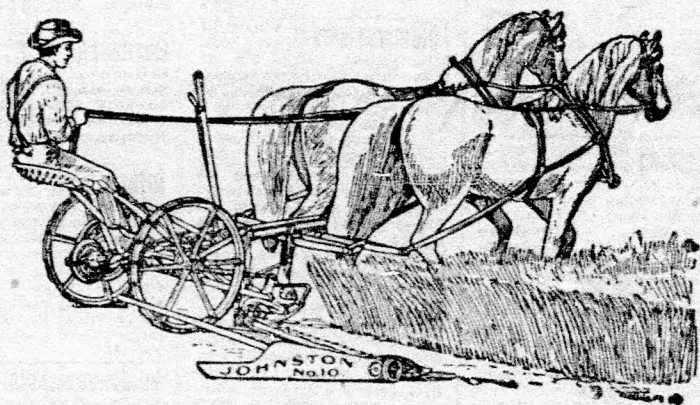
Fischer-ZSÁK és PONYVA-GYÁR BUDAPEST, NADOR-U. 31/33 Valódi amerikai MANILA-kéveket, SZÓLÓKÖTŐZŐ-FONALAK, LÓPOKRÓCZOK

37. SZ... Kísérleti... Betöltés... Tökélező... Gözekegép... Kerések... Hosszabb... Egy nagyobb...

„AUTOMAT”

szabadalmazott fűkaszalógép.

Ezen egyszerű és szilárd fűkaszaló magában egyesíti mindama előnyöket, melyek a munkateljesítmény kvalitatív emelésére szükségesek. Főelőnye a **teljesen önműködő kikapcsoló** és a vele egyidejűleg működő **kés-emelőkészülék**, melyet egy lábnyomásu emeltyű abban a pillanatban hoz működésbe, amidőn a gép a veszélyt jelentő ponton kizökken.

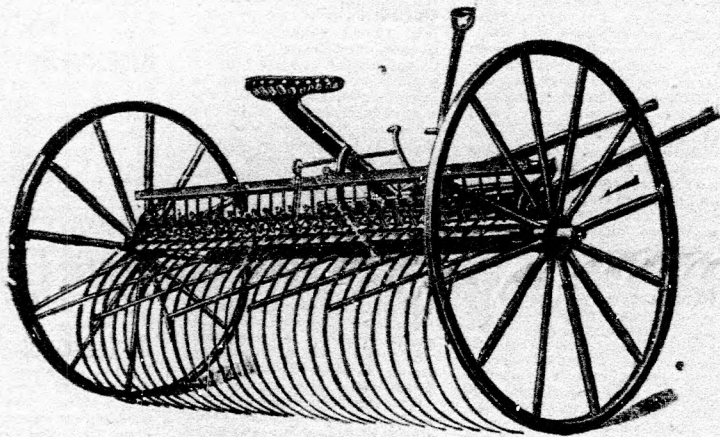
Az „Automat”-fűkaszaló sűrű megdölt herésekben is akadály nélkül dolgozik, mert erős szerkezete őt erre kiválóan képesíti.

Mielőtt fűkaszalógépet vásárol,

tekintse meg szabadalmazott „Automat”-fűkaszalónkat, mely a legkiválóbb anyagból és a leggondosabb kivitelben készül!

Johnston 10. számú amerikai fűkaszalógépe 4½ és 5 láb munkaszélességű. Egyszerű szerkezet, könnyű kezelhetőség és nagy munkateljesítmény jellemzi ezen kiváló fűkaszalónkat, melynek kaszavédő ujjai kovácsolható acélból készültek. Különös figyelmet érdemel a kitűnő golyócsuklós kapcsolószerkezet.

Óránként egy holdat vág! A tarlómagasság tetszés szerint szabályozható! Szénagyűjtőink, valamint egyesített szénaforgató- és gyűjtőgépeink

elismertek, mert ezek a legkitűnőbb acélanyagból készülnek, a magas kerekük kettős aggyal és kétsoros küllőkkel bírnak s a fogak olajban keményre lettek edzve.

Önműködő lezárószerkezet!

Automatikus kiürítés!

Célszerű lekotró készülék!

Árjegyzéket és árajánlatot kívánatra küld:

Bächer Rudolf — Melichar Ferenc

Magyarországi
vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND,

Budapest, VI. ker., Teréz-körut 26. szám.

KAPÁLÓESZKÖZÖK!

Mezőgazdaságunknak a régi jó időkben csak a helyi viszonyok és klimatikus rendelleneségek nehézségeivel kellett megküzdenie. A termés kialakulása illetően a jó véletlenre volt bízva. Amidőn közgazdaságunk kialakulásával a munkáshiány problémája került felszínre és az utóbbi évek keserű megpróbáltatásai tetőzéseként a rossz termésviszonyok mellett még egyéb zavarok is láttak napvilágot: a gépkalmazásnak mindszélesebb körben való elterjedése lényegesen hozzájárult hazánk terméseredményeinek oly nivón tartása, mely erő- és munkagépek nélkül el sem képzelhető. S miként a fejlődésben észlelhető esetleges megállás visszamenést jelent, hazánkban ezután a gépkalmazás természetesen nem jelenthetett már csak végső eszközt, mely a termés kialakulását módosítja, avagy fenntartja, hanem vezető gazdáink — az amerikai farmerek példáján okulva — felfogták a géphasználat mezőgazdasági és nemzetgazdasági fontosságát, mert hányatott gazdasági viszonyaink közepette is **csakis egy célszerű gép az, mely a terméseredményt biztosítja, állandósítja és lényegesen fokozza.**

A modern mezőgazdasági eszköz az a szükséges befektetés, melyre minden számító gazdának saját érdekében és mielőbb kell rászánnia magát, ha idő-, pénz- és fáradságmegtakarítást, s mezőgazdasági munkák szaporább és olcsóbb fogatosítását és **biztos többtermést akar elérni!**

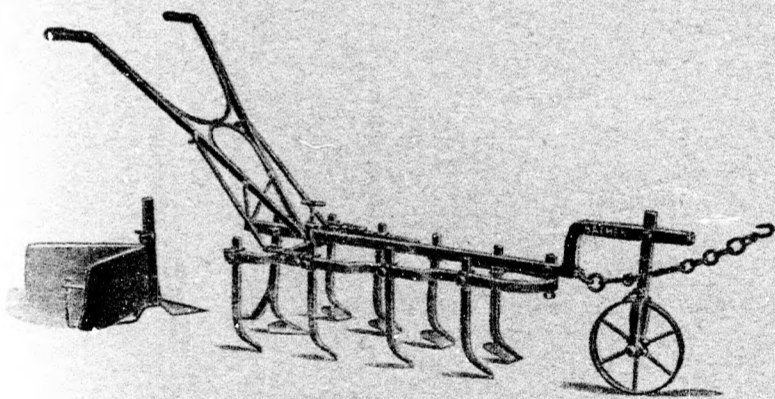
Hogy a gépkalmazásnak például a **kapálásnál** mily nagy és ma már domináló fontossága van, azt a következőkben oly célszerű kapálóeszközöknek a felsorolásával óhajtjuk felemlíteni, melyek minőségükkel és elsősorban precíz munkateljesítményükkel fogva az eddig egy kivétel nélkül **kézi erőre** bízott munkát szaporábban, alaposabban és gazdaságosabban végeznék, mint a munkáskezek.

Egy- és kétkerekű kézi tolókapa.

Eppoly eredményesen használható házi és ipari kertészetekben, mint a keskenyebb sorközökben művelendő kapásnövényeknél, de főleg **cukorrépakultúrához**. Főelőnye könnyűségében nyilvánul.

- Egykerekű kézi Plantage ára 2 nyesőkéssel .. K 15.—
- Kétkerekű kézi Plantage ára 2 nyesőkéssel .. K 27.—
- Ugyanaz, a fentábrázolt szerelvényekkel K 52.—

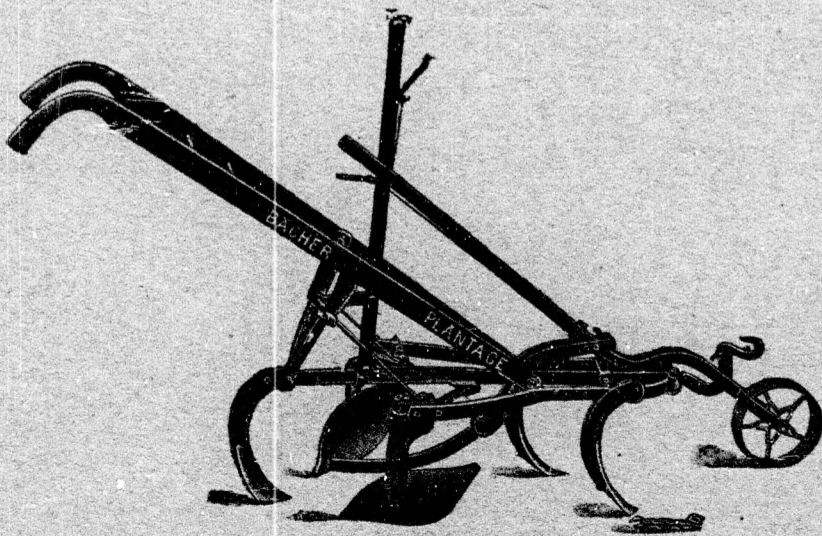

Kilencvasú kapáló töltőtesttel.

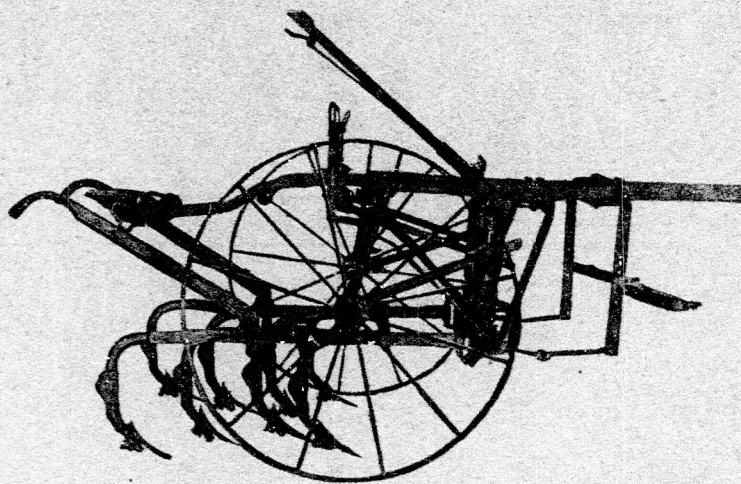
A répatermelésnél csaknem nélkülözhetetlen, de más mindenféle kapásnövényhez is kitűnően megfelel. A keret és kapák összebb vagy széjjel, kényelkebb és mélyebb kapálásra állíthatók. A könnyű önsúly és csekélyebb vonóerőszükséglet folytán munkateljesítménye igen nagy és úgy anyag- és töltőtesttel együtt 40 kg. **Ára 56 K**

Egytetemes sormivelő lókapa. (Fogatos Plantage.)

Alkalmos bármely kapásnövény, de különösen tengeri, burgonya, szőlő és dohány megművelésére 30-90 cm. sortáv között. A felszerelése 8 kés. Fűkerete, emeltyűi és szerelvényei egyöntetű acélból készülnek. A késék gondosan megvédve a két végükön fölül élesre köszörülve szállíthatnak, ha egyik oldalra elkopnának, megfordíthatók. Magas feltöltést igénylő növényeknél, például burgonyánál, előnyös a **magas töltőtest** alkalmazása (ára 15 korona). Jegye: **Fogatos Plantage** sulya kb. 40 kg., ára K 65.—

Avery „Universal“ kultivátor kétszárnyu speciális kukoricakapa.

Az Avery Universal Kultivátor egy igen tökéletes kétszárnyu kapáló-gép, mely alapos tanulmányozás után speciálisan a magyar viszonyokra szerkesztett. Ugyanis vetésnél a legnagyobb elővigyázat mellett is előfordul, hogy fordulatnál a sorközök nem tartatik pontosan be s a csatlakozó sorok köze néhol kibővül, néhol megszűnik. A bővebb sorközökben bármely kapáló-gép elmegey anélkül, hogy kárt okozna, azonban ilyen esetben a kapáló-gép nem járhat elég közel a növénytörzshöz s épp a növényzet mellett marad meg a sok gaz és gyom, viszont a közönséges kapáló-gépek, melyek a sorok között fogják el, ott, ahol a sorok megszűnnek, óhatatlanul kivágják a kukoricát is s így érzékeny károkat okoznak.

Az itt ábrázolt Avery Universal Kultivátor eredeti amerikai speciális kukoricakapa azonban mindenhol, még az egyenetlenül vetett görbe sorú kukoricában is kártétel nélkül fog dolgozni s oly közel lehet vele menni a kukoricához, mint szemiféle más eszközzel. Ugyanis ez a kapáló-gép úgy van szerkesztve, hogy az egyes szárnyak a növénytörzstől jobbra és balra két felső munkálnak meg; mindegyik felszárnynak kézfogantyúja (szarva) van, melyek segítségével a kocsi a gépet rendkívül kényelmesen és precízen kormányozhatja s oly közel férkőzhet a növénytörzshöz, akárcsak kézikapával.

A kapálósárnyak mindegyikét egy-egy erős ellensúlyozórúgó tartja, melyek az eszköz súlyát átveszik és ugyiszólván megszüntetik s ennélfogva a kapálósárnyak lepkékönnyűséggel játszanak.

Az ülés felbillenthető s első kapálásnál, mikor a kukorica még nagyon gyöngye, a sorok alig látszanak, ajánlatos, hogy az ember gyalog menjen a gép után, kezeiben fogva a gép szárvaít s oly alaposan, oly gondosan megkapálhatja a kukoricát, hogy kézikapával sem különbben. Mikor már a kukorica fejlettebb, nagyobb, a lovak is megszokták a sorok között való járást, a kocsi felül az ülésre, beteszi lábait az e célra szolgáló számolykarikákba s oly kényelmesen dolgozhat s amellett oly kitünő kvalitású, precíz munkát végezhet, hogy gazdának, cselédnek egyaránt öröme telik benne.

A géphez két készlet kész szállítunk és pedig egy készlet sasköröm-készlet és egy készlet ludtalpu készlet. A hosszú, hegyes sasköröm-készlet csak addig használható, míg a kukorica fiatal és apró; később, mikor már a növény fejlettebb s gyökérzete kezd szétterjedni, a ludtalpu készlet használható, melyek minél sekélyebb mélységű járásra állítandók be, nehogy a gyökérzetben kárt tegyenek.

A kerekek a sorközök szerint állíthatók, illetve tengelyekkel együtt kihúzhatók, vagy összehajthatók. A nagy emeltyű az eszköz kiegyensúlyozására szolgál; ugyanis a tengely elállítása folytán az eszköz súlypontja úgy állítható el, hogy a teher mindig hátul legyen nagyobb s a rud a lovak nyakára nyomást egyáltalán ne gyakoroljon. A kerekagyak pormentesen csukva vannak; a magas és szélestalpu kerekek könnyen gördülnek és laza talajon sem vágnak le mélyen.

Jegye: Avery Universal Kultivátor. Ára

K 420.—

Bächer „Laass“-rendszerü többsoros fogatos kapálógepei.

Egyike a legáldásosabb eszközöknek, melylyel a gépépítési technika a mezőgazdaságot megajándékozta. Ideálisan tökéletes és kvantitatív munkát teljesítése annyira rentabilissá teszi használatát, hogy minden „Laass“-rendszerü kapáló egy, legfeljebb két idény alatt a megtakarított napszám-fizetések révén teljesen amortizálja magát, nem is szólván ama szintén igen jelentékeny nyereségről, melyet a „Laass“-rendszerü kapálóval művelt répa a jobb kultúra folytán természetesen fizet. Bächer „Laass“-rendszerü kapálógepeinek birtokában a gazda jórésben függetlenül van a munkásoktól és az időjárás kedvezőtlen esélyeinek hátrányaitól is; akkor és annyszor kapálja meg a répáját minimális költséggel, ahányszor ez szükségesnek vagy indokoltnak mutatkozik. A legnagyobb 6-soros kapálót egy pár jó ökör, vagy egy pár középerős igásló könnyen viszi nap-hosszat és játszva végez vele legalább 10 holdat naponta.

A répa fejlettebb stádiumában használható ezen kapálógepek a répasoroknak keresztirányban való átvágására is, mely munkálatnak kettős célja van: először a beállított répasorokból annyit kivág, hogy csak minden 5-6 coll (amint a gép beállítva lett) távolságra hagy egy-egy körülbelül két ujj széles csokrot, miáltal a kiegyenlítés költségeinek jó 3/4 része meg lesz takarítva, mert a munkának ezután nincs más dolga, mint a már szabályos távolságban meghagyott apró bokrokból a 3-4 felesleges növényzsalat kiszedni s közülről, vagyis belőle a legszebbet, legerősebbet meghagyni. A soroknak a gép segítségével keresztben való átvágása alkalmából répaföldünk egyidejűleg egy újbóli alapos kapálását élvezti, mely teljesen ingyenben marad. Gazdák, kik már évek óta használják ezen eszközt, joggal állíthatják azt, hogy „Laass“-kapa nélkül répát haszonnal termelni nem is lehet.

Bächer Laass-kapájának szerkezeti előnye, hogy a dolgozó kapakések rövid kapacsuklókra vannak felszerelve, melyek merőleges irányban, azaz fel- és lefelé igen könnyen mozognak, azaz a talaj hullámzásához pontosan hozzátalálnak; ennekfolytán a kapakések mindig a beállítottnak megfelelő egyforma mélységben járnak a talaj felszínén. A kapacsuklók csavarokkal vannak a gép keretére felerősítve és a sorközök szerint beállíthatók, azaz a kapacsuklók a kereten úgy, amint azt a répasorok kivinják, eltolhatók.

Laass-kapákat a következő nagyságokban készítettünk:

4-soros 2 kereken,	előállvány nélkül, hosszú vonórúddal, tolórudkormányval.	Ára	K 500.—
4-soros 4 kereken,	előállvánnyal és szabadalmazott emeltyűs kormányzókészülékkel.	Ára	K 550.—
5-soros 4 kereken,	előállvánnyal és szabadalmazott emeltyűs kormányzókészülékkel.	Ára	K 590.—
6-soros 4 kereken,	előállvánnyal és szabadalmazott emeltyűs kormányzókészülékkel.	Ára	K 610.—

Arjegyüket kívánatra készséggel küld és bővebb felvilágosítással szolgál:

BÄCHER RUDOLF — MELICHAR FERENC

Magyarországi vezérképviselő: SZÜCS ZSIGMOND
BUDAPEST, VI. KERÜLET, TERÉZ-KORUT 26. SZÁM

